

60.008/x

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. október 21.

bb. 1. erősödő kapcsolat a kisz-szervezetek és a fiatal képviselők, tanácsstagok között

1 nm/fk/e zs hgy

1971. október 21.

a közelgő 8. kongresszusra készülve a kisz budapesti bizottságán értékelték az ifjúsági szervezet és a fiatal képviselők kapcsolatát. megállapították, 1971-ben az országgyűlési és tanácsai választásokon jelentős mértékben emelkedett a fiatal képviselők, tanácsstagok száma az előző választásokhoz képest. budapest országgyűlési képviselői közül négyen 30 év alattiak. a fővárosi tanácsban 1967. és 1971. között 2.5 százalékról 10.4 százalékra nőtt a fiatalok száma. a kerületi tanácsokban 3.9 százalékról 10 százalékra „ugrott”, a 30 éven aluliak aránya. a választott testületek fiatal tagjait - a kapcsolatok szorosabbá tétele érdekében rendszeresen meghívják a kisz-gyűlésekre, az ifjúsági szervezet különböző társadalmi bizottságainak tanácskozásaira. megrendezik a fiatal fővárosi tanácsstagok értekezletét, ahol beszámolhatnak észrevételeikről, közéleti tapasztalataikról. ezeken a találkozókön ott lesznek majd a fővárosi tanács és a budapesti népfront bizottság vezetői is.

a kerületi kisz-bizottságok is rendszeresen összehívják majd az ifju tanácsstagok fórumát. a budapesti üzemekben, gyárakban, - a hazafias népfront kerületi bizottságainak közreműködésével - a kisz budapesti bizottsága városfejlesztési vitafórumokat is szervez.
/folyt.köv./

- 1 -

NA

bb. 1. /erősödés...folyt./e

a fővárosi alapszervezetek igazgatói vezetői ugyanakkor a következő hetekben, hónapokban információkkal, tájékoztatókkal sietnek a fiataltanácsstagok, képviselők segítségére, nem elhanyagolható célkitűzés az sem, hogy ösztönözniük kell, a gyárak, üzemek, intézmények ifjait, hogy problémáikkal bátran keressék fel tisztviselőjüket a különböző fogadóórákon.

/mt1/

bb. 2. felújítják a hévizi tó fürdőépületeit

vid/e ká hgy

1971. október 21.

a hévizi tó fürdőépületeinek felújítására hirdetett pályázatra 35 munkát küldtek be a tervezők, ezek közül a hagyományos külsőhöz legjobban alkalmazkodó pályázatot fogadták el.

a tó fürdőépületeit fokozatosan újítják fel, a régi cölöpök megmaradnak, a rajtuk lévő fa épületelemeket, amelyek időközben tönkrementek, sorra kicserélik. a középső, 1906-ban épített kupolát máris le kellett bontani. a többi épületet a par-ton ácsolják össze és a víz színén usztatják majd a cölöpökre. az épületekhez tartós vörösfenyőt rendeltek a szovjetunióból.

az épületek csak külsőségeikben őrzik a hagyományokat, belül a legmodernebb berendezések szolgálják a beutaltak és ide látogatók gyógyulását. a tó fürdőépületeinek egy részét té-liesítik. a mintegy 45 millió forintos felújítást 3-4 év alatt fokozatosan hajtják végre, anélkül, hogy a tófürdőt bezárnák.

/mt1/

bb. 3. koncertek chicagóban, new york-ban, washingtonban - ameri-
kába utazik a rádiózenekar

t nn/gk/e zs hgy

1971. október 21.

a közeljövőben amerikai turnéra indul a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara. vermes istván, a zenekar igazgatója elmondotta, most első ízben utazik magyar szimfonikus zenekar a tengerentúltra. egy hónap alatt, 26 koncerttel nemcsak a magyar zenekultúrát kell reprezentálnunk, hanem egy kis-sé mindazt, amit az európai zene az óceán tulsó oldalán jelent.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 3. /koncertek...folyt./e

az amerikai közönség egészét tekintve konzervatívabb az európai-nál, és mert bemutatkozó turné esetén nyilvánvalóan elsőrendű szempont a közönség megnyerése, a művek válogatásánál ezt nem hagyhattuk figyelmen kívül. ezért a magyar zenét klasszikusáink, bartók és kodály alkotásai képviselik, míg az európai - két mozart-versenymű, valamint egy dukas és egy ravel-darab ki-vételével - természetesen a romantika századának legnépsze-rűbb, technikailag is „mutató”, művei. ha sikerül produkció-inkkal „betörni”, az amerikai koncertpódiumokra, akkor egy kö-vetkező alkalommal már olyan kompozíciókat is vihetünk, amelyek korszerűbben képviselik zenekarunk hazai és európai rangját, munkáját.

- a hangversenyzenekart lehel györgy vezényli majd, a szó-listák pedig kocsis zoltán és rányi dezső, valamint a kiváló kürtművész, tarján ferenc.

- utunk legnyugatibb pontja a colorado állambeli boulder városa. a távolabbi városok között találjuk még des moines, urbanát, illetve lensinget. az első világváros chicago lesz, rá két napra pedig clevelandben játszik zenekarunk. hangverseny-körutunk utolsó állomásai hartford és burlington. november 24-én new york-ban lépünk fel, a carnegie hallban. a műsor első felében kodály galántai táncok című szerzeménye és bartók 1. zongoraversenye csendül fel. szünet után mendelssohn olasz szim-fóniáját és ravel daphnis és chloé szvitjét hallhatja az ameri-kai hangversenyközönség. november 26-án tartjuk koncertünket washingtonban. egyébként a tervek szerint a new york-i koncer-tet -párnapos késéssel - hangfelvételtől a magyar rádió sugáro-zza majd a komoly muzsika itthoni híveinek is. /mt1/

bb. 4. élénk „madár-idegenforgalom”, a balatonon

vid/e ká hgy

1971. október 21.

a balatonnál meggyérült az őszi kirándulóforgalom, a vízi madarak háborítatlanul elfoglalták őszi tanyájukat. a sze-mélyhajó forgalom néhány járatra korlátozódott. ezenkívül csak vontatók és a halászok hajói pásztázzák a vizet.

/folyt.köv./

- 3 -

XA

bb. 1. /erődő.../folyt./e

a fővárosi alapszervezetek ifjúsági vezetői ugyanakkor a következő hetekben, hónapokban információkkal, tájékoztatókkal sietnek a fiatal tanácsstagok, képviselők segítségére. nem elhanyagolható célkitűzés az sem, hogy ösztönözniük kell a gyárak, üzemek intézmények ifjait, hogy problémáikkal, bátran keressék fel tisztviselőjüket a különböző fogadóórákon.
/mt1/

bb. 2. felújítják a hévizi tó fürdőépületeit

vid/e ká hgy

1971. október 21.

a hévizi tó fürdőépületeinek felújítására hirdetett pályázatra 35 munkát küldtek be a tervezők, ezek közül a hagyományos külsőhöz legjobban alkalmazkodó pályázatot fogadták el.

a tó fürdőépületeit fokozatosan újítják fel. a régi cölöpök megmaradnak, a rajtuk lévő fa épületelemeket, amelyek időközben tönkrementek, sorra kicserélik. a középső, 1906-ban épített kupolát máris le kellett bontani. a többi épületet a parton ácsolják össze és a víz színén usztatják majd a cölöpökre. az épületekhez tartós vörösfenyőt rendeltek a szovjetunióból.

az épületek csak külsőségeikben őrzik a hagyományokat, belül a legmodernebb berendezések szolgálják a beutaltak és ide látogatók gyógyulását. a tó fürdőépületeinek egy részét téliésítik. a mintegy 45 millió forintos felújítást 3-4 év alatt fokozatosan hajtják végre, anélkül, hogy a tófürdőt bezárnák.
/mt1/

bb. 3. koncertek chicagóban, new york-ban, washingtonban - amerikaiába utazik a rádiózenekar

t nn/gk/e zs hgy

1971. október 21.

a közeljövőben amerikai turnéra indul a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara. vermes istván, a zenekar igazgatója elmondotta, most első ízben utazik magyar szimfonikus zenekar a tengerentúltra. egy hónap alatt, 26 koncerttel nemcsak a magyar zenekultúrát kell reprezentálnunk, hanem egy kisé mindazt, amit az európai zene az óceán tulsó oldalán jelent.
/folyt.köv./

- 2 -

KA

bb. 3. /koncertek.../folyt./e

az amerikai közönség egészét tekintve konzervatívabb az európai-nál, és mert bemutatózó turné esetén nyilvánvalóan elsőrendű szempont a közönség megnyerése, a művek válogatásánál ezt nem hagyhattuk figyelmen kívül. ezért a magyar zenét klasszikusaink, bartók és kodály alkotásai képviselik, míg az európaiakat - két mozart-versenymű, valamint egy dukas és egy ravel-darab kivételével - természetesen a romantika századának legnépszerűbb, technikailag is „mutató”, művei. ha sikerül produkcióinkkal „betörni”, az amerikai koncertpódiumokra, akkor egy következő alkalommal már olyan kompozíciókat is vihetünk, amelyek korszerűbben képviselik zenekarunk hazai és európai rangját, munkáját.

- a hangversenyzenekart lehel györgy vezényli majd, a szólisták pedig kocsis zoltán és rányi dezső, valamint a kiváló kürtművész, tarján ferenc.

- utunk legnyugatibb pontja a colorado állambeli boulder városa. a távolabbi városok között találjuk még des moines, urbanát, illetve lensinget. az első világváros chicago lesz, rá két napra pedig clevelandben játszik zenekarunk. hangversenykörutunk utolsó állomásai hartford és burlington. november 24-én new york-ban lépünk fel, a carnegie hallban. a műsor első felében kodály galántai táncok című szerzeménye és bartók 1. zongoraversenye csendül fel. szünet után mendelssohn olasz szimfóniáját és ravel daphnis és chloé szvitjét hallhatja az amerikai hangversenyközönség. november 26-án tartjuk koncertünket washingtonban. egyébként a tervek szerint a new york-i koncertet -párnapos késéssel - hangfelvételtől a magyar rádió sugározza majd a komoly muzsika itthoni híveinek is. /mt1/

bb. 4. élénk „madár-idegenforgalom”, a balatonon

vid/e ká hgy

1971. október 21.

a balatonnál meggyérült az őszi kirándulóforgalom, a vízi madarak háborítatlanul elfoglalhatták őszi tanyájukat. a személyhajó forgalom néhány járatra korlátozódott. ezenkívül csak vontatók és a halászok hajói pásztázzák a vizet.

/folyt.köv./

- 3 -

KA

5
bb. 4. /életk...folyt./e

a balaton „madár idegenforgalma”, az elmúlt napokban fel-
tűnően megnőtt. a magyar tenger ősidők óta fontos állomása a
vándormadarak „nemzetközi”, utvonala. a tó nyári madarai
nagyraoszt utrakeltek déli vidékekre, s a vizet most az északi
vidékekről érkezett madárcsapatok népesítik be.
a legforgalmasabb a kisbalatonhoz közeli keszthelyi öböl. szá-
zas csoportokban lepték el a nádszéli vizeket a különféle faj-
tájú vadliba és kacsafajták. megérkeztek a tundrák vidékéről a
kontyos récék is. a madarak birtokukba vették a strandok és a
kikötők környékét is. /mti/

...

bb. 5. ganz-fiat erőművek

i v/pá/e ie la

1971. október 21.

ujabb ganz-fiat kooperációról tárgyal budapesten a fiat
művek torinói gázturbina gyárának küldöttsége.

mint ismeretes, ez év elején szerződést kötött a ganz-
villamossági művek a fiattal arról, hogy közösen szállítanak
törökországnak 15 megawattos telepíthető gázturbinás erőmű-
veket. /ezek előnye, hogy az áramfogyasztási csúcspontokban
gyorsan üzembe helyezhetők, s jóval olcsóbbak a gőzerőművek-
nél./ a szerződés szerint a fiat a turbinákat, a ganz pedig a
generátorokat gyártja a hozzátartozó berendezésekkel. a ganz
villamossági művek vállalta, hogy igen rövid idő - mindössze
hat hónap! - alatt elkészíti a nyolc generátort, amelyből ket-
tő már szállításra vár, újabb kettő a hónap végére készül el,
a többi pedig folyamatosan február közepéig hagyja el a gyárat.

a fiat küldöttsége most azért érkezett hazánkba, hogy je-
len lehessen a generátorok próbatermi vizsgálatánál, amikor
jóval nagyobb igénybevételnek vetik alá a berendezéseket, mint
a valóságban. a küldöttség vezetője, osvaldo vicarioli keres-
kedelmi igazgatóhelyettes nagyon elégedett a berendezések minő-
ségével, elismerően szólt arról az összefogásról, amelyben a
kgm-vállalatok egész sora segíti egymást, hogy a generátorok
határidőre elkészüljenek. különösen a ganz villamossági művek
rendkívül gyors munkáját dicsérte, mivel a külföldi értékesi-
tés számára nagyon fontos a rövid határidő. a kedvező tapaszta-
latok alapján a fiat küldöttsége most a ganz villamossági mű-
vek vezetőivel programot dolgoz ki több, más országból érkező
megrendelések kielégítésére. előreláthatólag még ez évben több
évre szóló megállapodást is aláírnak. /mti/

- 4 -

bb. 6. „téliest”, munkáját az ikv
t ni/yr/e zs ngy

1971. október 21.

a fővárosi házközelési szervezet gondjaira bízott 35 000 la-
kóépület zavartalan üzemeltetését a zordabb évszakban is bizto-
sítani kell - ez hagyományos téli előírás a budapesti ingatlan-
kezelő vállalatok számára. a téli felkészülés feladatai - tetőbe-
ázások megelőzése, illetve gyors megszüntetése; a pincék, lép-
csőházak, mosókonyhák hiányzó ablaküvegeinek pótlása, a csurgó
ereszcsatornák megjavítása.

az ingatlankezelő vállalatok a nagyobb károk megelőzése
céljából, nem várják meg, amíg a lakók maguk kéri a kisebb-
nagyobb műszaki hibák helyrehozását, hanem szakembereikkel fe-
lülvizsgáltatják az épületek állapotát, elvégeztetik az esedékes
munkákat. megszervezik a szabadban elhelyezett vízcsapok, cső-
rendszerek fagykár elleni védelmét; ennek ellátásáról ügyeleti
szolgálat gondoskodik. az őszi-téli hónapokban fokozott figyel-
met fordítanak a felvonók karbantartására, hogy a házon belüli
tüzelőanyag-szállításokhoz a lift mindig kéznél legyen.

a főváros negyedik ötéves tervének épületjavítási feladatai-
val összhangban, a rendelkezésre álló építőipari és szakipari
kapacitást a téli hónapokban is foglalkoztatni akarják. mindzo-
kat a munkákat, amelyek kielégítő minőségben nagyobb hideg mel-
lett is elvégezhetők, már korábban a téli hónapokra ütemezték,
s ehhez a műszaki és egyéb feltételeket biztosították. az építő-
brigádokat ősztől-tavaszig elsősorban a belső munkákon foglalkoz-
tatják - például lépcsőházak rendbehozása, továbbá olyan felső
födémmegegerősítések, amelyeket a padlástérben lehet elvégezni, a
lakók különösebb zavarása nélkül. bádogos, valamint tető- és
homlokzatfelújítási munkákat a téli időszakban nem végeznek.
/mti/

...

bb. 7. középkori gótikus kőfaragások olasztiszkán

vid/e ká ngy

1971. október 21.

tokaj-hegyalja egyik értékes műemléke a középkorban épült
római katolikus templom. a 14. században emelt egy hajós egyhá-
zi épület tornyát az 1600-as években utólag építették gótikus
támpillérekkel, valamint a tornyon körbefutó erkéllyel, amelyet
ugyancsak gótikus faragású gyámkövek tartanak.

/folyt.köv./

ME

- 5 -

bb. 7. /középkori gótikus.../folyt./e

a templom tatarozása során most újabb értékes leletre bukkantak. a vakolat leverésekor a hajó déli oldalán egy teljesen ép, gazdagon faragott csucsíves, gótikus kapuzat tűnt elő, amelyet a megállapítás szerint a 14. században készítettek. mellette gótikus ablakkeret maradványok kerültek napfényre.

a templom átvizsgálásakor azt is megállapították, hogy a tornyában lévő harangot egy ismeretlen eperjesi mester készítette, a bronztesten lévő évszám tanúsága szerint 1634-ben, amely azóta is a több mint 300 éve ácsolt állványzaton áll. a templom tornyán ugyan ez az évszám olvasható, amiből a régészek arra következtetnek, hogy a templomtornyot is eperjesi mesterek emelték.

a most feltárt lelet újabb támpontot ad a tokaj-hegyaljai mezővárosok középkori építés-történetéhez. /mt1/

bb. 8. magyar círok amerikában

1 ba/gk/e ie la

1971. október 21.

külföldön is szívesen vásárolják a magyar üzemekben készült seprüket, keféket. a hagyományos, háztartásban használatos seprük mellett a legváltozatosabb formájú, kisméretű, gépkocsitakarításhoz használható seprük és keféjük a legkeresettebben Európában és a tengeren túl. az idén ezekből a használati cikkekből az artex külkereskedelmi vállalat 15 százalékkal többet adott el külföldre, mint az elmúlt évben.

keresett a világpiacra a magyar nyerscírok is. kedvezett a hazai exportnak, hogy a círoktermelés az utóbbi években világszerte jelentősen visszaesett, a betakarítás gépesítését ugyanis még nem sikerült megoldani. az egyesült államokba, Kanadába, nyugat-Európába és a közel-keleti országokba exportált nyers círok értéke évente 8 millió devizaforint.

a kefégyártáshoz az elmúlt évben több mint 6 millió, az idén 8 millió devizaforint értékű feldolgozott állati szőrt exportált, illetve exportál az artex. az állati szőrök forgalmát ugyan visszavetette a műanyagok megjelenése, ám a piackutatások és a hazai természetes alapanyagok iránti növekvő érdeklődés szerint egyre több vásárló keresi újra a hagyományos, természetes alapanyagból készült keféjukat. /mt1/

- 6 -

NA

bb. 9. „megszórtait a sírvilág„ györkönyben

vid/e ká hgy

1971. október 21.

újabb leletekre bukkantak a Tolna megyei Györkönyben, ahol római kori temetőt tárt fel nemrégiben a Szekszárdi Múzeum. a falu főutcáján vízvezeték ásásakor csontvázakat találtak, s előkerült 2. Lajos királynak, a Mohácsi Vész évében - 1526-ban - vert ezüst dénárja. az egyik helybeli dűlőben római kori nagyobb épületek alapjait forgatta ki a szántó eke, s ugyanott kelta és árpád kori sírok maradványai kerültek felszínre. a Naphegy aljában a honfoglalás korát megelőző időszakban - feltehetőleg a 9. században - használt kemence maradványait fedezték fel a hozzátartozó házzal együtt. a helyszínen a jövő évben leletmentő ásásokat folytat a Szekszárdi Múzeum. /mt1/

bb. 10. napirenden az osztályozás, a tanulók előmenetelének ellenőrzése

1 vt/gg/e zs hgy

1971. október 21.

a tanulók teljesítményének elbírálásáról, a tudás „méréséről„ adtak tájékoztatást a Művelődésügyi Minisztérium illetékesei az MTI munkatársának. elmondották, hogy iskoláinkban az utóbbi években az ellenőrzés, az értékelés, osztályozás korszerűsítésére törekcsenek. ennek eredményeként a tanárok fokozottabb figyelmet fordítanak a tanulók megismerésére, a tájékozódás folyamatosabbá és sokoldalubbá tételére. kétségtelen tehát az előrelépés: csökken azoknak a pedagógusoknak a száma, akik az ugynevezett verbális lecke-felmondással ellenőriznek. a feladatlapok és munkafüzetek alkalmazása révén a megbízhatóbbá váltak az ellenőrzési és értékelési formák. bőven van még tennivaló azonban az ellenőrzés és értékelés tervszerűbbé tételében, az „osztályzat-központosság„ megszüntetésében.

a minisztérium illetékesei hangsúlyozták: az ellenőrzés, értékelés, osztályozás nem lehet öncélú, az egész pedagógiai tevékenység részeként kell, hogy szolgálja az oktatási-nevelési célokat, segítse a tanulók fejlődését. főkérdésnek nem az osztályozást és az osztályzatokat, hanem a tanulás-tanítás eredményességét és hatékonyságát kell tekinteni. a sokoldalú, folyamatos információszerzés legfontosabb területe a tanítási óra, de azt ki egészítheti a tanórán kívüli tájékozódás is. /folyt.köv./

- 7 -

NA

bb. 10. /napirendev...folyt./e

- természetesen nem elegendő, hogy az értékelésre, az osztályozásra vonatkozó elveket a pedagógusok között rendszeresen tisztázzuk és keressük az új eljárásokat, amelyek még megbízhatóbbakká teszik a tanulók tudásának, teljesítményének mérését. feltétlenül szükséges, hogy az iskola időközönként a szülőkkel szót váltson erről a témáról, ismertesse velük a főbb elveket, s meggyőzze őket arról: sem nekik, sem gyermeküknek nem érdeke a hamis értékelés. szeretnénk hangsúlyozni ezuttal is: a gyermek azért jár iskolába, hogy többet tudjon, okosabb, tájékozottabb legyen, képessé váljék arra, hogy kifejezze gondolatait, érzéseit szóban és írásban egyaránt. e célok elérésének egyik eszköze, segítője az osztályozás. elsőrendű fontossága, hogy a tanulók fejlődjenek, személyiségük gazdagodjék, sokoldalúan művelt felnőttekké váljanak - ebből adódóan világos: nem az a mérvadó, hogy egy-egy felelet alkalmával milyen érdemjegyet kapnak.

az ellenőrzés, értékelés, osztályozás gyakorlatában további előrehaladást csak akkor várhatunk, ha általában növekszik a pedagógiai kulturáltság, ha sikereket érünk el a konzervatív pedagógiai nézetek leküzdésében, ha előrelépünk a tanulás-tanítás folyamatának korszerűsítésében - fejezték be a tájékoztatást a minisztériumi szakemberek. /mti/

- 8 -

bb. 11. foghijas az óbudai üzlethálózat - szigorú ellenőrzések újpesten a munkásvédelmi előírások betartásáért - tanács- és vb ülés a fővárosban

t/don/rj zs hgy

1971. október 21.

az óbudai lakótelep új abc-áruházainak építése meglehetősen vontatottan halad, ezért az elkészült lakóházak földszintjén mielőbb korszerű élelmiszerüzleteket kell kialakítani - hangoztatták az óbudai tanács csütörtöki ülésén, amelyen a III. kerületi közért vállalat igazgatója számolt be Óbuda ellátásáról, a várható fejlesztésekről. sürgős lenne a Gyenes utcai és a Szőlő utcai abc-áruház megnyitása, mert a környéken vásárlási lehetőség ugyiszólván egyáltalán nincsen. a negyedik öt-éves terv időszakában - mint bejelentették - a kerület összesen 18 új abc-áruházzal, élelmiszerüzlettel gazdagodik. a közért vállalat fokozott gondot fordít az Óbudai Gyárak közelében levő boltjainak jó ellátására. az árukészlet gyarapításán túl fő szempont, hogy az itteni üzletekben főleg olcsó élelmiszerek között válogathassanak a vevők.

az év első felében a vállalat forgalma meghaladta a 180 millió forintot, az emelkedés tehát csaknem 8 százalékos. főként a mireliteárak és az üdítőitalok iránt nőtt meg a kereslet, de zöldségből, gyümölcsből, valamint tejből és tej-termékekből is több kelt el mint 1970. első felében. húsból és hentesáruból viszont nem volt bőséges a választék, s ugyancsak hiányos volt az ellátás a háztartási és vegyicikkekből is.

évről évre kevesebb foglalkozási megbetegedés fordul elő az újpesti gyárakban és üzemekben - jelentették be a IV. kerületi tanács végrehajtó bizottságának ülésén, amelyen a foglalkozási megbetegedések alakulásáról tárgyaltak. az örvendetes jelenség azonban nem csupán a tényleges javulással magyarázható, hanem - mint a vb megállapította - azzal is, hogy jónéhány vállalat nem tesz eleget bejelentési kötelezettségének. a foglalkozási megbetegedések többsége bőr- és szembetegség. bőrfertőzések rendszerint azoknál fordulnak elő, akik a munkavédelmi előírások ellenére sem használják a védőfelszereléseket. a szembetegségek nagyobb részét a hegesztésnél keletkező iverfény okozza. az iparágak megoszlását tekintve a legtöbb foglalkozási megbetegedés a bőr-, a vegy- és a vasiparban fordult elő.

a vb felhívta az illetékesek figyelmét: a jövőben rendszeresen ellenőriztessék, hogy a különböző óvó-, védőfelszereléseket használják-e a gyári dolgozók, illetve hogy a gyárak, vállalatok eleget tesznek-e a munkavédelmi előírásoknak. /mti/

..-

7.55 rj

- 9 -

bb. 12. mese a tyukfarmról - csaló házaspárt ítéltek el
1/bc/rj la 1971. október 21.

nem váltak valóra azok a remények, amelyeket varga béláné darók terézia 43 éves budapesti lakos és férje, a 45 éves varga béla zöldség- és gyümölcsüzlet nyitásához fűzött. kellő induló tőkével nem rendelkeztek, így az üzlethelyiség rendbehozatalára, árubeszerzésre kölcsönöket vettek fel. ezek egy részét még vissza tudták fizetni, de a többi adósság rendezésére az üzletgyér forgalma nem biztosított lehetőséget. ezért további kölcsönöket vettek fel, s ezekből fizetgettek egyes korábbi hitelezőknek. hivatkozásuk, ígéretésük gyakran talált meghallgatásra hiszékeny embereknél, akiktől jelentős összegeket sikerült kicsalniuk. a kölcsönnyújtók megnyerésére szolgáló fegyvertárakban egyaránt szerepelt az áruvásárlásra, gépkocsivételre, cserére, javításra való hivatkozás, többeket pedig azaz csalnak lépne, hogy tyukfarmot létesítsenek. több esetben a kölcsönadóknak magas uzsorakamatot ígértek, és fizettek is az ujabban felvett összegekből. a hiszékeny emberektől többszázezer forintot csalnak ki ilyen módon.

a 11-xi-xli. kerületi bíróság a sorozatos csalásért varga bélánét három évi és hat hónapi, varga bélát két évi és nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte, s kártérítésre is kötelezte őket. /mti/

--

bb. 13. tovább erősödött kecskemét és szimferopol testvérvárosi kapcsolata

vid/ká/rj hgy 1971. október 21.

a kecskemétiak tíz éve, 1961. óta ápolnak testvérvárosi kapcsolatot szimferoppal, az ukrán szszk krími területi székhelyével. az 1971-es jubileumi évben számos rendezvénnyel erősítették a barátságot. kölcsönös tapasztalatcserén vettek részt a fiatal vendéglátóipari szakemberek, a bács-kiskun megye gazdaságát, kommunális fejlődését és művészetét bemutató kiállítás nagy sikert aratott szimferopolban. a kiállítást jövőre viszonzza majd a szovjet testvérváros.

számos üzem és más intézmény is együttműködik. jelenleg a szimferopoli május 1. konzervgyár küldöttsége tanulmányozza a kecskeméti konzervgyár tevékenységét. /mti/

--

- 10 -

8.03 rj

9/10

bb. 14. nincs vállalkozó a kerülő-pusztai tv torony szerelésére
vid/ká/rj hgy 1971. október 21.

a délnyugati országrészen a rádió és a televízió műsorvételének megjavítására erősítő állomás építését határozták el a nagykanizsa közelében levő kerülő-pusztai tetőn, a környék legmagasabb pontján. az előmunkálatok, az utépités, a kutfurás, valamint a 180 méter magas torony alapozási munkái befejeződtek. a toronyalap több mint egy éve várja, hogy a 31-es állami építőipari vállalat megkezdje a csuszózsálas rendszerrel épülő vasbetontorony betonozását. az újabb megállapodás szerint rövidesen megkezdik a munkát. a vasbetontorony tetejére kerülő antenna szerkezet szerelésre készen áll a dunántúli közlekedési gépgyár udvarán, csak éppen nincs, aki az acélszerkezet szerelését vállalná. a zalaai vas- és fémipari vállalatok arra hivatkoznak, hogy nincsenek felkészülve az ilyen jellegű munkákra. az erősítő állomásnak 1974-ben kellene megkezdenie a rádió és a televízió műsorának sugárzását, szerelési vállalkozó hiányában azonban erre vajmi kevés a kilátás. /mti/

--

bb. 15. vizsgálat az ellenőrzésről

vid/ká/rj hgy 1971. október 21.

tolna megye hét állami gazdaságában vizsgálta a belső és pénzügyi ellenőrzés hatékonyságát a tolna megyei népi ellenőrzési bizottság. a vizsgálat során megállapították, hogy csökken a gazdaságokban lefolytatott átfogó ellenőrzések száma pedig a helyesebb termelési szerkezet kialakítását, a gazdaságosabb termelést elősegítik az ilyen jellegű ellenőrzések. az átfogó ellenőrzések elmaradásának áthidalására önellenőrzési rendszert vezettek be, ez a módszer azonban nem helyettesítheti a minden részletre kiterjedő ellenőrzést.

az észrevételek közt szerepel továbbá, hogy a belső ellenőrzők munkáját meghatározó szervezeti és működési szabályzatot több gazdaságban nem készítették el idejében. a belső ellenőrzési vizsgálatok során jelentősebb hiányosságokat észleltek, főleg a pénzügyi területén. a készletgazdálkodásban általában az állóeszköz nyilvántartásokat találták hiányosnak az állatállományváltás és a takarmányozási bizonylatok nem voltak naprakészek, az anyagraktárak készletei nem egyeztek a nyilvántartásokkal, több esetben hiányoztak az anyagutalványozások.

a vizsgálat tapasztalatai alapján a tolna megyei népi ellenőrzési bizottság megtette észrevételeit és javaslatait az illetékes országos szerveknek. /mti/

--

8.08 rj

- 11 -

bb 16. ezer elavult lakást bontanak le szombathelyen - nagyszabású városrekonstrukció a megyeszékhelyen

vid/jm ká hgy

1971. október 21.

nagyszabású városrekonstrukció indult szombathelyen, amely az ország kilenc leggyorsabban fejlődő városa közé tartozik. mindenekelőtt a városmagot korszerűsítik, emellett levegősebbé teszik. Jórészt az itteni utcákban mintegy ezer régi lakást bontanak le. a felszabadult telkeken többemeletes lakóházakat és középületeket emelnek. erre a sorsra jut egyebek között a thökölly, a magyar és az óperint utca. az utóbbi földbesüppedt apró házacska helyén áll majd a megyei művelődési és ifjúsági központ, valamint a megyeszékhely kollégiumi negyede.

a levegőt szennyező, lakóházak közé ékelődött ipari üzemeket fokozatosan kitelepítik. a város keleti peremén már új gyárnegyed jött létre. legközelebb a mezőgazdasági gépgyár épít új üzemet a telepen./mti/

--

bb 17. csaknem négymilliárd forint értékű beruházás a borsodi vegyikombinátban - novemberben avatják az új üzemrészeket

vid/um ká hgy

1971. október 21.

a kazincbarcikai borsodi vegyikombinátban ünnepre készülnek a dolgozók. a sajtóparti gyárban november 12-én avatják fel az utóbbi évek legnagyobb vegyipari beruházását: a pvc és nitrogén II. programban elkészült új üzemrészeket. ezek építésére, berendezéseinek beszerzésére és felszerelésére mintegy négymilliárd forintot fordítottak. a fejlesztési munkák során új technológiát vezettek be: a földgáz komplex kémiai feldolgozását. a kombinát bővítésével termelésük pvc-ből évente ötszörösére, nitrogén műtrágyából pedig kétszörösére növekedett.

a két nagy egyedi beruházáson jó minőségű munkát végeztek a hazai és külföldi vállalatok. így többek között a nitrogén II. program keretében évi százezer tonna kapacitású karbamidgyártó és hatvanötmillió normál köbméter oxigént előállító üzemot hoztak létre. a nagy hatóanyagú, negyvenhat százalékos nitrogén tartalmú karbamidot a magyar mezőgazdaság műtrágyázásra és takarmányozásra egyaránt hasznosíthatja.

/folyt.köv./

- 12 -

8.15/um

bb 17. /csaknem négymilliárd forint.....folyt/um

a műtrágya termelés növelésére új automatizált szintéziskört helyeztek üzembe. a pvc gyár bővítése során nagyteljesítményű klóralkáli-elektrolízis, vinniklorid, lúgbepárló, pvc és granuláló, valamint disous gáz töltő üzemrészeket építettek, amelyekben csehszlovák, ndk, olasz, nszk és hazai gyártmányú berendezéseket szereltek fel. az új gyár részleg legfontosabb létesítménye a parciális oxidációs üzem, ahol az olcsó hazai földgázból állítják elő a pvc egyik fontos alapanyagát, az acetilént. az új gyáregységek és a hozzájuk kapcsolódó üzemrészek folyamatosan léptek be a termelésbe. a pvc II. gyárban jelenleg évente harmincezer tonna pvc port és granulátumot, huszezer tonna tömény nátriumhidroxidot, hatezer tonna cseppfolyós klórt és kétezeröttszáz tonna tiszta disous gázt termelnek.

az új létesítmények november 12-1 ünnepélyes avatására és üzembehelyezésére - amely a magyar vegyipar fejlődéstörténetének fontos állomása lesz - a kombinát dolgozói munkafelajánlásokkal készülnek. céljuk, hogy az idén - a gyár fennállása óta először - a 20.5 százalékos nitrogéntartalmú műtrágyából kerekén félmillió tonnát termeljenek./mti/

--

bb 18. a program szerű termelésre készülnek az ortaházi olajmezőn

vid/um ká hgy

1971. október 21.

a zalai olajkutatók 1969 óta intenzív munkát folytatnak göcsejben az ortaházi szénhidrogénlelőhely feltárására. a napokban befejezték a 26. kut furását, folyamatosan dolgoznak a rétegvizsgálatokon, valamint a kutak termelésre való kiképzésén. hazánk új kőolaj- és földgázlelőhelyének néhány kutját kísérleti jelleggel egy év óta termeltették. az eddigi tapasztalatok kedvezőek. eddig körülbelül 30.000 köbméter olajat hoztak felszínre az ortaházi kutakból. november közepén véget ér a kísérleti termelés. ekkor leállítják a kutakat, mert a lelőhely jövőjét megalapozó tudományos mérések és vizsgálatok időszaka kezdődik. a nyert adatok, paraméterek alapján dolgozzák ki az ortaházi szénhidrogénlelőhely művelési programját, határozzák meg a kutak olajtároló és földgáztároló rétegei megcsapolásának mértékét. a program szerű kőolajtermelésre 1973-tól került sor ortaházán, miközben folytatják a lelőhely környékén a kutatást./mti/

--

- 13 -

9.10

bb. 19. november elején indul a másik furópajzs a kun béla térről - helyzetjelentés az észak-déli metrovonal kun béla téri építkezéséről

1/don/rj hgy

1971. október 21.

Indításra kész az észak-déli metro-vonal kun béla téri gépháza, amely a kálvín tér irányába haladó bal alagut keszónos munkaterének kialakításánál „segédkezik”, - mondták csütörtökön reggel a kun béla téri építésvezetőségen. Jelenleg az előkészítő munkák folynak; beépítik azt a zsilipet, amelynek segítségével kiszorítják a munkatérből a vizet. a keszónos munkatér kialakításával furópajzs ismét egy méteres földfejtéseket végezhet, s naponta átlagosan két métert mehet előre. a gépóriás ugyanis a rendkívül rossz talajviszonyok miatt, már több napja mindössze 30 centiméteres „fogásokkal”, haladt előre. az igen változékony összetételű agyagos, homokos, vizes föld az elmúlt hetekben ráadásul akadályozta a furópajzs és az építők munkáját. furás közben ugyanis földszakadás következett ébe, amely miatt le kellett állni a munkával.

az alagut építésének fontos kelléke az a felvonó is, amely most fog vizsgálni teherbírásból. az öt-öt tonnás lift egyszerre két köbméter földet hoz a felszínre. jelenleg az építők egy ideiglenesen felállított felvonóval dolgoznak, amely viszont a munkatempóval nem igen tud lépést tartani. az új, kétcsillás bányalift közreműködésére azért is szükség van, mert a keszónos munkatér kialakításához, valamint a jobb oldali alagut furásához a tervek szerint november elején látnak hozzá. /mti/

bb. 20. távirányítással dolgoznak a távfűtő művek szervizesei

1 -don/um hgy

1971. Október 21.

a hivatalos fűtési idény megkezdése után egy héttel, pénteken a harcsa utca 2., illetve a keleti károly utca 11. szám alatti házakban is megindul a fűtés. mint ismeretes, az említett két épületben csak azért kezdődik most a fűtés, mert a kivitelező vállalat későn kapta meg a kazánok olajégőit. ezeket pénteken reggel szerelik be, s már aznap próbafűtést tartanak.

a lakások belső hőmérsékletének reggel 8-tól este 8-ig legalább 20 celsius fokosnak kell lennie. ahol a hőmérő higanyszála nem éri el a 20 fokot - mint a távfűtő művek főmérnöke elmondotta - ott a távfűtő művek szerviz szolgálata segít. a vállalat dolgozói éjjel-nappal készségszolgálatban vannak, urh-s gépkocsikkal járják a főváros utcáit, s azonnal a helyszínre mennek. /mti/

9.20 am
10.65
11.10
11.15
11.20
11.25
11.30
11.35
11.40
11.45
11.50
11.55
12.00
12.05
12.10
12.15
12.20
12.25
12.30
12.35
12.40
12.45
12.50
12.55
13.00
13.05
13.10
13.15
13.20
13.25
13.30
13.35
13.40
13.45
13.50
13.55
14.00
14.05
14.10
14.15
14.20
14.25
14.30
14.35
14.40
14.45
14.50
14.55
15.00
15.05
15.10
15.15
15.20
15.25
15.30
15.35
15.40
15.45
15.50
15.55
16.00
16.05
16.10
16.15
16.20
16.25
16.30
16.35
16.40
16.45
16.50
16.55
17.00
17.05
17.10
17.15
17.20
17.25
17.30
17.35
17.40
17.45
17.50
17.55
18.00
18.05
18.10
18.15
18.20
18.25
18.30
18.35
18.40
18.45
18.50
18.55
19.00
19.05
19.10
19.15
19.20
19.25
19.30
19.35
19.40
19.45
19.50
19.55
20.00
20.05
20.10
20.15
20.20
20.25
20.30
20.35
20.40
20.45
20.50
20.55
21.00
21.05
21.10
21.15
21.20
21.25
21.30
21.35
21.40
21.45
21.50
21.55
22.00
22.05
22.10
22.15
22.20
22.25
22.30
22.35
22.40
22.45
22.50
22.55
23.00
23.05
23.10
23.15
23.20
23.25
23.30
23.35
23.40
23.45
23.50
23.55
24.00

- 14 -

bb. 25. a szerkesztőségek figyelmébe!

rj ds

1971. október 21.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk az 1971. október 22-i gazdasági aktiva értekezlet beszámolójának némileg rövidített szövegét.

a beszámoló szövege

e m b a r g ó s

csak jelzésre használható fel!

x x x

az 1971. október 22-i gazdasági aktivaértekezlet beszámolója

tisztelt aktivaértekezlet!

kedves elvtársak!

régóta nem tartottunk gazdasági kérdésekről aktivaértekezletet. időnként szükséges és hasznos, ha ilyen körben is áttekinthetjük a népgazdaság helyzetét. megvizsgáljuk, hol mutatkoznak akadályok terveink végrehajtásának útjában, mit kell tenniünk azok elhárításáért, illetve a kedvező tendenciák erősítéséért. az őszinte helyzetfelméréssel, a tennivalók tisztázásával, a gazdasági folyamatok reális értelmezésével azt akarjuk elérni, hogy egységes szemléletet alakítsunk ki.

a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusának határozata átfogó képet nyújtott népgazdaságunk helyzetéről, és megjelentette munkálkodásunk további fő irányait. ezekre az alapelvekre és gyakorlati utmutatásokra épült az országgyűlés által ez évben jóváhagyott kormányprogram.

mai tanácskozásunkon szükségtelen lenne ismétlésekbe bocsátkozni, célravezetőbb, ha most gazdasági életünknek csupán néhány fontosabb kérdésére fordítjuk figyelmünket.

/folyt.köv./

- 15 -

bb. 25. / az 1971. október... 1. folyt./rj

a gazdasági irányítás jelenlegi rendszerének bevezetését megelőzően mintegy két és fél éves közös munka során alakítottuk ki az egységes álláspontot. ez hozzásegített ahhoz, hogy az áttérés az új irányítási rendszerre ne csak zökkenőmentes legyen, hanem biztosítsa az eredményes gazdálkodást az áttérés időszakában is.

az utolsó három esztendőben a népgazdaság alapjaiban egészségesen fejlődött. számos gazdasági folyamat kedvezően alakult. javultak a tervek megvalósításának feltételei. kedvező irányuk a strukturális változások. a gazdálkodás egészét mindinkább az jellemzi, hogy a vállalatok és az irányító szervek döntéseiben a gazdaságosság, a jövedelmezőség a korábbinál jóval nagyobb szerepet tölt be. üzemeink, vállalatunk többsége jól gazdálkodik. emelkedett a termelékenység. megszilárdultak a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek, jelentősen emelkedett a termékek egy részének hozama. a lakosság áruellátása, mind mennyiségét, mind minőségét tekintve, gyors ütemben javult. az életszínvonal emelésére vonatkozó terveinket túlteljesítettük. a kedvező folyamatok ellenére a népgazdaság fejlődése néhány területen jelentős problémákat vet fel, melyek leküzdéséhez ugyanolyan egységes szemlélet és tettrekészség szükséges, mint ami az új gazdaságirányítási rendszer kidolgozását és bevezetését jellemezte. további fejlődésünk feltétele, hogy erősítsük a kedvező folyamatok kibontakozását, a néhány ponton tapasztalható feszültségeket pedig közös összefogással mielőbb megszüntessük.

feladataink nagyok, teljesítésük az erőik szorosabb összefogását igényli. a mai tanácskozástól azt várjuk, hogy helyzetünk és tennivalóink megtárgyalása nyomán kialakítsuk a további egységes cselekvéshez szükséges azonos szemléletet.

az utóbbi három évben közgazdászok, gazdasági vezetők, párt- és tömegszervezeti tisztségviselők önállóan és bátran, alkotó módon foglalkoztak gazdaságpolitikai problémákkal, a fejlődés meggyorsításával, a gazdasági munka hatásfokának megjavításával, a megnövekedett lehetőségek kiaknázásával.

/folyt.köv./

bb. 25. / az 1971. október... 2. folyt./rj

gazdaságirányítási rendszerünk reformjának teljes kibontakoztatása hosszabb folyamat, amelynek még egyáltalán nem vagyunk a végén. a gazdasági életben időről időre jelentkező problémák részben függetlenek a kibontakozás folyamatától, de a felszínen azzal összefüggésben jelentkeznek. s ez a táptalaja számos téves nézetnek. népgazdasági problémáink jó része a gazdaságpolitika végrehajtása, az irányítás gyengéiből és hibáiból, különféle következtetlenségekből és emberi gyarlóságokból fakad. ezért kijavításuk útját is csak sokoldalú, a népgazdaság egészét szem előtt tartó elemzés segítségével kereshetjük.

fock Jenő ezután arról szólt, hogy az utóbbi időben az egységes értelmezésekben bizonyos bizonytalankodás és az azonos elveken alapuló cselekvésekben megtorpanás tapasztalható.

egyesek azt mondják, hogy a reform elvei nagyon helyesek, elérkezett az ideje, hogy még gyorsabban és következetesebben érvényesítsük azokat, feloldva a tudatosan beépített korlátokat. ez a nézet jóindulatú türelmetlenséget tükröz, de gyakran nem veszi kellően figyelembe a reális helyzetet, lehetőségeinket.

hamis nézetek alakultak ki a gazdasági szabályozók mindenthatóságáról. mintha a szabályozókkal, mint valami varázspálcával, mindent meg lehetne oldani. ez naivitás, de néha ennél is rosszabb, a gazdasági élet bonyolult folyamatainak fel nem ismerése. a problémákat nem lehet csak a szabályozókkal megoldani. nem lehet minden nehézséget, az emberi tehetetlenséget a szabályozók rovására írni. a tervtörvényből eredően a szabályozók betartása kötelező, s az adott tervidőszakban nem lehet rajtuk változtatni, de a jövőt illetően lehet és kell is vitatkozni rólok. a lelkiismeretes, gondos munka, a felelősségtudat, a népgazdasági érdekek szem előtt tartása, a célratoró, ugyanakkor rugalmas vezetés minden kötelező előírásnál fontosabb. célszerű, szocialista elveinken alapuló intézkedésekre van szükség, amelyek a kollektívák erejére, összefogására, véleményére épülnek. ezért mind jobban érvényesíteni kell a demokratizmust, fejleszteni az üzemi demokráciát, s ugyanakkor erősíteni kell a kollektív bölcsességen alapuló egyszemélyi vezetést.

/folyt.köv./

bb 21. a vízművek legnehezebb napja a csütörtök

1 -don/um hgy

1971. október 21.

hosszu évek óta nem volt ilyen alacsony a duna vízállása, mint ezekben a napokban; a víz magassága a lánchídnál csütörtökön reggel mindössze 128 centiméter volt, s a következő hetekben, hónapokban sem várható lényeges változás - mondták a fővárosi vízműveknél. a duna alacsony vízállása negatívan befolyásolja budapest magasabban fekvő házainak, toronyépületeinek víz-ellátását. mint a vízműveknél elmondták: a hét legnehezebb napja a csütörtök. nemcsak nyáron, hanem ősszel és télen is csütörtökön fogy el a legtöbb víz.

csütörtökön az előzetes mérések szerint a légymányosiaknak és a belvárosiaknak délután, estefelé nyomáscsökkenéssel kell számolniuk - víz természetesen lesz, csak átmenetileg, egy-két órára csökken a nyomás. a vízművek arra számít, hogy este hat óra körül kiürül a gellérthegy víztárolómedence. a következő hetekben vízhiánytól nem kell tartani, csupán a hét közepén - főként csütörtökön - csökken a nyomás./mti/

bb 22. közlekedési balesetek

1 -don/um hgy

1971. október 21.

szikszó határában fehér lajos 22 éves fennőri gépkocsivezető teherautójával szabálytalanul előzött, s összelitkőzött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival. a balesetnél személyautó vezetője, juhász ferenc, 38 éves szikszói lakos a helyszínen meghalt. utasai közül a 38 éves kovács lajos, encs község tanácselnöke kórházba szállítás után meghalt, dr. kurek józsef 52 éves, az encsi járási hivatal elnökhelyettese, valamint abádi andrás 53 éves, a szikszói községi tanács elnöke súlyos sérülést szenvedett. mindkettőjüket kórházba szállították. fehér lajos ellen - akit előzetes letartóztatásba helyeztek - büntető eljárás indult.

miskolcon az egyik villamosmegállónál a mozgó villamosról lelépett és a kerekek alá esett hegedűs bertalanné 63 éves ónodi tsz-tag, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

szegeden rabi józsef 46 éves gyálaréti fűtő ittasan vezette motorkerékpárját, amellyel utszegélynek ütközött és felborult. a balesetnél a motorkerékpár utasa, almási józsef 24 éves gyálaréti segédmunkás olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a baleset után rabi józsef lakására ment, ahol a rendőrség elfogta és előzetes letartóztatásba helyezte.

pakszon, a tojna megyei építőipari vállalat telephelyén egy darus gépkocsi gépjáróján keresztül - amely hozzáért a magasfeszültségű villanyvezetékhez - halálos áramütés érte fenyvesi Antal 43 éves árnakömlői segédmunkását. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

11.17/um

- 18 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 17. sz. hírünk /csaknem négymilliárd .../ 1.bek. 2., valamint az 1. folyt. utolsó bek 1.sorában a dátum helyesen:

november 8.

/mti/

-. -

bb 23. 20 cukorfokos a csongrádi rizling és a kadarka

vid/um kz hgy

1971. október 21.

csongrádban az utóbbi évtized legédesebb szőlőfűrtjeit szedik a tőkéről. a fő termőhelyeken - kistelek, pusztamérges, ástóthalom, valamint csongrád város körzetében - a rizling és a kadarka most már 19-20 cukorfokos. szakemberek becslése szerint a tavalyi gyenge termésnél 15 százalékkal magasabb az idén csongrádban a holdankinti hozam, mégis kevesebb bor kerül majd a pincékbe, mint általában a kedvező esztendőkből. ennek legfőbb oka az, hogy az előregedett szőlők kivágását nem követték megfelelő arányú újratelepítés.

az ideai termés átvételét nagyban meggyorsította a kisteleki pincészetben üzembe helyezett új szőlőfeldolgozó gépsor. erre a telepre ugyanis nemcsak csongrádból, hanem békés és bács megyéből, kiskunfélegyháza és mezőhegyes körzetéből is szállítanak. a franciaországból importált gépsor óránként 400 mázsa szőlőt képes feldolgozni, tizszer annyit, mint a hagyományos berendezések./mti/

-. -

bb 24. presszó tejpor

vid/um kz hgy

1971. október 21.

az ideai budapesti nemzetközi vásáron mutatta be a hajdu-bihar megyei tejipari vállalat új termékét, a presszókávéhoz felhasználható kis műanyagtasakba csomagolt tejport. az újdonságnak nagy sikere és keletje van. legnagyobb vásárlói a vendéglátó vállalatok. az üzemből egyre többet, ma már óránként 300 ezer tasakkal készítenek. az új terméket két műszakban állítják elő, de a növekvő mgrendelések miatt harmadik műszak szervezését is tervezik./mti/

- 19 -

11.45/um

11.12.10
Am

bb. 25. / az 1971. október... 3. folyt./rj

a továbbiakban fock jendő hangsúlyozta, hogy az ország gazdasági erővel sáfárkodó, felelős emberek ne csak azt nézzék, károsodik-e és milyen mértékben ágazatuk, vállalatuk az irányítás hibái miatt, hanem azt is, mit veszít mulasztásaik következtében az egész népgazdaság. a miniszterelnök aláírta, hogy a hatáskörök leadásával a vállalati önállóság növekedésével nem szűnt meg, inkább fokozódott a vezető szervek felelőssége, mert a munka, a vezetés, minden szinten bonyolultabb lett.

nem ritkán találkozunk azzal a felfogással is, hogy még mindig sok a központi intézkedés, a megszorítás, a vállalati önállóság kibontakozását túl sok szabályozás gátolja. ebben van igazság, hiszen a reform kibontakozása még tart. valljuk, hogy az anyagi lehetőségek határain belül, a vezetés minden síkján még több önállóságra van szükség. a központi irányító szerveknek azonban biztosítaniok kell a népgazdasági érdekek, a tervszerűség, az árnyok érvényesítését, a társadalmi szükségletek kielégítését minden esetben és a kellő időben.

vannak, akik úgy vélik, hogy a hatáskörök bővítése fellazuláshoz vezetett, tág teret nyitva a felelőtlenségnek, hanyagságnak, fegyelmezetlenségnek, kalandorságnak. ide sorolhatnám a gazdasági bünyözés fokozódásáról elterjedt tülzásokot, irányítási rendszerünk reformjának számlájára írt mende-mondákat.

tény, hogy a gazdasági életben rendellenességekkel, az előírások, rendelkezések kijátszásával is találkozunk. vannak, akik vétének törvényeink ellen, bünyöket követnek el a gazdasági életben, s azon kívül is. gazdasági bünyöselekmények elkövetésére az emberi gyarlóságon túl gyakran lehetőséget adnak rendelkezéseink hiányosságai, gazdasági szerveink, intézményeink munkájának gyengéi is. következésképpen, e jelenségek ellen részben az emberek nevelésével, részben a tolvajt szülő alkalmak megszüntetésével kell harcolnunk. akik bünyöket követnek el, azoknak a törvény előtt kell felelniök tetteikért.

/folyt.köv./

bb. 25. / az 1971. október... 4. folyt./rj

a legfőbb ügyészség nemrégiben készített egy alapos felmérést, amely azt bizonyítja: a gazdaságirányítás reformja óta mind a társadalmi tulajdont károsító, mind a népgazdasági bünyöttek száma csökkent. a gazdasági bünyözés területén egyedül a devizagazdálkodás érdekeit veszélyeztető bünyöttek szaporodtak. ez a tényleges helyzet.

sokat hallunk és olvasunk az önzésről, kapzsiságról, a harácsolásról. úgy tünik, mintha ezek a káros jelenségek szaporodnának. ez összefügg azzal, hogy egyesek igényei a növekvő lehetőségekhez mérten enyhén szölvá tulzottak és gátlástalanul törnek azok kielégítésére.

erről pártunk x. kongresszusán is szó esett. a felvilágosító, nevelő munka minden eszközzel, és természetesen törvényeink következetesebb érvényesítésével is harcolunk az ösztársadalmi érdeket háttérbe helyező mindenfajta megnyilvánulással szemben. azt azonban nem fogadhatjuk el, hogy a kapzsiság, harácsolás oka a gazdaságirányítás reformja. az önállóságnak, a helyesebb anyagi ösztönzésnek, a jobb ellátásnak, a közzgazdasági szemlélet megjavulásának semmi köze sincs az eléggé el nem ítélt anyagi kisiklásokhoz. ezek ellen ma a korábbinál is kiméletlenebb harcot, nyílt fellépést hirdetünk. ez az oka annak is, hogy nagyobb nyilvánosságot adunk az ilyen ügyeknek, és törekszünk olyan közzhangulat kialakítására, amely lehetetlenné teszi a visszaéléseket. ezt követeli tőlünk a becsületesen gondolkodó és dolgozó többség, a közzségellenes magatartást elítélő közzvélemény.

e törekvésünk jó példái a telekspekuláció ellen hozott intézkedéseink. előbb a progresszív adózás bevezetésével próbáltunk gátat vetni az indokolatlanul és rohamosan növekvő telekáraknak. mikor láttuk, hogy ennek a rendelkezésnek az eredménye nem kielégítő, akkor a kormány olyan intézkedést hozott, amely már drákkói szigorral gátat vet a spekulációknak és az árak letörését célozza.

a mellékjövedelmek szerzését szabályozó rendelkezéseink lazák voltak. erőfeszítés nélkül lehetett betölteni másod-, sőt harmadállásokat, s ily módon meg nem érdemelt bérhez jutni. a kormány közzelmúltban hozott határozata rendet teremt, jelentősen megszigorítva az előírásokat.

/folyt.köv./

bb. 25. /az 1971. október... 5. folyt./rj

a kormány elnöke ezután részletesebben elemezte gazdasági életünk néhány problémáját. elsősorban a beruházási politika és gyakorlati kérdéseiről szólt.

- a legutóbbi esztendőben - mondotta - a kormány többször foglalkozott a beruházási tevékenységgel. jelentős javulásról azonban még nem beszélhetünk, bár az év folyamán fokozódott a koncentráció, s ez nem kis eredmény. a statisztikai adatok szerint az elmúlt évhez képest több mint ötszázal csökkent a megkezdett és több mint ezeregyszázal nőtt az átadott létesítmények száma. jelenleg mintegy 10 százalékkal kevesebb a folyamatban levő építkezés, de a költségvetési összegek 13 százalékkal magasabbak. mindennek ellenére tarthatatlanul magas a befejezetlen beruházások állománya. értékük egy egész év beruházási összegének mintegy 80 százaléka. egyik legfontosabb feladatunk, hogy ez az arány az ötéves terv végrehajtása során évről évre javuljon, és 1975-re az elfogadható, 65-70 százalékos szintre csökkenjen. ez elengedhetetlen feltétele annak, hogy gazdaságunk hatékonysága erőteljesen fokozódjék.

a beruházási feszültség lényegében nem csökkent és a népgazdaságban mutatkozó gondok jó része erre vezethető vissza. problémát okoz a beruházási összetevékenység nagysága és növekedési üteme. ennyit nem bír el az ország, nem futja a nemzeti jövedelemből, nem áll rendelkezésre kellő kapacitás. a beruházási nehézségek az építési anyagok árának emelkedésében a kivitelezési határidő elhúzódsában jelentkeznek. gazdaságirányítási rendszerünkkel ellentétes helyzet alakult ki: az építőipari vállalatok válogatnak a rendelések között, nem törekcsenek az olcsóbb és jobb minőségű kivitelezésre, a vállalt határidők betartására. a beruházási feszültségek hozzájárulnak a munkaerőgondok kielégződéséhez és az import gyors felfutása következtében a külkereskedelmi mérleg hiányának is okozói.

a beruházási problémák egyik eredője, hogy nem egyértelmű a felelősség a beruházási döntésekért. nincs megfelelően meghatározva a funkcionális és ágazati irányító szervek felelőssége és feladata. ez párosul a népgazdasági tervezés hiányosságával, amelyek a források és a fejlesztési célok összhangjának hiányában, valamint a fejlesztési költségek alátérvezésében jutnak kifejezésre. nem kielégítő az építő- és a szerelőkapacitás, és emellett szervezetlen a kivitelezői tevékenység. találkozunk a népgazdaság erőforrásait meghaladó és gyakran különleges építési igények szorgalmazásával is. nem megfelelő a beruházások előkészítése, a minisztériumok és a vállalatok pedig helytelenül nem képeznek beruházási tartalékokat. elharapódzott az a szemlélet, amely abban jut kifejezésre, hogy a minisztériumok, a tanácsok és a vállalatok a negyedik ötéves tervtörvényben jóváhagyott kereten felül mintegy 40 milliárdos beruházási többletigény kielégítését szorgalmazzák.

/folyt.köv./

bb. 25. / az 1971. október... 6. folyt./rj

fok jendő emlékeztetett arra a meglehetősen gyakori jelenségre, hogy műszakilag és pénzügyileg megalapozatlan beruházások kivitelezését kezdik meg azzal az alig titkolt szándékkal, hogy a költségvetés - kényszerűségből - az eredetileg tervezettnél ugyanis nagyobb összeget ad majd a már elkezdett létesítmény befejezéséhez. ilyenkor természetesen mindig azzal érvelnek, hogy a népgazdasági érdek kívánja ezt így. ez - történjék akármilyen szinten is - enyhén szólva tisztességtelen spekuláció.

a vállalatok sok esetben a megengedettnél nagyobb arányban fordítják pénzeszközeiket beruházásokra, s nem tesznek eleget forgóalap feltöltési kötelezettségeiknek.

a kialakult kedvezőtlen tendenciák növelik az árfeszültségeket és egyre nehezebb helyzetbe hozzák a költségvetést. ezeket a tendenciákat mielőbb meg kell változtatnunk. korántsem könnyű, gazdasági munkánkban alapvető jelentőségű feladatról van szó. elsősorban a szemléleten kell változtatnunk. ez legalább olyan fontos, mint az adminisztratív intézkedések és a szabályozók megváltoztatásának egész sorozata. állami, gazdasági szerveinknél, a társadalmi szerveknél érvényesülnie kell annak a központi gondolatnak, hogy a helyi érdekeknek megfelelő beruházásokat rendeljék alá az össznépgazdasági érdekeket kifejező beruházási tevékenységnek. ebben jussunk egy nevezőre, ebben kell egyetértelnünk.

a kormány ennek megfelelően úgy határozott, hogy az országos tervhivatal teljes felelősséggel gondoskodik a beruházási egyensúly megtervezéséről, a felhalmozási források mértékének és fő arányainak kialakításáról, valamint a központi fejlesztési célok ütemezéséről. minden eszközzel biztosítani kell, hogy az állami költségvetés eszközeit a népgazdasági terveknek megfelelően használják fel. ezt a pénzügyminisztériumnak, és a bankszervezetnek a döntéshozókészítő pénzügyi eszközökkel biztosítani kell.

az építésügyi és városfejlesztési minisztériumnak összhangot kell teremtenie a tervben előirányzott építési igények és az építőipari vállalatok kapacitásfejlesztési tervei között. az ágazati minisztériumok és a tanácsok felelősek azért, hogy a fejlesztési koncepciók biztosítsák a hatékonyság növelését, a fejlesztések tervszerű, gazdaságos megvalósítását.

/folyt.köv./

bb. 25. / az 1971. október... 7. folyt./rj

a vállalatok és a szervezetek vezetőinek minden erőt összpontosítani kell a saját és a rendelkezésükre bocsátott eszközök hatékony, gyorsan megtérülő, intenzív fejlesztésére.

tovább kell javítani az állami egyedi, nagy és a fejlesztési költségből megvalósuló beruházások döntési rendszerét. a különböző szintű vezetők a beruházások elhatározásánál kötelesek figyelembe venni, hogy mennyi pénz áll rendelkezésükre. a továbbiakban a kormány sokkal szigorúbban bírálja el a terven felüli pótigényeket, a tanácsi vezető szervek csakis az adott terület anyagi lehetőségeinek megfelelő fejlesztéseket tervezhetnek. a vállalati fejlesztési alap a népgazdasági tervben előirányzott összeg. a vállalatok kötelesek jól sáfárkodni vele. a túllépés felelőtlenség, amely most már nem maradhat következmények nélkül. a jövő évi beruházási tervek - a tapasztalható túlzásokkal és sürgetésekkel szemben - csak erőforrásainkkal összhangban álló, reális ütemet irányozhatnak elő. a beruházások tervszerű végrehajtása érdekében minden szinten kötelező a tartalékok képzése.

szigorúbban kell ellenőrizni a műszaki előírások betartását és meg kell akadályozni a fényűző, pazarló beruházásokat. a jóváhagyott beruházások devizaköltségei nem léphetők túl. különösen indokolt esetben a felügyeleti szervek engedélyét kell kérni. korszerűsíteni kell a beruházások szervezését. ennek érdekében nagyobb összhangot kell teremteni a beruházók, a tervezők és a kivitelezők tevékenységében és ösztönzésében. az építési idő rövidítése érdekében meg kell gyorsítani a könnyűszerkezetes építési mód bevezetését. az eddig elmondottakból is kitűnik, hogy beruházási gondjaink megszüntetéséhez a határozott intézkedések egész sora és természetesen ezeknek következetes végrehajtása szükséges.

a felhalmozási folyamatban jelentős szerepe van a készletek alakulásának.

az elmúlt években összességében javult a helyzet. a készletnövekedés 1970-ben kisebb hányadot kötött le a nemzeti jövedelemből, mint korábban. az eltelt három évben a készletek - jelentős abszolút növekedésük ellenére - kisebb ütemben nőttek, mint az értékesítés. mindezek ellenére a vállalatok jelentős részénél még mindig tapasztalható indokolatlan készletgyűjtés.

/folyt.köv./

- 24 -

bb. 25. / az 1971. október... 8. folyt./rj

a kormány elnöke ezután a termelés gazdaságosságával foglalkozott. a népgazdaság fejlődésének alapvető követelménye - mondotta - hogy állandóan javuljon a termelés gazdaságossága. ezzel általában mindenki egyetért. a gyakorlatban azonban már számos vitatott kérdés merül fel. egy-egy ágazat egészének a gazdaságosság szempontjából való áttekintése és a teendők megfogalmazása központi feladat. felmértük, milyen intézkedések szükségesek ágazatonként a jelenlegi helyzet javításához, nemcsak a közeljövőben, hanem a negyedik ötéves terv egész időszakában. a helyzet megváltoztatását elsősorban műszaki fejlesztéssel, a technikai, technológiai színvonal emelésével, a termékösszetétel javításával kell elérni.

a gépiparban a járműgyártás és a számítógépgyártás kiemelt fejlesztésével az egész ágazat termékstruktúrája gazdaságosságának javítását tűztük ki célul. a ruházati ipar termelésének gazdaságosabbá tételét a negyedik-ötödik ötéves tervben végrehajtásra kerülő rekonstrukció segíti elő. bútorigarunkban eltérően az eredeti elképzeléstől, új gyárak építése helyett átfogó rekonstrukciós programot hajtanak végre.

a gazdaságosság fokozásának a nemzetközi együttműködés útján igen jó példája az a megállapodás, amelyet papíripari termékek cseréjére a magyar és szovjet miniszterek a közelmúltban kötöttek meg. e szerint a szovjetunió tömegpapírokat szállít magyarországnak, finomabb nyomópapírok és feldolgozott papíartermékek ellenében. az egyezmény kielégíti mindkét fél sajátos érdekeit, enyhíti a nyersanyagellátási problémákat és lehetővé teszi a választék bővítését.

fock jeno hangsúlyozta, hogy a gazdaságos termelési struktúra javítása érdekében következetesebben kell alkalmazni mind a közvetett, mind a közvetlen irányítás eszközeit. következetesebbé tesszük támogatási rendszerünket a tekintetben, - mondotta - hogy egyes vállalatokat ne részesítsünk előnyben csak azért, hogy elkerüljék vagy elodázzák a termelés struktúrájának átalakítását, illetve az üzem esetleges megszüntetését. gazdaságpolitikai céljaink megvalósításáért vállalnunk kell és meg kell birkoznunk az esetleges helyi politikai zökkenőkkel.

/folyt.köv./

- 25 -

bb. 25. / az 1971. október... 9. folyt./rj

a kormány néhány nagyüzem problémájával többször is foglalkozott. döntött a ganz-mávag, a hajógyár, a felvonó- és hajtóműgyár gazdaságosabb termelésének biztosításáról.

a minisztériumoknak sokkal határozottabban kell hozzáfogniuk a gazdaságtalan termelést folytató vállalatok ügyének rendezéséhez. néhány vállalatnál máris elkezdtek, vagy el is készítették az ötéves szanálási programokat. ezek természetesen kemény, de elkerülhetetlen intézkedések. vannak, akik attól félnek, hogy a szanálás nyomán politikai problémák keletkeznek, a gazdaságirányítás reformjának bevezetésekor is. az aggodalom akkor sem volt indokolt, ma sem kell munkanélküliségtől félni, hiszen egész népgazdaságunkra rendkívül nagy terheket ró éppen a munkaerőhiány. nem szabad ilyen mondvacsinált, nem valószínű indokkal késleltetni a most már halaszthatatlan intézkedések végrehajtását.

hasonlóképpen nem kell félni ellátási zavaroktól sem, mert képesek vagyunk a szükségletek kielégítéséről megfelelőképpen gondoskodni.

a gazdaságtalan termelés visszaszorítása, megszüntetése minden vállalatnál nemcsak gazdasági, hanem alapvetően politikai feladat is. ezért szükséges, hogy ezzel a kérdéssel népgazdaságunk érdekeinek megfelelően a párt- és társadalmi szervek folyamatosan és minden szinten határozottan foglalkozzanak.

a kormány elnöke részletesen elemezte a munkaerőhelyzetet és bírálta azokat a túlzó nézeteket, amelyek képviselői általános munkaerőhiányt emlegetve és rá se hederítve a helyi megoldási lehetőségekre, arról panaszkodnak, hogy a termelőszövetkezetek melléküzemági vállalkozásai és az ipari szövetkezetek tömegével elszívják a munkaerőt. ilyen esetek helyenként valóban előfordultak, de az „elcsábítottak”, az üzemi munkásságnak csak elenyésző kis százalékát teszik ki. a munkaerő hiány helyenként, egyes üzemrészekben valóban súlyos problémát okoz. vannak gyáraink, ahol a modern technikával - amelyre milliókat költöttünk, - elsősorban munkaerőhiány következtében egy műszakban termelnek, és gyakran ott sem teljes kapacitással.

/folyt.köv./

- 26 -

Lu Mindenekelőtt a munkaerő-foglalkoztatottság oldaláról.

hasonló aggodalommal találkoztunk

bb. 25. / az 1971. október...10. folyt./rj

Legutóbb csepelen tapasztaltam, hogy az üzem modern öntődéje - korszerű technikával felszerelve - munkaerőhiány miatt csupán egy műszakban dolgozik, nem szükséges hangsúlyozni, hogy ez milyen sokba kerül a népgazdaságnak, milyen károkat okoz.

népgazdaságunk fejlesztése jelenleg és a következő években elsősorban intenzív úton történik, emellett természetesen egyes ágazatokban és az ország egyes körzeteiben munkahelybővítő, extenzív gazdaságfejlesztő módszereket is alkalmazunk. az intenzív fejlesztés a munkaerőgazdálkodásban alapvetően a már foglalkoztatott létszám munkaerejének ésszerűbb hasznosítását igényli. a foglalkoztatottságban a reform eddigi időszakájában - részben tudatos intézkedéseink nyomán - átrendeződési folyamat indult meg. ez még inkább így lesz a negyedik ötéves terv hátralevő részében. az ötéves terv a keresők számának a korábbinál mérsékeltebb növekedését, s a termelékenység fokozottabb ütemű emelését tartalmazza.

1973-tól kezdődően a munkaképes korú népesség száma lényegében nem növekszik. az ifjúsági munkaerőforrás erőteljesen csökken, a mezőgazdaságból való munkaerőáramlás mérsékeltebb ütemű lesz. a női munkaerőtartalékok munkába állítása mind nehezebb, s költségesebb. ezek a tendenciák hosszabb időre érvényesek.

a munkaerő nagyarányú spontán mozgása sok gondot okoz a vállalatoknak. a káros munkaerőmozgás rontja a munkafegyelmet, ugyanakkor a fellazult munkamorál tovább növeli a fluktuációt. a vállalatok sok esetben nagy létszámhiányt mutatnak ki, és további csökkenésétől félve, elnézőek a fegyelmezetlenkedőkkel szemben, a munkafegyelem lazasága jelentős részben a munka szervezetségének alacsony szintjével indokolható. ugyanakkor a laza munkafegyelem gátolja leginkább a korszerű termelés-szervezési elvek gyakorlati érvényesítését. ezért nagyon következetes intézkedésekkel kell gátat vetni a munkafegyelem további lazulásának. az adminisztratív intézkedéseken túl számítunk a szocialista brigádok, a törzsgárda és minden öntudatos dolgozó példamutató helytállására.

/folyt.köv./

-27 -

Lu

bb. 25. / az 1971. október... 11. folyt./rj

továbbra sem kielégítő a munkaerőtartalékok feltárására és hasznosítására irányuló szervező munka. a vállalati szervezés jelenlegi helyzetét gyors ütemben kell javítani. a termelési eszközök jelentős fejlődését nem követte a munkaszervezés fejlődése. nincs összhang a termelőeszközök fejlettségéből adódó követelmény és a tényleges szervezeti szintvonal között. részben erre vezethető vissza, hogy a termelés-előkészítés színvonala alacsony, termékeink előállításának költsége pedig túl magas. még mindig nagytömegű munkaerőt kötünk le a belső szállításban, anyagmozgatásban és más, a fő tevékenységet kiszolgáló folyamatokban.

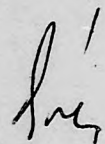
tulzottan növekedett az adminisztratív létszám is. tudjuk, hogy a modern technikával összefüggően az adminisztratív munkaerők számának bizonyos növekedésével rálisan számolnunk kell. mindezek ellenére biztonsággal állítható, hogy a kialakult adminisztráció tulzott, az e területen foglalkoztatottak száma túlméretezett. ezen változtatni kell. támogatjuk azokat a rendelkezéseket, amelyek visszairányítják a termelőmunkára az improduktív adminisztráció területére meggondolatlanul átirányított dolgozókat.

a vállalati szervező tevékenységben főleg a termelésszervezés gyors ütemű fejlesztését, a modern munkaszervezési módszerek széles körű elterjesztését kell szorgalmazni. a vállalati igazgatási, irányítási és ügyviteli munkaterületeken is széles körben alkalmazni kell a korszerű módszereket, az irodatechnikai és adatfeldolgozó eszközök felhasználását.

az iparban kedvezően alakult a munka termelékenysége. folytatódik az 1970-ben elkezdődött tendencia. a termelés emelkedése az iparban teljes egészében, az építőiparban pedig kétharmad részben a munka termelékenységének növekedéséből származik. s ez lényegében megfelel a tervelőirányzatnak. bár a lehetőségek még nincsenek kihasználva és az általában pozitív fejlődés az egyes vállalatok esetében nagy eltéréseket takar.

/folyt.köv./

- 28 -

bb. 25. / az 1971. október... 12. folyt./rj

figyelemre méltó, hogy helyreállt a termelékenység és a bérszínvonal emelkedése közötti összhang. a termelékenység növekedése az iparban kisebb, az építőiparban jelentősebb mértékben meghaladja a bérszínvonal emelkedését. a felhasznált bérek tömege mind a tervezetthez, mind a termeléshez viszonyítva arányában megfelelő.

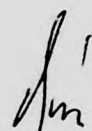
örvendetes, hogy milyen erőteljesen bontakozik ki a vidéki ipartelepítés és fejlesztés. ennek ütemére jellemző, hogy már a korábban elmaradott területeken is jelentkeznek a munkaerőhiány, sőt egyes üzemek kapacitását bár szükséges volna, létszámhiányra hivatkozva, nem használják ki. nyilvánvaló, hogy itt is az intenzív fejlesztés koncepciójának kell előtérbe kerülnie.

a kormány elnöke ezután a munkaerő gondok megoldását célzó kormányintézkedésekről beszélt. a munkaerő-gondok enyhítése érdekében nyugdíjrendszerünket úgy kívánjuk továbbfejleszteni, hogy a nyugdíjjogosultságot szerzett dolgozókat - elsősorban a fizikai munkásokat - a további munkában maradásra ösztönözze. ezekért az évekért a nyugdíj összege természetesen nagyobb százalékban növekszik, majd, mint az azt megelőző évekért. terveink szerint a nyugdíjasok - nyugdíjuk és keresetük korlátozása nélkül - évenként négy hónapig, illetve a népgazdaságtan különösen fontos területeken annál tovább is dolgozhatnak majd.

való igaz, hogy az utóbbi években a szélesebb profilu gazdaságteremtése nyomán munkaerővándorlás indult az állami iparból a termelőszövetkezetek felé. ennek hasznos oldala, hogy kialakult az élelmiszeripari vertikum, ami a korábbinál gazdagabb és korszerűbb termelést tett lehetővé. ez helyes, ezt továbbra is fejleszteni akarjuk. azt azonban nem tűnjük, hogy az iparból a termelőszövetkezetekbe átkerült dolgozók olyan tevékenységet folytassanak, ami semmilyen kapcsolatban sem áll a mezőgazdasággal, mint például a tsz-nyomdában és az öntödében végzett munka.

/folyt.köv./

- 29 -

bb. 25. / az 1971. október... 13. folyt./rj

azért, hogy egyes termelőszövetkezetekben ilyen ipari üzeme-
ket létesítettek, az ágazatot irányító vezetők is felelősek,
hasonlóképpen mint a helyi vezetők. egyebek között a termelő-
eszközök átengedésével a pillanatnyi problémák megoldását keres-
ték, ám ez a megoldás ellenük fordult és ma már nehézségeket
okoz. itt az ideje, hogy ésszerű rendet teremtsünk ezen a té-
ren is.

a kormány 1969-ben és 1970-ben is több intézkedést tett
a termelőszövetkezetek kiegészítő tevékenységének állami sza-
bályozására. megtiltotta például, hogy a termelőszövetkezetek
telephelyükön kívül ipari tevékenységet, valamint bér munkát
folytassanak, továbbá szabályozta a különböző adónemek prog-
resszióját, kiterjesztette az állami alkalmazottakéval azonos
közterheket. 1971. január 1-től az új termelési adó az azonos
ipari és kereskedelmi tevékenységgel elért jövedelmet az álla-
mi vállalatokéval azonos mértékű adóval vonja el.

meg kell akadályozni, hogy a termelőszövetkezetek a hely-
beli munkaerő-tartalékok jobb kihasználása helyett továbbra is
az állami szektorból vonjanak el munkaerőt. a szövetkezetek
és a nagyipari vállalatok közötti indokolatlan jövedelem-arány-
talanságokat is meg kell szüntetni.

intézkedünk a termelőszövetkezetek nem mezőgazdasági jellegű
tevékenységének további szabályozására. ennek alapelve,
hogy a termelőszövetkezetek munkájához szervesen kapcsolódik az
élelmiszerfeldolgozás és a fagyasztás, bizonyos építési, karban-
tartási feladatok ellátása, termelési szolgáltatás, szállítás,
valamint az élelmiszerek közvetlen termelési belföldi értékesítése.
ezeken a területeken még szorgalmazzuk is a gyorsabb ütemű fej-
lesztést.

továbbra sem korlátozzuk a lakosság részére végzett szövet-
kezeti szolgáltatásokat, a helyi építőanyagok termelését és az
olyan kisipari jellegű termelést, amely a helyi igények jobb
kielégítését szolgálja. termelőszövetkezetek ipari bedolgozást
csak akkor végezhetnek, amikor a nagyipari kapacitások termelése
nem elegendő a szükségletek kielégítéséhez. ezenkívül olyan terü-
leteken is, ahol ezzel a kihasználatlan helyi kapacitásokat hasz-
nosítani lehet. jogszabályokban határozzuk meg a szövetkezetek
számára tiltott tevékenységeket. pontosabban körülhatároljuk a ve-
gyes profilu szövetkezetek jellegét, és azokra differenciált ter-
melési adót alkalmazunk.

/folyt.köv./

bb. 25. / az 1971. október 14. folyt./rj

azokat a termelőszövetkezeteket, amelyek összes termelési ér-
tékből az élelmiszeripar és fagyasztási tevékenységhez egy-
általán nem kapcsolódó gépipari, vegyipari és könnyűipari be-
dolgozás árbevétele 30-50 százalék között van, mezőgazdasági-
ipari szövetkezetekké alakítjuk át. azokat pedig, ahol ez az a-
rány 50 százalék fölé kerül, ipari-mezőgazdasági szövetkezetekké.
a bérezési feszültségek, jövedelemaránytalanságok megelőzésére,
illetve megszüntetésére is intézkedünk. a mezőgazdasági termelő-
szövetkezetek ipari részlegeinek szervezését az illetékes ága-
zati tárcák koordinálják és ellenőrzik.

az eltelt néhány év alatt - és az egybeesik a gazdaság-
irányítási reform éveivel - nagyon fejlődött a mezőgazdaság,
megszilárdult a szocialista nagyüzemi gazdálkodás. paraszt-
ságunk szereti a szövetkezetet, ragaszkodik hozzá, megszokta
körülményeit, elsajátította a nagyüzemi gazdálkodás módszereit.
a legutóbbi esztendőik változásai minőségi jellegűek. bizonyít-
ják: nem feleslegesen áldottunk a mezőgazdaságra.

az ez évi termést reálisan értékeljük. kenyérgabonából jók
az eredmények. de kukoricából, takarmányból nem kedvező a ter-
més. így a szerencsésen megnőtt állatállománynak a következő
mezőgazdasági évben történő ellátásához előre láthatólag jövőre
is - úgy, ahogy idén is - importra lesz szükségünk.

utalt arra, hogy a mezőgazdasági termelés különös gondos-
ságot és körültekintést kíván, hiszen sohasem lehet olyan idő-
járásra számítani, amelyik minden termésfajtának egyaránt ked-
vezne. az elmúlt három-négy évben igen sokat tett a kormány a
mezőgazdasági termelés biztonságának fokozására. meg többszöröztük
a növényvédőszerrel és műtrágyával való ellátást, az állat-
állomány növelése érdekében különböző kedvezményeket adtunk, be-
ruházást biztosítottunk, takarmányt importáltunk. most már jo-
gos az az igény, hogy ezek az előzetes befektetések minél gyor-
sabban hozzák meg az eredményeket.

a mezőgazdasági termelés területén is jelentősen fokoznunk
kell a hatékonyságot. közismertek, s tegyük hozzá, nyomasz-
tók még mindig egyes mezőgazdasági termékek hozam-problémái.
nagyobb ütemben kell növelnünk a zöldség- és gyümölcsstermesztést.
hazai termelésből kell kielégíteni a cukorszükségletünket. mielőbb
meg kell oldanunk a szarvasmarha-tenyésztés, a takarmánytermelés
és a legelőgazdálkodás problémáit.

/folyt.köv./

bb. 15. / az 1971. október... 15. folyt./rj

nagy erőfeszítéseket teszünk, hogy megszüntessük a sertésciklust. ebben ez ideig egyetértés volt. most, hogy az eddig elért sikerek mellett némi helyi gondok is jelentkeznek, máris vannak, akik bizonytalankodnak, ingadoznak, azok közül, akik megfelelőknek tartották az intézkedéseket, de ezért természetesen nem állhatunk meg, a jó elgondolásainkat végig kell vinnünk.

fock jenő azután rátért külgazdasági kapcsolataink helyzetének ismertetésére.

gazdasági életünk - mondotta - ezernyi szállal kapcsolódik más országokéhoz, elsősorban a baráti szocialista államokéhoz. pártunk és kormányunk gazdaságpolitikai koncepciójának megfelelően külgazdasági kapcsolatainkat mindenekelőtt a szocialista országok közösségéhez tartozó államokkal fejlesztjük és ezeknek az országoknak részesedése sok év óta általában teljes forgalmunknak mintegy 70 százaléka. különösen fontos az, hogy legnagyobb kereskedelmi és gazdasági partnerünk a szovjetunió, melynek részesedése teljes külkereskedelmünkben mintegy 36 százalékos.

a békés egymás mellett élés elvére épülő külpolitikánknak megfelelően természetesen gazdasági megfontolásokból is arra törekszünk, hogy az egyenjogúság és a kölcsönös előnyök alappján eredményes együttműködést építsünk ki a fejlődő országokkal és a fejlett tőkés országokkal is.

és

a világkereskedelemben az elmúlt években kialakult és számunkra kedvező tendenciák eredményeként, hosszabb idő után először sikerült a tőkés országokkal kereskedelmi mérlegünkben aktívumot elérni. ez azonban nem bizonyult tartósnak, s most ismét komoly figyelmet kell fordítanunk a külkereskedelmi mérleg alakulására.

/folyt.köv./

- 32 -

lm

bb. 25. / az 1971. október... 16. folyt./rj

összefügg ez azzal is, hogy az egyre növekvő - s te- gyük hozzá, nem is mindig feltétlenül indokolt - importigények nagy hányada csak tőkés relációból elégíthető ki. ugyanakkor a termelés tulnyomó része nem olyan minőségű és gazdaságosságú, hogy ugyanoda exportáljuk.

a tendenciák értékelésénél természetesen nem hagyható figyelmen kívül az elmúlt évi árvíz, amely közismerten súlyos károkat okozott népgazdaságunknak, a 40 millió dolláros husim- port, s a sertéshustermelés biztosítása érdekében behozott nagy mennyiségű takarmánygabona. nehezítették a helyzetet azok a be- ruházási lemaradások is, amelyek például a vegyipari cikkekben jelentős többlet-importot vontak maguk után.

a tőkés piac dekonjunkturája és a tavalyi év rossz mező- gazdasági termése következményeképpen visszaesett a tőkés ex- portunk, míg az importváltozatlanul magas maradt. nem vagyunk megelégedve az export növekedési ütemével, az export növelését nem általában, hanem a jövedelmező termékekből kell biztosítani. a szocialista országok felé vállalt kiviteli kötelezettségeinket feltétlenül teljesíteni kell. külkereskedelmi forgalmunkban kü- lön nehézséget jelent, hogy az importárak számunkra kedvezőtlenül változnak.

a jövőben is a szocialista országok közösségével és mindenek- előtt a szovjetunióval kívánjuk külgazdasági kapcsolatainkat még erőteljesebben fejleszteni; erre a kibontakozó szocialista in- tegráció egyre kedvezőbb lehetőségeket kínál.

a kormány elnöke kifejtette, hogy a kibontakozó szocialista integráció mind kedvezőbb lehetőségeket kínál arra, hogy erő- teljesebben fejlesszük külgazdasági kapcsolatainkat a szocialista országok közösségével, mindenekelőtt a szovjetunióval, hiszen a nemzetközi munkamegosztás fejlődése is az erők integrálódásának irányába hat. a nem szocialista államokkal folytatott gazda- sági együttműködés fejlesztéséhez objektíve kedvezőbb lehetősé- geket nyújtanak a tőkés országok részéről megtett kereskedelem- politikai lépések, amelyek célja a gazdasági kapcsolatok kibon- takozását korábban gátló akadályok elhárítása, a kölcsönös előnyök mellett és szerény lehetőségeinkhez képest bővítjük a fejlődő országokhoz fűződő kapcsolatokat és segítjük gazdasági önálló- ságuk megszilárdítását.

/folyt.köv./

- 33 -

lm

bb. 25. / az 1971. október ... 17. folyt./rj

fok jénő ezután gazdasági helyzetünk főbb jellemzőit, tendenciáit elemezte. a gazdasági fejlődés üteme - mondotta - 1971-ben várhatóan meghaladja a tervezettet, tehát gyorsul az előző két évhez képest. a nemzeti jövedelem várhatóan meghaladja a tervezettet. a növekedési ütem jelenlegi gyorsulása azonban nem csupán öröm, mivel nem enyhíti, hanem bizonyos mértékben fokozza nehézségeinket. egészségtelenül felgyorsult a felhalmozási folyamat. a költségvetési kiadások túlzottan növekedtek részben a fokozott felhalmozás, részben a kialakult termelési és fogyasztási támogatások miatt és amiatt is, hogy az importált áruk árának emelkedését nem háritottuk át a belföldi fogyasztókra.

a kormány elnöke kifejtette, hogy helyes lépésnek bizonyult a közgazdasági feltételek megszigorítása, amely 1971. január 1.-től lépett életbe. a kialakult körülményeknek megfelelő határozott gazdasági intézkedéseket terveznek a jövő évre is mindenütt, ahol csak szükséges.

határozottan le kell szögezni, hogy ki miért felelős. a funkcionális irányító szervekre hárul mindenekelőtt a tervek és előrejelzések realitásának megállapítása népgazdasági vonatkozásban, valamint a mérlegek egyensúlyának biztosítása. már a tervezés időszakában fel kell tárniuk a jelentkező ellentmondásokat. a kormány meghallgatja az érdekelt tárcák, társadalmi szervek, testületek javaslatait, azokat velük megvitatja és további döntéseiben figyelembe veszi. jól kialakult ez az együttműködés például a kormány és a szakszervezetek országos tanácsa között.

az ágazati irányító szervek fő felelőssége a konkrét fejlesztések meghatározásában áll. a fejlesztési problémák összes kapcsolódó szükségleteit, mint például az importot, a járulékos beruházásokat, stb. ki kell dolgozniuk. továbbá azt is, hogyan lehet a fejlesztéseket gazdaságosabban megvalósítani. az ágazati irányító szervek összehangolják a beruházások kivitelezési munkáit, megteszik a szükséges operatív intézkedéseket és irányítják az ágazaton belüli nemzetközi együttműködést.

/folyt.köv./

- 34 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 559-550

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1971. október 21.

bb. 55. ülést tartott a minisztertanács

hgy/e

1971. október 21.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

vályi péter, a kormány elnökhelyettese, a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa végrehajtó bizottságának október 12-től 14-ig moszkvában tartott 55. üléséről tájékoztatta a minisztertanácsot. a kormány a jelentést tudomásul vette.

a minisztertanács jóváhagyólag tudomásul vette a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bizottságának a szocialista gazdasági integráció komplex programjából adódó egyes hazai feladatokról szóló javaslatait.

a kormány meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette a külügyminiszter jelentését a magyar ENSZ-delegáció eddigi tevékenységéről, részvételéről az általános vitában, valamint péter jános külügyminiszternek new york-ban folytatott kétoldalu tárgyalásairól.

a külügyminiszter beszámolt r.m. kawawa, a tanzániai egyesült köztársaság alelnöke hazánkban tett látogatásáról. a minisztertanács tudomásul vette, hogy a baráti légkörben folytatott hasznos eszmecserék hozzájárultak Magyarország és a tanzániai egyesült köztársaság közötti kapcsolatok további erősödéséhez.

a belkereskedelmi miniszter előterjesztésére a kormány egyetértett azzal, hogy az idegenforgalmi együttműködés további bővítésére egyezményt kössünk a német demokratikus köztársasággal.

/folyt.köv./

M-1570

- 1 -

bb. 55. /ülést tartott...folyt./e

a mezőgazdasági és élelmezésiügyi miniszter előterjesztésére a kormány határozott hazánk részvételéről az egyesült nemzetek élelmezési és mezőgazdasági szervezete, a fao konferenciájának római, november 6-25 között sorra kerülő 16. ülészakán.

a minisztertanács megvitatta és tudomásul vette a nehézipari miniszternek, az országos tervhivatal elnökének, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökének és az országos anyag- és árhivatal elnökének a 4. ötéves terv energiaellátási helyzetéről szóló együttes jelentését.

a kormány megállapította, hogy az energiapolitikai irányelveknek megfelelően a népgazdaság energiaellátása a 4. ötéves tervben is elsősorban a szénhidrogén-bázison fejlődik. e tekintetben a hazai termelési lehetőségek mellett a legfőbb forrás a szocialista országokból történő behozatal bővülése. ugyanakkor a változatlan energiapolitikai célok mellett - az elmúlt évek tapasztalatai alapján - fokozott gondot kell fordítani az ellátás biztonságára. ennek érdekében az energiát termelő iparágakban - a szénbányászatban, a szénhidrogén-iparban és a villamosenergia iparban - megfelelő tartalékokat kell biztosítani. a kormány külön foglalkozott a szénbányászattal, új szénbányák nyitásával és határozatot hozott a várható szénszükséglet biztonságos kielégítésére.

az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács előterjesztése alapján a kormány megtárgyalta a fizikai dolgozók gyermekei továbbtanulásának tanulmányi és szociális segítségének helyzetét. a fizikai dolgozók gyermekeinek segítségével a diákszociális ellátás különböző formái alapvető szerepet töltenek be. a kormány szükségesnek tartja, hogy a fizikai dolgozók gyermekei továbbtanulásának feltételei hatékonyan javuljanak. a fizikai dolgozók gyermekeinek pedagógiai segítségével az iskolák mellett sokat tehetnek a társadalmi szervezetek /szot, kisz/ akciói is, azok az előkészítő tanfolyamok és táborozások, amelyek a továbbtanulás feltételeit javítják. emellett az is szükséges, hogy a jövőben szélesedjen és javuljon a tanulók kollégiumi ellátása, a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek továbbtanulását pedig középiskolai tanulmányi ösztöndíjak is segítsék. a fizikai dolgozók gyermekeinek hatékony támogatásában az állami és tanácsi erőfeszítések mellett sokat tehetnek saját erőforrásaikból a vállalatok, a termelőüzemek és a szervezetek is. a kormány a jelentést elfogadta és döntött a szükséges intézkedésekről.

/folyt.köv./
15.47/e

Mf 1555

- 2 -

bb. 55. /ülést tartott...2.folyt./e

a minisztertanács - az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács, valamint a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának előterjesztésére - foglalkozott az ifjúság szabadidejének hasznos eltöltését szolgáló intézmények - ifjúsági és uttoróházak, ifjúsági parkok és klubok, építőtáborok, ifjúsági és uttoróházak, ifjúsági parkok és klubok, építőtáborok, ifjúsági üdülőtelepek - üzemeltetésével, és meghatározta, hogy e létesítmények fenntartásában, üzemeltetésében az állami, illetve elsősorban a tanácsi szervekre a jövőben milyen feladatok hárulnak. az ifjúsági törvényben foglaltaknak megfelelően a művelődésiügyi minisztérium a zánkai uttoróváros fenntartásáról, üzemeltetéséről gondoskodik, a területileg illetékes tanácsok pedig az ifjúsági parkok, klubok fenntartásáról, üzemeltetéséről. a kormány annak érdekében, hogy az ifjúság szabadideje hasznos eltöltésének lehetőségei tovább bővüljenek, felhívja a tanácsok, a vállalatok, a szervezetek és a társadalmi szervezetek figyelmét, segítsék az ifjúság rendelkezésére álló intézmények fenntartását és bővítését. ugyanakkor a kormány megbizta az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanácsot, hogy ezen intézmények egységes működése érdekében dolgozzon ki megfelelő irányelveket.

a minisztertanács a fővárosi tömegközlekedés javítása érdekében a fővárosi tanács elnökének előterjesztésére határozatot hozott a budapesti metro építésének gyorsítására.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalta. /mt1/

...

15.50/e

Mf 1600

- 3 -

bb. 27. / az 1971. október... 18. folyt./rj

a vállalatok felelősségének egy része abban áll, hogy biztosítsák a termelés maximális gazdaságosságát. ennek megfelelő terveket és fejlesztési elképzeléseket dolgoznak ki. gondoskodniuk kell a pénzügyi fegyelem betartásáról, a pazarló és gondatlan gazdálkodás megakadályozásáról, a korszerű és gazdaságos szervezeti formák alkalmazásáról.

azzal számolunk, hogy nőnek majd a bérpreferenciák iránti és az egyéb támogatási igények. ezeknek általában nem szabad engednünk, mert - amellet, hogy veszélyeztetnénk a vásárlóerő-árualap egyensúlyát - mentesítenénk a vállalatokat attól a követelménytől, hogy belső tartalékaikat mozgósítsák. a termelési volumen és a bérszinvonalemelkedés, valamint a termelés és a bérvolumen alakulása egyensúlyban van. feltehető, hogy ez az összhang a korábbi időszakban tapasztaltnál jobb lesz.

fock Jenő emlékeztetett azokra az intézkedésekre, amelyeket az idén tett a kormány a gazdasági élet problémáinak felszámolása és a fejlődés gyorsítása érdekében. egyebek között tárgyalta a kormány a fogyasztói és termelői árak alakulásáról, határozatokat hozott a lakásépítés fejlesztéséről, a fővárosi autóbussz közlekedés megjavításának több munkaügyi kérdéséről.

a kormány elnöke röviden ismertette azokat a feladatokat, amelyeket az év hátralévő részében kíván megoldani a kormány. rövidesen napirendre kerül az 1972-es népgazdasági terv és költségvetés.

a minisztertanács elé kerülnek azok a témák is, amelyek a kormányprogramból eredően sürgetik az áttekintését annak, meddig jutottunk, miként haladunk a földgáz-program és a petrokémiai központi fejlesztési program végrehajtásában.

elemzésre kerül még a vállalati szervezési tevékenység fejlesztése, rendezzük a kisiparral kapcsolatos problémákat. ez utóbbi főleg a szolgáltatások javítását célozza. megvizsgáljuk a mezőgazdaság szocialista fejlesztésével kapcsolatos feladatokat is. fontosak a vizsgázó társulások távlati fejlesztési koncepciójáról és a vizsgázó társulások fejlesztéséről kormány elé kerülő anyagok.

dolgozunk a tervszerű devizagazdálkodással kapcsolatos szabályok módosításán, és megvitátunk számos jelentést a lakosság helyzetét közvetlenül érintő kérdésekről. ilyen például a munkatörvénykönyve végrehajtásának tapasztalatairól, valamint a lakásépítés fejlesztéséről, a lakáelosztásról és a lakbérek új rendszeréről hozott határozatok végrehajtásáról szóló jelentés.
/folyt.köv./

bb. 25. / az 1971. október... 19. folyt./r]

tisztelt aktivaértekezlet!

kedves elvtársak!

az 1972-es esztendő nagyjelentőségű, a negyedik öt-
éves terv végrehajtásában nagyon sok múlik azon, hogyan szer-
vezzük meg a jövő évi munkát. nem mindegy az, hogy az egész öt-
éves terv számára az egyensúlyi viszonyok megszilárdítása ut-
ján és komoly intézkedések megvalósításával szabadabb moz-
gási területet hozunk-e létre, vagy tovább visszük magunkkal
a jelenlegi, fejlődésünket korlátozó okokat. végeredményben
mind az a kormányzatszervek és a vállalatok munkájának megjavításától
függ. tudatában kell lenniünk annak, hogy minden vállalatnál,
minden szövetkezetnél a hasznosuló terméket elsősorban és több-
ségében a saját munka minősége és eredményessége határozza
meg.

az a véleményünk, hogy alapvető célkitűzéseinket fenntart-
va, szigorúan kordában kell tartanunk mindazokat a kívánságokat
és követeléseket, melyeknek teljesítése messze túlnőne lehetőségein-
ken, s dezorganizálná a tervek teljesítését. nem lehet bocsá-
natos bűn: pénz nélkül, szükségtelenül dinamikus fejleszteni,
készletek felduzzasztását eredményező módon vásárolni, mégin-
kább importálni.

nyilvánvaló, hogy 1972-ben és a további években minden szinten
szolid, fegyelmezett gazdálkodást kell folytatni, megkövetelni.
a nemzeti jövedelem növekedésének meg kell haladnia a belföldi
felhasználást. a belföldi piacon törekedni kell némi túlkínálat-
ra. csak ebben az esetben várható, hogy a mechanizmus szán-
dékainknak megfelelően működjenek, a hatékonyság növelésére ösztönöz-
zön és a műszaki, gazdasági fejlődés meggyorsítását segítse elő.

az 1972-es évre célul tűzzük a kedvező tendenciák tulsúlyba
juttatását. megtesszük mindazokat az intézkedéseket, amelyek e
tendenciák érvényesüléséhez több év távlatában is
szükségesek.

továbbra is fontos feladatunk, hogy fenntartsuk a termelés ki-
alakult, viszonylag gyors növekedési ütemét. a termelést viszont
csak ott és azokból a termékekből szabad növelni, ahol azokra
igény jelentkezik, vagyis amelyek tényleges szükségleteket elé-
gítenek ki. az ipari termelés mennyiségi növelésének ma szí-
gorubbak a feltételei, mint korábban voltak. tudomásul kell ven-
ni, hogy sem 1972-ben, sem a későbbi években nem állnak rendel-
kezésünkre az eddigi mértékben a termelés növelésének extenzív
eszközei. a termelés növelését ezért viszonylag kevesebb beru-
házással és munkaerőfelhasználással kell elérnünk. gazdálkodásunk
mai fokán ennek megvannak a lehetőségei. még igen nagyok az üze-
mekben a tartalékok. különösen fontos, hogy jobban ellenőrizzük
alá vonjuk és megfékezzük a felhalmozás igen gyors növekedését.
az a célunk, hogy a beruházási vásárlóerő 1972-ben lehetőleg ne
legyen nagyobb az ideinél.

/folyt.köv./

bb. 25. / az 1971. október ... 20. folyt./rj

már 1972-ben és a következő években is nagyfokú takarékos-
ságot kívánunk érvényre juttatni. a költségvetési gazdálkodás-
ban mérsékeljük a termelési és egyéb támogatások növekedését.
az alapvető fontosságú szükségleteket kielégítjük, de elhalaszt-
juk a nem feltétlenül szükséges igények kielégítését és határo-
zottan visszautasítjuk a pazarló, a luxus, a lehetőségeinket meg-
haladó kívánságokat.

a hitelforgalomban szigorubb gyakorlatot kell folytatnunk.
megakadályozzuk, hogy a vállalatok - különösen rossz gazdálko-
dás esetén - növekvő mértékben vegyék igénybe a központi,
a költségvetési vagy hitelforrásokat. a készletgazdálkodásban
különösen következetesen kell alkalmazni az önfinanszírozás elvét.

továbbra is gazdaságpolitikánk egyik legfontosabb céljának te-
kinthetjük a lakosság életkörülményeinek javítását, jövedelmének nö-
vekedését, életszínvonalának folyamatos emelését. az életszín-
vonal, a fogyasztás emelkedésének tartós fedezete azonban a jö-
vőben is csak a nemzeti jövedelem növekedése lehet. a fo-
gyasztás növekedési üteme tehát huzamosan nem haladhatja meg
a nemzeti jövedelem növekedési ütemét. ennek érdekében a szemé-
lyi jövedelmeket szorosabban kapcsoljuk az elért teljesítmények-
hez.

fenntartjuk az áruellátás jelenlegi színvonalát, de töreked-
nünk kell arra, hogy a kereskedelem ne kössön le indokolat-
lanul eszközöket és a külföldi beszerzési lehetőségeket gazdaságo-
sabbban és csak a fontosabb igények kielégítésére, az áruválaszték
tényleges bővítésére használja fel.

a termelés és felhasználás egyensúlyának általános javítá-
sára irányuló intézkedések mellett egyik legfontosabb feladatunk
külsőkereskedelmi forgalmunk bővítése az egyensúlyi követelmények-
nek megfelelően. hatékonyabbá kívánjuk tenni a külsőkereskedelmi en-
gedélyezési rendszert is. gazdaságunkat természetesen nem vethetjük
alá a tőkés piac konjunkturális hullámzásának, de a vállalatok-
nak fokozottabban figyelembe kell venniük a külső piac értékté-
letét.

gazdaságpolitikai céljaink eléréséhez a továbbiakban is a re-
form eszközeit alkalmazzuk. a tervezett és a jelenleg kidolgozás
alatt levő intézkedéseink alapvetően közgazdasági jellegűek, a
rendszernek, a körülményeknek megfelelő alkalmazását jelentik. az
intézkedések végrehajtásában nagyfokú határozottságot igénylünk
és azt a gazdaságirányítás minden szintjén megköveteljük.

/folyt.köv./

bb. 25. / az 1971. október... 21. folyt./rj

a miniszterelnök ezután a vállalatok öt éves ^(terveit) értékelte. elmondotta, hogy azokban sok jó gondolat mellett néhány jellegzetes hiba is előfordul.

a vállalatok egy része a lehetőségeket jóval meghaladó hitel- és költségvetési igényeket támaszt és nem veszik eléggé figyelembe az építési kapacitások korlátozottságát.

a személyi jövedelmek növelését a vállalatok átlagosan a népgazdasági terv szintjén tervezik. általános jelenség, hogy a termelési és a nyereségvolumen kialakításában a személyi jövedelem biztosítása volt a meghatározó.

befejezésül, szólt fock jendő a párt- és a tömegszervezetek gazdasági jellegű feladatairól, a tudatformálásról, a tömegpolitikai és a tájékoztató munkáról.

a dolgozó tömegek, az emberek millióinak tudata, tájékozottsága, hangulata és szokásai, munka- és technológiai fegyelme, az üzemekben uralkodó erkölcsi nézetek - mondotta- mind-mind anyagi erőt képeznek. szükséges ezt hangsúlyoznunk, mert ma még sok helyen nem látják világosan: a tudatformálás, a tömegpolitikai és a tájékoztató munka - ha jól végezzük - anyagi erővé válik.

a minisztériumok és a vállalatok, az üzemek gazdasági, szakmai munkájának számottevő része politikai hatást is kiváltó tevékenység. a termelés szervezése és irányítása általában politikai munka is, de még nem mindig politikusan végzett munka. széles körben fel kell tárni, ismertetni és tudatosítani a gazdasági tevékenységünk társadalmi-politikai vonatkozásait számításba vehető következményeit. csak így tudjuk közkinccsé tenni a valóságos összefüggések ismeretét, a gazdaságpolitikai célokkal való azonosulásnak ezt az elengedhetetlen feltételét.

a minisztériumokban a vállalatoknál, s az üzemekben, az üzemrészekben és az egyes brigádokban a valóságos helyzetet és a feladatokat őszintén ismertetve jó politikai légkört és hangulatot kell kialakítani. sokszor bebizonyosodott már, hogy az emberek közötti kölcsönös bizalom, a nyugodt légkör és közhangulat, a felelősségérzet és a szorgalom valójában anyagi értékek forrása.

amikor a kormány és a szakszervezetek országos tanácsa elemezte a kollektív szerződések előkészítésének és megkötésének a tanulságait, kiderült, hogy az idén lejárt szerződések végrehajtásáról szóló beszámolók néhány helyen formálisak voltak. vállalatvezetőink nagy többsége ma már kiváló szakemberként tud érvelni és vitázni különböző tudományos konferenciákon, szakmai fórumokon- érvelnek, vitáznak nem egyszer a főhatóságokkal is, - de még nem tud minden vezető gazdaságpolitikai céljainkról és terveinkről közérthetően, az üzemekben dolgozó munkások nagy tömegét mozgósító erővel és érvekkel agitálni.
/folyt.köv./

bb. 25. / az 1971. október...23. folyt./

sokoldaluan és körültekintően segítsék a gazdasági építőmunkát, működjenek közre a jó tapasztalatok elterjesztésében. a tömegtájékoztatási eszközök erejét, hatásosságát semmiképpen sem nélkülözhetjük.

miután áttekintettük gazdasági helyzetünk fő tendenciáit, a jelenlegi helyzetet és az előttünk álló feladatokat, joggal állapítjuk meg: szocialista népgazdaságunk kedvezően fejlődik, elképzeléseinket alapvetően sikerül valóra váltanunk. ezt elősegíti a gazdaságirányítás reformja, amely az elmúlt három év tapasztalatai alapján jól bevált. a mindennapos munka, a gazdasági élet sokoldalu változása azonban új és új problémákat vet fel. a kialakult nehézségek megoldása átgondolt intézkedések sorozatát igényli. bizonyos vagyok abban, hogy mai tanácskozásunk, gondolatcserénk jelentősen hozzájárul e feladat sikeres megvalósításához. /mt1/

li
mi

bb. 25. / az 1971. október... 22. folyt./rj

mindez arra figyelmeztet bennünket, hogy pártszervezeteinkben, a szakszervezeti és az egyéb üzemi fórumokon vezetőinknek és társadalmi aktivistáinknak egyaránt jól kell orientálniok a közvéleményt, a közfelfogást.

tul kell jutni azon, hogy egyesek szépen szólnak, vagy írnak a szocialista erkölcsről, ítéletet mondanak a kispolgári nézetekről és magatartásról, fevázolják népgazdasági és ösztársadalmi céljainkat - általában. de ha adott helyen, egy-egy vállalat élén vagy üzemben, a brigádban, vagy pedig a barátok körében nap mint nap megsértik a népgazdaság érdekeit, ha nyereszkednek, harácsolnak, akkor ezt úgy minősítik: igaz, hogy általában ez elítélendő, nem szép, de itt és most meg kell érteni. sőt ennek szükségességét valami módon - ha megbolygatják az ügyet- meg is próbálják magyarázgatni.

ha a tömegpolitikai munka-bármely szinten is - enged a népgazdaság fejlesztésével ellentétesen ható „külön” érdekeknek, vagy pedig a gazdasági alapismeretek hiányából is táplálkozó hangulat nyomásának, akkor szembekerül a gazdasági ésszerűség követelményeivel. jelen helyzetünkben arra van szükség, hogy politikai munkával és a tömegpolitikai munka eszközeivel is tudatosítsuk a gazdasági élet követelményeit.

beszéljünk elért eredményeinkről és nagyszerű céljainkról. segítsük elő a viszonyoknak megfelelő szocialista munkaverseny megújulását és kibontakozását. a céljainkat látó és megértő munkásember öntudatánál, tisztességénél és szorgalmánál fogva kész lesz minden erejével hozzájárulni hazánk, s önmaga gyarapodásához.

a sajtónak, a rádiónak és a televíziónak hatékonyan és felelősségteljesen, a népgazdaság elsődleges érdekeit szem előtt tartva kell tájékoztatni a közvéleményt az intézkedések céljáról. várható gazdasági hatásáról. általában ez megfelelően történik. van néhány jó példa, ahol a hiányosságokat nemcsak hangoztatják, hanem a megoldás ésszerű módszereire is rámutat több jó riport, írás és műsor, a televízióban, a rádióban és a sajtóban. sajnos az esetek többségében sok olyan anyaggal találkozunk, amely a jószándék mellett, vagy annak ellenére nem segít. jobban be kell tartani a demokratizmus követelményeit a műsorok szerkesztésénél, sőt az üzemi demokrácia adta lehetőségek teljesebb kihasználására kell törekedniük és ösztönözniük. ez ellen cselekszenek, amikor elveszik a mikrofont a hibákról szóló, a vezetők tehetetlenségét ostromozó munkások elől. de akkor is, amikor hasonlóképpen járnak el, s a vezető szavát szakítják félbe, miközben az meggyőző szóval érvel a népgazdasági érdekek mellett.

/folyt. köv. /

bb 26. „tanbolt,, nyiregyházán

vid/kz bzs hgy

1971. október 20.

csütörtökön új abc áruház nyílt nyiregyháza déli-lakótelepén. az önkiszolgáló rendszerű, 600 négyzetméter alapterületű áruház építésére és berendezésére 3.8 millió forintot költöttek. két műszakos üzemeltetése a hasonló létesítményekétől annyiban tér el, hogy tanbolt jellegű: kiváló szakemberek mellett 48 első, másod és harmadéves kereskedelmi tanuló szolgálja ki a vásárlókat. /mti/

--

bb 27. 15 vagon tisztított dió

vid/kz bzs hgy

1971. október 20.

jó közepes és kiváló minőségű termést hoztak az idén az ország szerte ismert milotai és szatmári diósok. a termés már biztos fedél alatt van, s megkezdtek a felvásárlását. a kereskedelem mintegy 15 vagon tisztított, és 16-18 vagon héjas dió értékesítésére, illetve felvásárlására számít. ez több mint az elmúlt években. a termés többségét budapesten, miskolcon és a nagyobb ipari településeken hozzák forgalomba. /mti/

--

bb 28. főiskolai tanárok oktatják a bcm leendő dolgozóit

vid/kz bzs hgy

1971. október 20.

pécs legfiatalabb felsőoktatási intézménye, a pollack mihály műszaki főiskola vállalta az épülő beremendi cementmű fizikai és műszaki dolgozóinak az oktatását. a 2,5 milliárd forint költséggel épülő, s a tervek szerint jövő év tavaszán induló gyár-óriás a legkorszerűbb gépészeti berendezésekkel, világszínvonalu technológiával működik majd. nagyon fontos, hogy dolgozói kellő szakmai ismerettel rendelkezzenek. első ütemben a szakmunkások és a művezetők oktatását kezdték meg. több mint fél-százan vettek részt az általános gépészeti és technológiai alapképzést nyújtó tanfolyamon. a gyár területén tartották a főiskola tanárai. a hallgatók a következő hetekben hazai társ-üzemekben, illetve a berendezéseket szállító magyar és külföldi vállalatoknál szereznek gyakorlati tapasztalatot. amikor innen visszatérnek, minden csoport újabb, ezúttal már leendő munkaterületére vonatkozó, speciális szakképzést kap a főiskola tanárainak és a gyár vezető szakembereinek közreműködésével. a jövő év elején kerül sor a középszintű vezetők - a technikusok - képzésére. ők többek között szervezési-vezetési-, munkaerő és bér-gazdálkodási, gép-, eszköz- és anyaggazdálkodási ismereteket korszerűsítik majd. a műszaki főiskola és a bcm közötti együttműködést később más területre is kiterjesztik. /mti/

--

12.50/bzs

- 40 -

13-10
/m

bb 29. mini-cérnagyár bolhón

vid/kz/tné bzs hgy

1971. október 20.

a munkaerő gondokkal küzdő nagyatádi cérnagyár szerződést kötött a bolhói határőr tsz-el. eszerint a gyár hatvan női foglalkoztató kihelyezett telepet szerelt fel a tsz területén. a közös gazdaság ilyen módon azokat az asszonyokat és leányokat is egész évben foglalkoztatni tudja, akiknek eddig csak idénymunkát adott. az új „mini-gyár,, részére a tsz több, eddig kihasználatlanul álló gazdasági épületét engedte át. a korszerűsítésük után ezekben szerelték fel a nagyatádról szállított orszózó, takarómotring-készítő és előrszózó gépeket. a munkásnőket még a nyáron kiképezték a nagyatádi cérnagyárban. az új telepen máris három műszakban dolgoznak. az itt készülő cérnát exportálják. a telepet a közeljövőben tovább bővítik. /mti/

--

bb 30. bemutató üzem böhönyén

vid-kz/tné bzs hgy

1971. október 20.

dániában készült takarmánykeverő gépet szerelt fel és helyezett üzembe a böhönyi állami gazdaság terebezd-pusztai sertéstelepén, a somogy megyei mezőgazdasági beruházási vállalat. az óránként 50 mázsa takarmánykeverék és ugyanennyi granulátum előállítására alkalmas berendezés, hasznos munkája mellett egyben állandó kiállítás is. az érdeklődő gazdaságok itt tanulmányozhatják, mégpedig állandóan munka közben, a korszerű állattenyésztésben már nélkülözhetetlen takarmánykeverőknek ezt a típusát. /mti/

--

bb 31. szabályozzák az ország legrövidebb folyóját

vid/kz bzs hgy

1971. október 20.

hazánk nyugati felének vízfolyásai legnagyobb részt ausztriában erednek. ezek szabályozása, árvízi ügyelete, tisztaságuk védelme csakis a két állam vízügyi hálózatának együttműködésével oldható meg. /folyt. köv./

12.55/bzs

- 41 -

13-10
/m

bb 31. /szabályozzák ... 1. folyt./bzs

a rendszeres magyar-osztrák vízügyi tárgyalásokon legutóbb a rába és a lapincs szabályozása és ezenbelül szentgotthárd árvízvédelme is napirendre került. a szentgotthárdot átszelő lapincs egyébként az ország legrövidebb, mindössze 600 méter hosszú folyója. osztrák területen 87 kilométeres, hozzánk csak a vége ér, szentgotthárdnál torkollik a rábába. a folyó szabályozásáról, illetve a határszéli szentgotthárd árvízvédelméről a legközelebb győrben sorra kerülő közös tárgyaláson döntenek. ugyancsak magyar-osztrák vízügyi egyezmény alapján nagy ütemben folyik a pinka szabályozása. e másik határfolyónk alsó szakaszának rendbehozására 22 millió forintot költ a nyugat-dunántúli vízügyi igazgatóság. a munka során kiépítik az árvízektől sokat szenvedett horvátnálja árvízvédelmi rendszerét. /mti/

bb 32. öt kilós szőlőfürtök

vid/kz bzs hgy

1971. október 20.

a tokaj-hegyaljai borvidék egyik legjobb és legismertebb szőlősgazdája a szőlészeti és borászati kutatóintézet. tarcali kísérleti telepének százhusz holdas termőszőlőjében az idén is gazdag termést takarítanak be. az eddig leszüretelt táblákon az átlagtermés meghaladja a harmincöt mázsát, a mustok pedig huszhuszonegy cukorfokosak. egyes helyeken a fürtök súlya három-öt kiló között váltakozik. a csaknem harminc centis fürtökről fél kilónyi aszuszemet is leszednek. a kutatóintézet - bár még csak alig egyharmadát szüretelte le a tőkéknek - eddig már megközelítőleg husz mázsányi aszuszemet gyűjtött össze, s tárolta későbbi feldolgozáshoz. a kutatóintézet az idén is készít különleges minőségű borokat. külön szüretelték az öt holdnyi tiszta telepítésű sárga muskotály, valamint hárslevelűt. /mti/

bb 33. kezdő mezőgazdasági szakemberek találkozója miskolcon

vid/kz bzs hgy

1971. október 20.

csütörtökön miskolcon találkozót rendeztek az állami gazdaságokban az idén elhelyezkedett fiatal mezőgazdasági szakemberek. az egyetemekről, főiskolákról és felsőfoku technikumból kikerült százharminc fiatal szakember tanácskozásán izinger pál, az állami gazdaságok országos központjának főosztályvezetője tartott előadást a gazdaságok munkájáról, fejlődéséről, eredményeiről és távlati terveiről. a beszámoló célja az volt, hogy a most munkában állt fiatalok átfogó képet kapjanak az állami gazdaságok életéről. a tanácskozás második napján - pénteken - a fiatal szakemberek megtekintik az északmagyarországi állami gazdaságok korszerű állattenyésztő telepeit, gyümölcsöseit, feldolgozó üzemait, öntözéses területeit és halgazdaságait. /mti/

- 42 -

bb 35. időjárásjelentés

bzs hgy

1971. október 20.

a meteorológiai intézet jelenti október 21-én 13 órakor:
váltakozó idő

nyugat felől egymást gyorsan követő hullámokban hűvösebb és enyhébb óceáni eredetű levegő áramlik szárazföldünk fölé. hatására észak-európában a brit szigeteken és a német lengyel síkságon változókéony szeles, sokfelé csapadékos az időjárás. dél- és délkelet-európa időjárását ugyanakkor továbbra is lassu lezálló légmozgás irányítja. ezért itt kevés a felhő, a hajnali és reggeli órákban kialakuló ködök eltekintve száraz napos az idő. a kárpát medence jelenleg a két ellentétes időjárásu terület határán helyezkedik el, és marad a következő 24 órában is.

hazánkban szerdán a reggeli ködök megszűnése után általában száraz idő volt. miskolc térségében, ahol csak nagyon rövid időre szakadt fel a sűrű ködtakaró csupán 1 órás napsütést észleltek. a hőmérséklet napközben általában 12-17, a déli megyékben sokfelé 18-21 fokig emelkedett. csütörtökön hajnalra szélsőséges területi eloszlásban 0, plusz 8 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt 10 órára a köd mindenütt feloszlott a nyugati megyék néhány helyéről kisebb futó esőket jelentettek. 11 órára az északnyugati és északkeleti megyékben 8-12, máshol 12-16 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 9,5 fok volt, a százéves átlagnál 0,5 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 mm, változatlan.

várható időjárás péntek estig:

felhőátvonulások, északon többfelé délen szórványosan előforduló futó esőkkel. időnként élénk, néhány helyen átmenetileg erős nyugati, északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 13-18 fok között.

/folyt. köv./
13.20/bzs

- 43 -

h' 13-50
h

h' 13-20
h

bb 35. /időjárás 1. folyt./bzs

távolabbi kilátások hétfőig:

változékony idő, helyenként élénk nyugatias szél. főként a déli megyékben ködképződés valószínű. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek plusz 1, plusz 7 fok között, legmagasabb nappali hőmérsékletek 13-19 fok között. jelentős mennyiségű /leglaább 5 mm/ eső, az ország területének 20 százalékán várható.

/mti/ a duna vízállása budapestnél: 128 cm.

bb 37. „legyen európa az egyenjogu nemzetek gyümölcsöző együttműködésének kontinense”, - politikusok, tudósok, művészek nyilatkozata az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának küldetéséről

t tf/um zs hgy

1971. október 21.

csupán néhány hét telt el az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának megalakulása óta, s máris megállapítható, hogy egész társadalmunk pozitívan fogadta ezt a fontos és nagyon időszerű kezdeményezést. a kállai gyula elnökségével működő, hatvantage testület egyike azoknak a nemzeti bizottságoknak, amelyek ezekben a hetekben sorra alakulnak meg kontinensünkön, azzal a céllal, hogy az itteni népek együtt munkálkodjanak az európai népek közgyűlésének előkészítéséért és sikeréért, az európai kormányközi biztonsági értekezlet mielőbbi megvalósulásáért. az mti tudósítója, tóth ferenc olyan neves közéleti személyiségek, tudósok, művészek nyilatkozatait gyűjtötte csokorba, akik tagjai a magyar nemzeti bizottságnak.

bencsik istván, a hazafias népfront főtitkára:

- a hazafias népfront nemcsak támogatja, de minden erejével és képességével serkenti és szervezi mindazokat az erőfeszítéseket és kezdeményezéseket, amelyek az európai biztonság megvalósítását célozzák. pártunk és kormányunk sokat tett a varsói szerződés tagállamainak budapesti ülésén megfogalmazott felhívás megvalósításáért: „legyen európa az egyenjogu nemzetek gyümölcsöző együttműködésének kontinense”, „meggyőződésem, hogy az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottsága értékes lendítője lehet e törekvés megvalósításának, mert mint testület, tagjai révén népünk minden rétegét, csoportját, szervezetét, korosztályát, egyházát képviseli és olyan társadalmi rendszerben fejti ki működését, ahol az államvezetés cselekedetei egybeesnek a nép érdekeivel, ahol a párt és a kormány minden döntése arra irányul, hogy az ország békés és gyors fejlődése elől elhárítsa az akadályokat.

/folyt.köv./
13.35/um

- 44 -

lm 14.30

bb 37. /„legyen európa1.folyt./um

- a bizottság nemes feladata, hogy mind szélesebb körben ismertesse az európai béke kérdésével kapcsolatos összefüggéseket, összegyűjtse a javaslatokat és egybehangolja a különböző társadalmi szervezeteknek a béke megőrzésére irányuló kezdeményezéseit. ebben a munkánkban csatlakozunk a szocialista országok, elsősorban a szovjetunió békeküzdelméhez és minden európai ország népének azokhoz az erőfeszítéseikhez, amelyeknek célja az európai biztonság megvalósítása.

szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke:

- amit eddig tettünk budapest fejlesztéséért, nem kevés, de még több feladat hárul ránk. erőink összpontosításában, szép terveink megvalósításában azonban békére és biztonságra van szükségünk. ezért tölthet el meglepéssel minden budapesti embert a európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának megalakulása. biztosak lehetünk abban, hogy a fővárosiak - mint eddig is - mind érzelmileg, mind cselekedeteikkel támogatják a béke megőrzésére és a biztonság megteremtésére irányuló munkáját. a béke-világtanács legutóbbi budapesti közgyűlésén is lehetőség nyílt arra, hogy az európai fővárosok képviselői külön tanácskozzanak: mit tehetünk a békéért. elhatározás született, hogy mielőbb létrejöjjön egy találkozó az európai fővárosok polgármesterei, tanácselnökei, képviselői részvételével és sokoldaluan megtárgyaljuk kötelelességeinket, teendőinket a béke és biztonság érdekében. a fővárosi tanács a maga részéről oly módon segíti elő az együttműködést, hogy ápolja a kapcsolatokat az európai fővárosokkal. sőt, kezdeményezéseket tesz, mert tudja, hogy az európai fővárosok lakossága - a társadalmi berendezkedés különbözőségei ellenére - érdekelt a béke ügyében és sokat tehet azért, hogy a kormányok tevékenyen részt vegyenek az európai biztonsági értekezlet előkészítésében és összehívásában.

jánossy lajos kossuth-dijas akadémikus:

- az igazi tudomány mindig humánus volt, az embert, az emberiséget kívánta szolgálni. ezt kell tennie ma is, a tudományos, technikai forradalom s az általa lehetővé vált roppant gyors fejlődés és a szorongató veszélyek korszakában. ezért nyugtáztam meglepéssel és fogadtam tettekre a magyar nemzeti bizottság megalakulását. és ezért láttam örömmel, hogy a magyar tudomány jelentős képviselőt kapott e testületben.

/folyt.köv./

13.45/um

v

- 45 -

lm 14.30

bb 37. /,, legyen európa 2.folyt./um

- szerte a világon tudósok tizezrei munkálkodnak azon, hogy legyen elég élelem, emberibb, egészségesebb, kulturáltabb legyen az élet, hogy a tengernyi felfedezés csakugyan az emberiséget, a haladást szolgálja. a béke és a biztonság teszi lehetővé az országok és népek közötti együttműködést, a sokoldalú kapcsolatokat, hogy a tudomány és a technika nagy vívmányait ne az emberiség érdekei ellenére, hanem akaratának megfelelően, mindenki javára használják fel. meggyőződésem, hogy a tudósok a legnagyobb igyekezettel segítik az európai biztonság és együttműködés mindinkább kiterjedő mozgalmát és célját: az összeurópai biztonsági értekezlet összehívását, kontinensünk biztonságának és a világ békéjének megteremtését.

dr. bognár józsef, akadémikus, kutatóintézeti
----- igazgató:

- a hidegháborút gyökeresen felszámoló és kölcsönös biztonságot létrehozó kontinensünk érdekeinek már nem felelnek meg a hidegháború által „lehűtött”, gazdasági kapcsolatok. nyilvánvaló tehát, hogy az európai biztonsági rendszer megteremtése során mindkét félnek előnyére szolgál a közös gazdasági érdekek megteremtése, amely a nemzeti gazdaságok érdekrendszerén keresztül megfelelő ellensúlyt biztosít a „tisztán”, politikai döntések lehetőségével szemben.

- a közös gazdasági érdekek megteremtése során a kormányzatok / a politikai szféra/ viszonylag előnyös helyzetben vannak. kezdeményezniük kell ugyan, de a kezdeményezés megtörténte után az európai gazdasági együttműködés előbb önmagát generáló, gerjesztő, majd a politikai-biztonsági szférát előnyösen befolyásoló folyamattá válik. a közös gazdasági érdekek olyan energiafeleslegeket fognak felszínre hozni, amelyek a politika-biztonsági rendszert szorgalmazzák, táplálják és erősítik. utalni szeretnék arra, hogy az együttműködés szerves részét fogják jelenteni az államminisztériális szintű bizottságok, a terv-és fejlesztési koordinációk, információs központok, stb, amelyek meg fogják könnyíteni, hogy az európai országok államférfiai, közéleti személyiségei, jobban megismerjék egymást és jobb áttekintésük legyen a többi ország életéről. a közös érdekek sokasodása folytán a gazdaság képes lesz betölteni azt a hivatását, hogy előmozdítsa a döntési és cselekvési rendszer egyensúlyának biztosítását. ilyen értelemben válik az európai gazdasági együttműködés a politikai biztonság fenntartásának egyik szilárd biztosítékává.
/folyt.köv./

- 46 -

13.50/um

14-35
hu

bb 37. /,, legyen európa ,,,,3.folyt./um

somogyi józsef kossuth-díjas szobrászművész, a
----- magyar képzőművészek szövetségének
elnöke:

- a művész lételeme a küzdelem, az állandó birkózás a mondani-valóval és a kifejezési formával. ám legnagyobb küzdelmét a világgal folytatja, amelyet nemcsak kifejezni akar, hanem meg is változtatni. tette: a műalkotás; de a művész nem áltathatja magát azzal, hogy művével közvetlenül beleavatkozik az események menetébe. csak arra vállalkozhat, hogy alkotásával hatni tud az emberekre, azokra, akiken a legtöbb mulik.

- a művész nem bátyázhathatja el magát a politikai cselekvéstől. egy újabb háború mindannyiunk létét fenyegetheti. felháborít a kegyetlenkedés, a gyerekek és öregek módszeres gyilkolásának látványa indokinában, a menekült táborok lakóinak szenvedései, a falvak és városok bombázása. növekszik az ellenállás és a tiltakozás az esztelen pusztítással szemben, s növelik az európai béke megőrzésének és a biztonság megteremtésének esélyeit. ezért a művészek is támogatják azt az európa-szerte terebélyesedő népi mozgalmat, amely szorgalmazza, hogy a kontinens kormányainak képviselői tartsanak európai biztonsági konferenciát.

fábrj zoltán háromszoros kossuth-díjas filmrendező,
----- a filmművészek szövetségének elnöke:

- a filmművészet sajátossága, hogy milliókat képes bevonni a humánus szolgálatába. korunkban a békemozgalom az emberért való legnagyobb tett, s ha kontinensünk elmúlt negyedszázadát tekintjük - úgy tetszik - erőfeszítéseink nem voltak hiábavalók.

- amíg a világ helyi háborúktól és feszültségektől terhes, az erőszak szorongatja a népeket számos országban - az embertelenség elleni tiltakozás további tettekre sarkall, összeköti a film haladó művészeit az egész világon. szükségszerű az összefogás, és az - amint a magyar nemzeti bizottság felhívása hangsúlyozza - hogy az európai népek széleskörű demokratikus tanácskozáson, együttesen mutassák meg a biztonságot és az együttműködést érintő közös feladataikat, segítségk elő, hogy mielőbb sor kerüljön az európai kormányok biztonsági értekezletére. meggyőződésem, hogy európa filmművészeire számíthat a most kibontakozó nagy nemzetközi mozgalom.
/folyt.köv./

- 47 -

14.00;um

14-40
hu

bb 37. /,,legyen európa.....folyt...4./um

bokorné dr. szegő hanna kandidátus, jogász:

latok

- a nemzetközi jog és az államok közötti kapcsol' rendezésében és fejlesztésében jelentős feladatot vállalhat a magyar nemzeti bizottság. arra kell ösztönöznie társadalmunk minden jószándéku tagját, hogy felmérje egyéni lehetőségeit, szakmai felkészültségének megfelelően, hivatásának sajátos eszközeivel vegye ki részét a nemzeti bizottság céljainak megvalósításából.

- mint nemzetközi jogász vallom, hogy az államok közötti kapcsolatok rendezésében és fejlesztésében a nemzetközi jog napjainkban nagyobb szerep jut, mint a történelem bármelyik korábbi korában. európa megkülönböztetett helyet foglalt és foglal el az államközi kapcsolatok alakulásában, népeit, éppen ezért megkülönböztetett felelősség is terheli a világbéke fenntartásában. korunk nemzetközi jogának gyakorlati és elméleti művelői azzal tesznek eleget hivatásuk kötelezettségeinek, ha különleges figyelmet szentelnek az európai biztonsággal és az európai államok közötti együttműködéssel kapcsolatos nemzetközi jogi problémák elemzésének és megoldásának. /mti/

--

bb 39. pszichológiai vizsgálóeszközök bemutatója

t v/um 1e hgy

1971. október 21.

hazai és ndk-gyártmányu pszichológiai vizsgálóeszközöket mutattak be csütörtökön az omker bajcsy-zsilinszky uti mintatermében. a kiállított tízféle vizsgáló berendezés megkönnyíti az üzemi pszichológusok, pályaalkalmasság-vizsgáló, gyógyterápiás és kutató orvosok munkáját. a készülékek között van emlékezet-és figyelemvizsgáló, a cselekvés sebességét mérő és regisztráló, valamint a bőr elektromos ellenállását mérő műszer. az egyik legérdekesebb készülékkel kézügyességi próbák végezhetők, és segítségével kimutatható a kéz pihent és fáradt állapota közötti különbség. /mti/

--

-48 -

14.40/um

15
M

bb 34. uj nyersanyag uj banya tokaj-hegyalján

vid/um kz hgy

1971. október 21.

a korábbi években nagyszabásu geológiai kutatásokat végeztek tokaj-hegyalján, az ugynevezett szerencsi öblözetben. szilikáti-
ipari nyersanyagokat kerestek. a kutatás során a már ismert földfémek - a bentonitok, a különböző kaolinok és más nyersanyagok - elhelyezkedésének, minőségének és kiterjedésének meghatározása mellett uj nyersanyagokat, köztük káliszialitot is találtak. ez a vulkáni hegyek működése idején jelentkezett, a feltörő forróvízes gejzirek hatására kialakult földfém jól egyesíti magában a kaolin, a kovasav és a káliföldpát tulajdonságait. képlékenységével mellett megfelelő szilárdságu és ugyanakkor olvasható44. vevő is hamarosan jelentkezett, ezért a hegyaljai ásványbánya és örlőmű a szerencs melletti feketehegyen bányát nyitott az uj nyersanyag kitermelésére. a feltárás gazdaságos volt: alig tízezer köbméternyi földtakarót kellett elhordani. a külszíni bányában kialakították a bányaudvart és fejtésre előkészítették a tiszta nyersanyagot adó bányafalat is. a káliszialitból a budapesti épületkerámiai vállalat készít majd padlóburkoló lapokat. a világhírű borvidék uj bányájából az idén már ezer tonna nyersanyagot termelnek ki. /mti/

--

bb 36. vállalatá alakult a szolnok megyei áfész-ek közös vállalkozása

vid/um kz hgy

1971. október 21.

„tiszavidék”, néven szövetkezeti közös vállalatá alakult át a szolnok megyei általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek múlt év márciusában alakult értékesítő és szolgáltató közös vállalkozása. az uj vállalat árubeszerző, értékesítő és szolgáltató munkát végez, segíti tag-szövetkezetek - negyven általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet - jobb áruellátását, a piac-kutatás szélesítését. fontos működési területe a szövetkezetek beruházásainak tervezése, műszaki és pénzügyi ellenőrzése.

évente mintegy tizenöt-husz millió forint értékű beruházás gazdaságos, célszerű előkészítését, illetve kivitelezését segíti. foglalkozik továbbá a szövetkezeti hálózatban működő gépjárművek alkatrészellátásával gáz, szénsav beszerzésével és egyéb szolgáltatásokkal. működési területe öt környező megyére terjed ki. a tag-szövetkezetek megbízása alapján vállalkozik élelmiszer, ruházat, vegyipar-cikkek, egyéb termékek és termények társult beszerzésére, termeltetési és értékesítési feladatokra. működésének egyik célja az, hogy a szövetkezeti kereskedelmi hálózat megfelelő versénytársa legyen az állami kereskedelemnek. /mti/

--

14.45/um

M 15

bb 38. megnyílt a nemzetközi könnyűszerkezetes kiállítás

t sb/um 1e hgy

1971. október 21.

a budapesti nemzetközi vásár építésügyi pavilonjában csütörtökön bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter és a hazánk an tartozkodó albin chalandon francia építés- és lakásügyi miniszter jelenlétében megnyílt a nemzetközi könnyűszerkezetes kiállítás. hét országból tíz külföldi cég s ezenkívül mintegy 30 hazai vállalat mutatja be a gyorsan építhető könnyűszerkezetes épületek korszerű anyagát, szerkezetét.

a kormány könnyűszerkezetes programjának megvalósítását segíti ez a kiállítás, hiszen felvonultatja mindazokat a korszerű szerkezeteket, amelyek részint már hazánkban megtalálhatók vagy amelyek külföldi licencként megvásárlására, a külföldi tapasztalatok át vételére nyújtanak lehetőséget. az a feladat ugyanis, hogy a negyedik ötéves tervben már mintegy hétmillió négyzetméternyi alapterületen épüljön fel különböző ipari, mezőgazdasági és kommunális könnyűszerkezetes épület. jelenleg felkészülésnek, a kormányprogram megvalósításának kezdetén tart a hazai ipar, így a kiállítás sok hasznos ötletet nyújthat az építőknek, beruházóknak egyaránt. az új építésmód eddigi eredményeinek és a további feladatoknak ismertetését segíti az is, hogy október 25-27-ig hazai és külföldi szaktekintélyek tartanak előadásokat.

a nemzetközi kiállítás egyébként a bmv három pavilonját foglalja el. az érdeklődők október végéig tekinthetik meg a nagy bemutatkozó anyagát. /mti/

bb 40. tsz-küldöttség utazott a szovjetunióba

um 1e hgy

1971. október 21.

a szovjetunió mezőgazdasági minisztérium és kolhoztanácsa meghívására a töt négytagú küldöttsége egyhetes látogatásra a szovjetunióba utazott. /mti/

bb 42. sirkőavatás

um zs hgy

1971. október 21.

Lengyel István újságíró sirkőavatása október 24-én, vasárnap 10 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben /kozma utca 6./ /mti/

- 50 -

14.50/um

MT 182

bb 41. 93 millió forintos mérleghiány - új erőfeszítések a szentesi termál tsz-ben

vid/um kz hgy

1971. október 21.

a szentesi termál tsz-ben, mint arról annak idején hírt adtunk, több mint fél éve leváltották a vezetőséget. hanyag gazdálkodásuk és visszaéléseik ugyanis hozzájárultak ahhoz, hogy a szövetkezet 93 millió forintos mérleghiánnyal zárta az 1970-es évet. felelősségrevonásuk folyamatban van.

a „termál”, nehéz hónapok és évek előtt áll. a korábbi erejét meghaladó beruházások hiteleinek törlesztése pillanatnyilag szinte megoldhatatlannak látszik. a nehéz helyzet felszámolásának végleges útját még nem tudták pontosan meghatározni. az élet azonban nem állhat meg a 18.000 holdas közösségben, dolgozni, a szövetkezeti gazdák százáinak megélhetését biztosítani kell. e törekvés jegyében határozták el, hogy a már csaknem készen álló új objektumokat a lehető leggyorsabban a termelésbe állítják, s azok jövedelmét is a gazdálkodás mérlegének helyreállítására fordítják. ez most az egyik legfontosabb célja az új vezetőségnek. első eredményként üzembehelyezték a három egységből álló holland baromfikombinátot.

az első egységet - a szülőpár-telepet - már be is népesítették. eddig 30.000 holland hibrid baromfit helyeztek el bennük, de ez a „létszám”, november 40.000-re növekszik. a kombinát második egysége az európai viszonylatban is legkorszerűbbek közé tartozó keltetőüzem. gépeibe évente 4 millió tojást raknak be. a tojások először válogató gépsoron haladnak keresztül. ez csoportosítja az azonos súlyúakat és így percnyi pontossággal kelnek majd ki a napocsibék. amennyiben a 21 keltetőgép bármelyikében üzemzavar keletkezik, ezt azonnal riasztócsengő jelzi. áramkimaradás esetén nyomban bekapcsolódik a készenlétben álló nagyteljesítményű agregátor. a teljesen izolált üzem higiéniájára jellemző, hogy a kis csibék kiszedése után a keltető tálcákat speciális mosógépbe teszik, amely egy műszakban 2000 tálcát tisztít és egyben fertőtleníti.

a harmadik egység a végtermék telep, ahol évente több mint 1 millió pecsenyecsirkét nevelnek. ezen a telepen is olyan tökéletes a gépesítés, hogy 15.000 baromfi nevelését láthatja el egy gondozó.

/folyt.köv./

- 51 -

14.55/um

MT-1540

bb 38. megnyílt a nemzetközi könnyűszerkezetes kiállítás

t sb/um ie hgy

1971. október 21.

a budapesti nemzetközi vásár építésügyi pavilonjában csütörtökön bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter és a hazánk an tartozkodó albin chalandon francia építés- és lakásügyi miniszter jelenlétében megnyílt a nemzetközi könnyűszerkezetes kiállítás. hét országból tíz külföldi cég s ezenkívül mintegy 30 hazai vállalat mutatja be a gyorsan építhető könnyűszerkezetes épületek korszerű anyagát, szerkezeteit.

a kormány könnyűszerkezetes programjának megvalósítását segíti ez a kiállítás, hiszen felvonultatja mindazokat a korszerű szerkezeteket, amelyek részint már hazánkban megtalálhatók vagy amelyek külföldi licenpek megvásárlására, a külföldi tapasztalatok át vételére nyújtanak lehetőséget. az a feladat ugyanis, hogy a negyedik öt éves tervben már mintegy hétmillió négyzetméternyi alapterületen épüljön fel különböző ipari, mezőgazdasági és kommunális könnyűszerkezetes épület. jelenleg felkészülésnek, a kormányprogram megvalósításának kezdetén tart a hazai ipar, így a kiállítás sok hasznos ötletet nyújthat az építőknek, beruházóknak egyaránt. az új építésmód eddigi eredményeinek és a további feladatoknak ismertetését segíti az is, hogy október 25-27-ig hazai és külföldi szaktekintélyek tartanak előadásokat.

a nemzetközi kiállítás egyébként a bnv három pavilonját foglalja el. az érdeklődők október végéig tekinthetik meg a nagy bemutatkozó anyagát./mti/

bb 40. tsz-küldöttség utazott a szovjetunióba

um ie hgy

1971. október 21.

a szovjetunió mezőgazdasági minisztérium és kolhoztanácsa meghívására a tot négytagú küldöttsége egyhetes látogatásra a szovjetunióba utazott./mti/

bb 42. sirkövetés

um zs hgy

1971. október 21.

Lengyel istván újságíró sirkövetése október 24-én, vasárnap 10 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben /kozma utca 6./ /mti/

- 50 -

14.50/um

Nf 152

bb 41. 93 millió forintos mérleghiány - új erőfeszítések a szentesi termál tsz-ben

vid/um kz hgy

1971. október 21.

a szentesi termál tsz-ben, mint arról annak idején hírt adtunk, több mint fél éve leváltották a vezetőséget. hanyag gazdálkodásuk és visszaéléseik ugyanis hozzájárultak ahhoz, hogy a szövetkezet 93 milliós mérleghiánnyal zárta az 1970-es évet. felelősségrevonásuk folyamatban van.

a „termál”, nehéz hónapok és évek előtt áll. a korábbi erejüket meghaladó beruházások hiteleinek törlesztése pillanatnyilag szinte megoldhatatlannak látszik. a nehéz helyzet felszámolásának végleges útját még nem tudták pontosan meghatározni. az élet azonban nem állhat meg a 18.000 holdas közösségben, dolgozni, a szövetkezeti gazdák százainak megélhetését biztosítani kell. e törekvés jegyében határozták el, hogy a már csaknem készen álló új objektumokat a lehető leggyorsabban a termelésbe állítják, s azok jövedelmét is a gazdálkodás mérlegének helyreállítására fordítják. ez most az egyik legfontosabb célja az új vezetőségnek. első eredményként üzembehelyezték a három egységből álló holland baromfikombinátot.

az első egységet - a szülőpár-telepet - már be is népesítették. eddig 30.000 holland hybro baromfit helyeztek el bennük, de ez a „létszám”, november 40.000-re növekszik. a kombinát második egysége az európai viszonylatban is legkorszerűbbek közé tartozó keltetőüzem. gépeibe évente 4 millió tojást raknak be. a tojások először válogató gépsoron haladnak keresztül. ez csoportosítja az azonos súlyukat és így percnyi pontossággal kelnek majd ki a naposcsibék. amennyiben a 21 keltetőgép bármelyikében üzemzavar keletkezik, ezt azonnal riasztócsengő jelzi. áramkimaradás esetén nyomban bekapcsolódik a készenlétben álló nagyteljesítményű agregátor. a teljesen izolált üzem higiéniájára jellemző, hogy a kis csibék kiszedése után a keltető tálcákat speciális mosógépbe teszik, amely egy műszakban 2000 tálcát tisztít és egyben fertőtleníti.

a harmadik egység a végtermék telep, ahol évente több mint 1 millió pecsenyecsirkét nevelnek. ezen a telepen is olyan tökéletes a gépesítés, hogy 15.000 baromfi nevelését láthatja el egy gondozó.

/folyt.köv./

- 51 -

14.55/um

Nf 1540

bb 41. /93 milli ó forintosfolyt./um

a szentesi új létesítményben otthont kapott holland hybro baromfi Európában jelenleg a legjobb fajta. amíg a magyar hushibridek vagy az ismert lohman csibéknek egy kiló hus előállításához 230-260 deka a takarmányigénye, addig a hybronak mindössze 210-220 deka.

az egész óriás baromfikombinát tucatnyi épületét hévizzkuta energiájával fűtik./mti/

--

bb 43. elhunyt na:fner jakab ,

um hgy

1971. október 21.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre. bucsuztatása 1971. október 23-án délután 13 órakor lesz az érdi temetőben.

mszmp budai járási bizottsága./mti/

--

bb 45. elhunyt özv. keresztes sándorné,

um zs hgy

1971. október 21.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre. temetése október 26-án délután fél 3 órakor lesz a mező imre uti temetőben.

mszmp III. kerületi bizottsága /mti/

--

bb 49. szocialista brigádvezetők klubja nyiregyháza

vid/um fm hgy

1971. október 21.

csütörtökön a nyiregyházi móríc zsigmond szakszervezeti művelődési házban meglakult a szocialista brigádvezetők klubja. a szakszervezetek megyei tanácsa és művelődési háza a szocialista brigádvezetők általános és szakmai műveltségének emeléséhez kíván támogatást nyújtani. ezen tülemeden segíti a brigádokat kulturális vállalkozásaik teljesítésében, színházi -és mozilátogatások, kirándulások, tanulmányutak szervezésében. az alakuló ülésen a megyei művelődési intézmények, felsőfokú oktatási intézetek képviselői javaslattal segítették a klub programjának összeállítását./mti/

--
- 52 -

15.05/um

M 1540

bb 44. megkezdődött a IV. magyar ortopéd-kongresszus

t/ms/rj zs hgy

1971. október 21.

csütörtökön, a technika házában mintegy száz magyar és számos neves külföldi szakember jelenlétében megkezdődött a magyar orthopaed tarsaság IV. kongresszusa. dr. glauber andor professzor, a tarsaság elnöke megnyitó beszédében hangoztatta, hogy a magyar orthopaedia különösen a felszabadulás után fejlődött nagy lendülettel, amit a budapesti, majd a szegedi és pécsi önálló ortopaed klinikák, több nagy fővárosi és vidéki kórház ortopaed osztályainak létrejötte és működése jelez.

a csütörtöki tanácskozáson a kongresszus a csontdaganatok kérdésével foglalkozott. a téma jelentőségét az adja, hogy az ilyen daganatok nagy része már fiatal korban jelentkezik, s rendkívül fontos a rosszindulatú és a jóindulatú daganatok megkülönböztetése. sok szó esett a budapesti ortopéd klinikán néhány évvel ezelőtt kezdeményezett nyilvántartási rendszer továbbfejlesztéséről is. ez lényegesen elősegíti mind a betegségek felismerését, mind a gyógyítómunka továbbfejlesztését, a kezelési eredmények áttekintését és sok tanulsággal szolgál, a szakemberek, kutatók számára. a diagnosztikai kérdésekkel külön kerekasztal-konferencián is foglalkoztak.

pénteken a vállizület betegségei szerepelnek napirenden. kerekasztal-konferencián beszélnek meg az ismétlődő vállficam műtéti kezelésének lehetőségeit, amelynek eredményei az eddigi tapasztalatok szerint nagyon kedvezőek a betegek végleges gyógyulása szempontjából.

szombaton a reumás izületi gyulladások műtéti kezeléséről tanácskoznak. /mti/

--

bb 46. a nődolgozók helyzetéről tárgyalt a csongrád megyei népi ellenőrzési bizottság

vid/fm/rj hgy

1971. október 21.

csongrád megyében a munkaképes-korú nők foglalkoztatottsága 74.3 százalékos, - lényegesen magasabb az országos átlagnál. a nők gazdasági és szociális helyzetének továbbjavításával kapcsolatos teendőket vizsgálta tíz nagyobb ipari üzemnél, kereskedelmi vállalatnál és ktsz-nél ötvenhat népi ellenőr.

/folyt.köv./

15.05 rj

- 53 -

M 1545

bb. 46. / a nődolgozók... 1. folyt./rj

Általános tapasztalat, - állapították meg a megyei nevelési tanácsok csütörtökön szegeden tartott ülésén, - hogy szinte mindenütt intézkedési terveket dolgoztak ki a nők helyzetének javítására. a negyedik ötéves tervben a csongrád megyei üzemek milliókat költenek új szociális létesítmények építésére, a nők munkakörülményeinek javítására, az anyagmozgatás gépesítésére, a gyermekes anyákat lehetőség szerint már nem foglalkoztatják a harmadik műszakban. a szegedi textilművekben a közelmúltban a szombati második és harmadik műszakot is megszüntették, hogy a munkásnők a hét végén több időt tölthessenek családjuk körében, ahol lehetséges, az üzemi étkezdéből ételt vihetnek haza a családtagoknak, továbbá javítják az orvosi ellátást, több helyen pedig az iskolába járó gyermekeknek, beiskolázási, segélyt adnak.

Sok azonban még a tennivaló. változatlanul kevés a női vezető, s a népi ellenőrök rámutattak arra is, hogy a nők szakmai továbbképzésére az eddigieknél nagyobb erőfeszítéseket kell tenni. az illetékeseknél szorgalmazzák azt is, hogy azonos munkakörökben mindenütt a férfiakkal azonos bért kapjanak az asszonyok, szüntessék meg az e területen tapasztalható béraránytalanságokat. a vállalatokat arra kérik, hogy járuljanak hozzá a tanácsok által fenntartott újabb gyermekintézmények építéséhez. rámutattak annak fontosságára, hogy a gyermekgondozási segélyt igénybevevő anyákkal - a társadalmi szerek útján - állandó kapcsolatot kell tartaniuk az üzemeknek.

/mti/

--

bb. 47. kazán építés-rekord idő alatt

vid/kz/rj hgy

1971. október 21.

Óránként 64 tonna gőz előállítására alkalmas új kazán próbaüzemét kezdték meg az almásfüzitői timföldgyárban. az osztrák gyártmányú berendezést a magyar hajó és darugyár dolgozói példás gyorsasággal építették fel. az év elején kezdték meg a szerelést, s most már a termelési próbák, a garanciális mérések folynak. az olajtüzeléses rendszerű kazán felépítésére 56 millió forintot költöttek.

/folyt.köv./

15.08 rj

- 54 -

NA 15W

bb. 47. / kazán építés... 1. folyt./rj

az almásfüzitői timföldgyárban az elmúlt években nagyarányú beruházással megerősítették az alapját annak, hogy az idén a korábbinál kétszer többet, 280 000 tonna timföldet gyártsanak. a megnövekedett termeléshez lényegesen több gőzenergiára van szükség. ezért bővítik most a gyár kazánparkját is. a 4 régi, már korszerűtlen és kis teljesítményű kazánt fokozatosan lebontják. helyettük a most elkészült új kazánon kívül még két hasonló teljesítményű felszerelését tervezik. /mti/

--

bb. 48. a várossá alakulás 20. évfordulóját ünnepelték várapalotán

vid/rj fm hgy

1971. október 21.

várapalotán csütörtökön ünnepi tanácsülésen emlékeztek meg a település várossá nyilvánításának 20. évfordulójáról. az ülésen méltatták a szocialista város két évtizedes fejlődését.

a szénbányászat, a legősibb ipari kulturát képviseli a sárkány és a bakony dombos nyulványai találkozásánál épült városban. a 2000-2200 kalóriás fűtőértékű lignit a többi iparág létrehozója és alapanyaga is volt. erre épült a november 7. hőerőmű több mint 500 millió forintos költséggel, továbbá a 350 millió forintos beruházást igénylő inotai alumíniumkohó is, amelyek az 1950-es évek elejétől üzemelnek.

a új ipari nagyüzemek sok munkáskezet, szakembert igényeltek. építésük, állandó üzemeltetésük, szükségszerűen növelte a közigazgatásilag összekapcsolt és fokozatosan összeépülő települések - várapalota-pét-inota - akkori 11 ezres lélekszámát. a faluról idetelepült dolgozók, építők, a helyi lakókkal együtt új várost és szocialista ipart teremtettek.

a város fejlődése a jövőben is töretlen marad. átalakult a meglévő ipar belső szerkezete, és az üzemek korszerűsítésére törekcsenek. a péti nitrogénművek már épülő nagykapacitású nitrogén-műtrágyagyára - amelynek beruházási értéke 8,5 milliárd forint - 1975. második felében a tervek szerint üzemelni fog. a november 7. hőerőmű is 200 megawattos teljesítményű gázturbinás erőművel bővül. a város fejlődésére jellemző, hogy öt év alatt tanácsai beruházásból és magánerekből körülbelül 2000 új lakást adnak át. /mti/

--

15.15 rj

- 55 -

NA 15W

bb. 50. teljes a harangjáték kecskeméten

vid/e fm hgy

1971. október 21.

ismét teljes a messzehangzó kecskeméti harangszó. a „templomvárosban,, amelynek központjában négy templom harangja csendül minden nap azonos időben, s rendkívüli alkalmakkor sűrűbben is, csütörtökön új harangot kapott a református templom. a hatalmas öntvény többórás munkával csigával huzzák fel a toronyba, ahol a középső hangként üt majd. a régi megrepedt bronz harangból gombos lajos, az ország egyetlen harangöntője készítette el. súlya: 600 kilogramm, peremét gazdag veret díszíti, s „hangolása,, tökéletes. az „f,, és a „d,, hang között a „g,, hangot „veri,,. ezzel teljessé vált kecskeméten a harangjáték, amely egyik érdekessége a városnak. /mti/

bb. 51. üzletkötéssel zárult az ulan-batori medicor-medimpex kiállítás

i sl/mm/e ie hgy

1971. október 21.

a medicor művek és a medimpex külkereskedelmi vállalat szakemberei hazaérkeztek ulan-batorból, ahol a két vállalat közös kiállításon mutatta be orvosi készülékeit, illetve gyógyszereit.

elmondották, hogy a kiállítás igen sikeres volt, s jelentős üzletkötéssel zárult. a medimpex 624 ezer rubel értékű gyógyszer exportjáról és 104 000 rubel értékű gyógyszeripari alapanyag, például marhavérpor, csontliszt és állati belsőségek importjáról írt alá szerződést. a medicor művek teljes kiállítási anyagát megvásárolta az illetékes mongol külkereskedelmi vállalat. ezenkívül tárgyalásokat kezdtek további magyar orvosi készülékek exportjáról. /mti/

bb. 52. leinonen vezérezredes elutazott magyarországról

k vt/pá/e zs hgy

1971. október 21.

kaarlo olavi leinonen vezérezredes, a finn védelmi erők parancsnoka csütörtökön délelőtt felkereste a zalka máté katonai műszaki főiskolát.

hivatalos magyarországi látogatását befejezve a finn vendég a déli órákban elutazott budapestre. k.o.leinonen és felesége bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent csémi károly altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese, római rudolf, hazánk helsinki nagykövete, valamint a honvédelmi minisztérium több vezető beosztású tábornoka. ugyancsak jelen volt a bucsuztatásnál martti ingman, a finn köztársaság budapesti nagykövete és felesége. /mti/

- 56 -

45.55/a

N-1600

bb. 54. milyen lesz kecskemét új városközpontja 1975-ben? - ülést tartott a kecskeméti városi népfront bizottság

vid/e fm hgy

1971. október 21.

a népfrontmozgalom és a tanácsok együttműködése jegyében csütörtökön a városközpont rekonstrukciójáról tárgyalt a kecskeméti városi népfront bizottság. az ülésen mező Mihály városi tanácselnök-helyettes ismertette, hogy a 4. ötéves terv végére milyen lesz a felsőfoku regionális szerepkör betöltésére kijelölt alföldi megyeszékhely centruma. a város új központját a várható távlati igényeknek megfelelően tervezték - mondotta. - a megyeközpont lélekszáma már meghaladta a 80 ezret, öt év múlva pedig 86-86 és félezer lakosa lesz a városnak, amelynek centrumára évről-évre fokozott ellátási feladatok hárulnak. a jövő év közepére elkészül a megyei párt- és tanácsszékház, körülbelül egy év múlva pedig átadják itt az új művelődési palotát. épül a második hatalmas szalagház, amelynek 288 lakásába több mint ezer ember - „egy kisebb község lakossága,, - költözik majd be. a városközpont déli oldalán 1973-ban kezdik el az impozáns „fűrészfogas,, lakóházépítést.

különös gonddal tervezték meg a centrum kereskedelmi hálózatának fejlesztését. a már meglévő új szövetkezeti nagyáruházon kívül többek között egyenként 2 000 négyzetméter alapterületű csemege áruház és lakberendezési áruház létesül, a merkur vállalat pedig autószalont rendez be kecskemét új városközpontjában. a negyedik ötéves tervben nagy lépést tesz a város annak érdekében, hogy maradéktalanul megfeleljen a felsőfoku regionális szerepkör betöltésére. 1975-ig - az iparfejlesztéssel együtt - összesen 3-3,5 milliárd forint értékű beruházás valósul meg kecskeméten. /mti/

bb. 53. miklós imre államtitkár,

mm/e zs hgy

1971. október 21.

az állami egyházügyi hivatal elnöke csütörtökön fogadta dr. renata riemeck nyugatnémet történész újságírónt, akinek a budapesti evangélikus teológiai akadémia tiszteletbeli doktori címet adományoz. /mti/

N-1600

- 57 -

bb. 63. biztonságosabbá teszik az energiaellátást

i bé/pá/e hgy

1971. október 21.

az mti hirmagyarázója írja:

az utóbbi időben rohamosan növekvő energia-igények zavartalan kielégítésére a nehézipari minisztérium, az országos tervhivatal, az országos műszaki fejlesztési bizottság, valamint az országos anyag- és árhivatal felülvizsgálta a 4. ötéves terv energiafejlesztési programját. az elemző munka célja az energiatermelési tervek módosítása, az időközben fellépett újabb szükségleteknek megfelelően. a tapasztalatok összegezése során elemezték a közelmúlt energiaellátási hiányosságának okait, és javaslatokat tettek a biztonságos ellátás feltételeinek megteremtésére.

az 1969-70-ben jelentkezett hiányosságok számos kedvezőtlen tényező egybeesésével magyarázhatók. a tervidőszak első felében igen alacsonyak voltak az igények, a második szakaszban azonban ugrásszerűen megnöttek. ezt jól tükrözik az évi igénynövekedés adatai is. a 3. ötéves tervben átlagosan évente 3.4 százalékkal nőttek az igények, az utolsó két évben azonban ez már elérte az 5 százalékot. a megszokottnál hidegebb tél is nehezítette a helyzetet. a problémákra azért nem találtak teljes megoldást, mert az energiaellátás biztosítása a vállalatok hatáskörébe került, ahol a nyereségérdekeltség miatt nem halmoztak fel megfelelő készleteket, amelyre szükség lett volna a pótláshoz. sajnos, az energiaellátás központi irányító szervei sem figyeltek fel kellő időben az energiazaldalkodásban mutatkozó hibákra, a fegyelem lazulására. mindezek mellett kevésnek bizonyult a kőolaj- és kőolajtermékek tároló kapacitása is.

a sokoldalú ismételt felmérés, az energiafejlesztés 4. ötéves tervének felülvizsgálata bizonyos módosításokat eredményezett, amely lényegében nem érinti a tervet, csak az eddiginél nagyobb ellátási biztonságot szolgálja. megállapították, hogy a nagyfogyasztói igénybejelentések jelentősen meghaladták a korábbi számításokat. ennek egyik oka, hogy a fogyasztók, okulva az elmúlt évek tapasztalataiból, most túlzott biztonságra törekednek. ezeket az indokolatlanul megnövekedett megrendeléseket a terveknel nem veszik figyelembe, de számolnak a tényleges fogyasztás növekedésével. a módosítások alapján az energiahordozókból 4-6 százalékkal többet kell biztosítani a tervben előírt mennyiségnél. az előzetes becslések kiterjedtek az 5. ötéves terv időszakára is, amelyre az energiaszükségletet 6-8 százalékkal magasabbnak ítélték, mint az eddigi prognózisok.
/folyt.köv./

16.08/e

- 58 -

NA 16¹⁰

bb. 63. /biztonságosabbá teszik...folyt./e

a szükségletek mennyiségi kielégítése azonban nem egyedüli biztosítéka a zavartalan ellátásnak. ez eddiginél megalapozottabbná kell tenni a készletezést, raktározást. növelni kell a tárolótereket is és a termelőkapacitást olymértékben kell fejleszteni, hogy azok meghaladják a várható szükséglet legfelsőbb határát.

az elemző munka kiterjedt valamennyi energiahordozóra, azok jelenére és jövőjére is. köztük, mint ismeretes, tovább nő a szénhidrogének aránya, a kormány által jóváhagyott energiapolitikai koncepciónak megfelelően. a javaslatok szerint az ötéves rv során a korábban meghatározott 8.5-9 millió tonna helyett 10 millió tonna kőolaj feldolgozására kell felkészülnie az iparnak. a várható villamosenergia szükséglet kielégítésére a tervezetten felül még építeni kell két, egyenként 100 megawattos teljesítményű gázturbinát is. a szénhidrogének térhódítása ellenére az eddig tervezettnél kisebb mértékben csökken a szénszükséglet. éppen ezért indokolt a gazdaságos bányák továbbfejlesztése, gépesítése és új szénmezők feltárása is.

a minisztertanács ülésén elfogadták azokat a határozati javaslatokat, amelyek a módosított energiatermelési terveket tartalmazzák. határozatot hoztak arra is, hogy a szénhidrogének fokozatos térhódítása szükségessé teszi a tervezetten felül 300-400 ezer köbméter kőolaj- és fűtőolaj tárolótér építését. a szénbányászat fejlesztésére 1,3 milliárd forint állami támogatást találtak indokoltnak. a szükséges létszám biztosítására, továbbá a bányászok életszínvonalának növelése érdekében határozatba foglalták; meg kell teremteni annak feltételeit, hogy a 4. ötéves tervben a szénbányászatban elérhető legyen az állami iparban célul tűzött átlagos jövedelemelkedés. /mti/

bb. 64. vietnami aspiránsok érkeztek hazánkba

k ob/tr/e zs hgy

1971. október 21.

csütörtökön 17 vietnami közgazdasági, műszaki és agrárszakember érkezett hazánkba továbbképzésre. a fiatal szakemberek egyetemeken és kutatóintézeteinkben aspiránsokként tökéletesítik szaktudásukat választott területükön. /mti/

16.10/e

- 59 -

NA 16¹⁰

bb 58. megnyitották a Lengyel kozmetikai cikkek kiállítását

t 01/gg/ny hgy

1971. október 21.

Mintegy 300 lengyel gyártmányú kozmetikai cikket, köztük számos újdonságot állít ki a lengyel kultúra helyiségében a cich lengyel külkereskedelmi vállalat. A kiállítás csütörtöki megnyitóján ott volt tadeusz grzybowski, a budapesti nagykövetség kereskedelmi tanácsosa is.

Lengyelországban négy nagyvállalat állítja elő a kozmetikai cikkek túlnyomó többségét; közös márkanév / pollena/ alatt hozták forgalomba termékeiket, amelyekből 1962 óta szállítanak hazánkba is. Lengyelországban a kozmetikai ipar termelésének értéke évi 1.9 milliárd zloty. Különösen a haj- és bőrápoló cikkek, a különféle kölnivizek, parfümök, szájápoló és szépítőszerke termelése lendült fel az elmúlt évtizedben. A múlt évben exportált lengyel kozmetikai cikkek értéke elérte a 18 millió dollárt, amely csaknem ötszöröse az 1965 évi exportnak. Hazánkban 1970-ben körülbelül 400.000 dollár értékű lengyel kozmetikai cikket hoztak forgalomba.

Az október 30-ig nyitvatartó kiállításra meghívták a magyar szakembereket és a külkereskedelem képviselőit is. /mti/

..-

bb 59. bolgár párttörténeti kiállítás - a 80 éves bolgár forradalmi marxista pártra emlékeztek kecskeméten

vid/fm/ny hgy

1971. október 21.

A nagymultu bolgár testvérpárt tevékenységére, harcaira emlékeztek csütörtökön kecskeméten, abból az alkalomból, hogy 80 évvel ezelőtt maroknyi szocialista csoport megalakította bulgária forradalmi marxista pártját. A bolgár kommunista pártnak ma már 690.000 tagja van.

A kecskeméti művelődési központ színháztermében „80 éves a bolgár forradalmi marxista párt”, címmel kiállítás nyílt, amelyen dr. greiner józsef, az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának titkára mondott megnyitó beszédet. A rendezvényen felszólalt marin sztajev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének másodtitkára, szvetlozár vaszilev jelen volt a budapesti bolgár kulturális központ igazgatóhelyettese is.

/folyt köv/

-60-

NA 16⁸⁰

bb 59. / bolgár párttörténetifolyt/ny

A bolgár párttörténeti kiállítás - amely kecskeméten október 27-ig tekinthető meg - 46 képesten három részben mutatja be a bolgár testvérpárt nyolc évtizedes történetét. Az első rész a párt megalakulásától az októberi szocialista forradalomig, a második 1917-től bulgária felszabadulásáig, a harmadik szakasz pedig 1944-től napjainkig tükrözi a balkáni testvérpárt küzdelmes, hősi harcait, valamint a szocialista építést irányító tevékenységét. /mti/

..-

bb 60. ellenőrzik az árvízvédelmi töltéseket

ö/vid/kz/ny hgy

1971. október 21.

A középtiszavidéki vízügyi igazgatóság négy alföldi megyét érintő működési területén végetért a körös-vidéki vízügyi igazgatóság területén pedig megkezdődött az ár- és belvízvédelmi művek, védelmi szervezetek nagy, őszi szemléje. A közép-tiszavidéki igazgatóság szakemberei, a megyei tanácsok képviselőivel közösen több mint hatszázötven kilométeres gátszakaszt ellenőriztek többek között a tiszta és a zagyva mentén. Tüzetesen megvizsgálták az 1970 évi nagy tiszai árvíz által okozott gátrongálódások felújítását, a gátrházak szertárainak védelmi anyagkészletét. Ellenőrizték a belvízi csatornák, a műtárgyak és a szivattyutelepek állapotát is. A szemlebizottság első megállapítása szerint az ideig alacsony vízállás kedvezett a partvédelmi, gátró-sítási munkáknak. Megközelítően 800.000 - 900.000 köbméter földre az év végéig együttesen, mintegy száz millió forintot fordítanak, s ezen túlmenően jelentős összeggel fejlesztik a belvízvédelmi rendszereket is. Az őszi gátbeutazás tapasztalatait az igazgatóság védelmi szervezete kollektívan értékeli ki és intézkedési tervbe foglalják a tennivalókat.

A körös vidéki vízügyi igazgatóság szakemberei, ugyancsak a helyi tanácsok képviselőinek vezetésével több mint 300 kilométer töltés-szakaszt vizsgálnak felül, megnézik a szivattyu állásokat, műtárgyakat, a gátrhálózat készültségi fokát, próbariasztást rendelnek el.

A körösök völgyében száz esztendeje minden évben megtartják ezt a gátbejárást. A mostanihoz hasonló alapos vizsgálatra azonban még nem volt példa. Az 1970 évi rendkívüli árhullások ugyanis erősen megrongálták a védtöltéseket. Már az elmúlt évben 30 millió forintot költöttek a hibák kijavítására, a védtöltések erősítésére. Az idén tervszerűen tovább folyt a felújítás.

/folyt köv/

-61-

NA 16⁸¹

bb 60. ellenőrzik....folyt/ny

az első nap eredményei azt mutatják: a körösök vidékén kiváló munkát végeztek a gátépitők, a műtárgyak felújítói, karbantartói s percekben belül riasztható az ár- és belvízvédelmi készültség, amihez urh, telex, telefonhálózat és egyéb híradástechnikai eszköz áll rendelkezésre. /mti/

--

bb 61. befejeződött az országó népi kerámia művészeti tanácskozás karcagon

vid/fm/ny hgy

1971. október 21.

karcagon csütörtökön véget ért az országos népi kerámia művészeti tanácskozás. az országból összesereglett népművészek, műzeumi szakemberek ezen a napon a karcagi déryné művelődési központban megtekintették a szolnok megyei kerámia-kiállítást, látogatást tettek a karcagi népművészeti, agyagipari szövetkezetben, s felkeresték kántor sándor és szabó mihály népművészek fazekasműhelyeit.

a városi tanács nagytermében összegezték a kétnapos találkozó tapasztalatait. megállapították, hogy a nagykunság népművészei, fazekasmesterei a nagy múltra visszatekintő kunsági kerámia-művészet hagyományait, a jelenkor új színeivel, vonalaival gazdagították. a résztvevők állásfoglaltak a giccsgyártás ellen, s az idősebb nemzedék képviselői vállalták, hogy gazdag művészeti tapasztalataikat átadják a népi kerámia-művészet fiatal képviselőinek. /mti/

--

bb 62. elutazott budapestről a román pártmunkás-küldöttség

mm/ny zs hgy

1971. október 21.

elutazott budapestről a román pártmunkás-küldöttség, amely a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására simion dobrovici-nak, a román kommunista párt központi bizottsága tagjának, a vrancea megyei pártbizottság első titkárának vezetésével látogatást tett hazánkban. magyarországi tartózkodása alatt a román pártmunkás-küldöttséget fogadta óvári miklós, az mszmp kb titkára.

a román vendégeket a ferihegyi repülőtéren katona istván, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának osztályvezetője bucsuztatta. jelen volt ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--
-62-

bb 56. 400 millió tonna áru, 2 milliárd utas - országos közúti közlekedési konferencia egerben

vid/e kz hgy

1971. október 21

mintegy 650 résztvevővel csütörtökön egerben megnyílt az 1. országos közúti közlekedési konferencia. rödőnyi károlynak, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettesének megnyitó beszéde után barta alajos, a heves megyei pártbizottság titkára a vendéglátó megye és eger város nevében köszöntötte a résztvevőket, majd kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes tartott vitaindító előadást a közúti közlekedéspolitikai főbb kérdéseiről. rámutatott, hogy a megnövekedett szállítási feladatokat csak a gépjárműforgalom növelésével és korszerűsítésével tudjuk megoldani. a közúti közlekedés fejlesztése elsőrendű feladat. az igények rohamos megnövekedését mutatja az a tény, hogy most már évente mintegy 400 millió tonna áru és kétmilliárd utas szervezett szállítása történik a közutakon, amelyekre ezenkívül 250 000 személyautó és egymillió motorke-rékpár is helyet követel.

a közúti közlekedés fejlesztését - hangsúlyozta a miniszter helyettes - még számos tényező lassítja. a rendkívül megnövekedett forgalom mellett egyidőben akarnak közlekedni a legkülönbözőbb járművek - a lovasszekér és a legkorszerűbb autó - amelyek egymás forgalmát is közvetlenül befolyásolják, gyakran veszélyeztetik. a sokszorososan megnövekedett forgalom lényegében a régi koncepciók szerint épült utakon bonyolódik le, amelyek már korszerűsítéssel nem tehetők alkalmassá az új követelmények kielégítésére. a közúti közlekedési hálózat átfogó fejlesztésére kell törekednünk. ehhez azonban alaposan átgondolt tervezésre és időre van szükség.

a technika növekvő színvonala sürgetővé teszi a szakemberképzés megjavítását, kiterjesztését. a gépkocsivezető-képzés problémája például szinte az egész lakosságra kiterjedő megoldást követel, a hivatásos gépkocsivezetők számát ugyanis nem lehet a végtelenségig növelni, ezért egyre inkább indokolt, hogy az vezesse a személygépkocsit, aki a cél érdekében azt használja. a gépkocsivezetői jogosítványok megszerzésének lehetőségeit természetesen a magasabb követelmények figyelembevételével kell megszervezni.

/folyt.köv./

- 63 -

16.32/e

NA-16

bb. 56. /400 millió tonna...folyt./e

a tanácskozáson számos felszólaló tovább elemezte a közúti közlekedés problémáit, a megoldandó feladatokat. tapolczi kálmán a volán tröszt vezérigazgatója felszólalásában elmondotta, hogy az elmúlt öt év alatt a volán-nál 60 százalékkal növekedett a napi átlagos járatszám és jelenleg megközelíti a 60,000-ot. az autóbuszok számára megjelölt útvonal is 2,100 kilométerrel növekedett az öt évvel korábbihoz képest.

a közlekedési szakemberek országos konferenciája pénteken szekcióüléseken folytatja munkáját. külön csoportokban tárgyalják meg a személyi közlekedéssel, az áruszállítással, a munkakereskedéssel, illetve a közutakkal és a gépjárművekkel kapcsolatos kérdéseket. /mti/

bb. 57. a szovjet igazságügyi delegáció zala megyében

vid/e ká hgy

1971. október 21.

a hazánkban tartózkodó szovjet igazságügyi delegáció, élén v.i. tyerebilovval, a szovjetunió összszozetségi igazságügyi miniszterével, dr. korom mihály igazságügyminiszter társaságában szerdán és csütörtökön zala megyébe látogatott. a vendégeket varga gyula, a megyei pártbizottság első titkára, ujhári sándor, a megyei tanács elnöke, és dr. piros sándor, a megyei bíróság elnöke fogadta. a közvetlen, baráti hangulatu beszélgetés után a szovjet igazságügyi delegáció a zala megyei és zalaegerszeg város vezetői társaságában megtekintette többek között a zalaegerszegi göcseji falumzeumot. a vendégek csütörtökön felkeresték a baki állami gazdaság rádióházi versenyló-tenyésztő telepét, majd nagykanizsára utaztak, ahol találkoztak a város vezetőivel és megtekintették a kanizsa butorgyárat. a delegáció csütörtökön délután visszautazott budapestre. /mti/

16.38/e

- 64 -

M-16³⁸

bb. 65. kétszer annyi parkettát gyártanak - eredményes volt az erdőgazdaságok szervezeti korszerűsítése

1 jf/tr/e hgy

1971. október 21.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban megvizsgálták, hogy milyen eredményeket hozott az a szervezeti korszerűsítés, amelyet az elmúlt évben az erdőgazdaságokban hajtottak végre. az intézkedés lényege - mint ismeretes - az volt, hogy az erdőgazdaságokat és a területükön addig önállóan működő fafeldolgozó üzemeket összevonták.

a vizsgálat megállapította, hogy a szervezeti változás meghozta a várt eredményt; rövid idő alatt megszűnt a fakitermelők és feldolgozók között korábban eléggé gyakori érdekelletét, ami megakadályozta az erdőgazdaságok folyamatos fejlesztését, a termékek választékának bővítését és a minőség javítását. a fakitermelők és a feldolgozók most már közös anyagi érdekeltség szerint dolgoznak; többet tesznek a műszaki fejlesztésért és rendszeresen összeegyeztetik a szállítási határidőket, amivel nemcsak a termelést teszik gazdaságosabbá, hanem javítják a faipari cikkek minőségét is.

megszűnt az a káros gyakorlat, amely azt eredményezte, hogy az egymással versengő erdőgazdaságok gyakran feleslegesen olyan létesítményeket hoztak létre, amelyek ugyanazt a munkát végezték, csak éppen az optimálisnál lényegesen kisebb kapacitással és sokszor nem gazdaságosan. az anyagilag is megerősödött erdő-, s fafeldolgozó gazdaságok minden eddiginél többet fordítanak műszaki fejlesztésre, fokozatosan kicserélik elavult berendezéseiket és új, korszerű gépeket vásárolnak. ezekkel a berendezésekkel sokáig hiánycikknek számító termékeket állítanak elő. így például a gazdaságok idén kétszer annyi parkettát gyártanak, mint az elmúlt évben.

a vizsgálat megállapította, hogy a gazdaságok továbbra sem kerültek monopol-helyzetbe, sőt, ellenkezőleg az egészséges és műszakilag jól megalapozott verseny feltételei éppen a szervezeti módosítás révén jöttek létre. a gazdaságok növelték teljesítményüket. már az átszervezés első évében, tavaly mintegy 350 000 köbméterrel több fát termeltek ki, mint 1969-ben. idén az első félévben további 140 000 köbméterrel adtak többet, mint az elmúlt év első hat hónapjában.

a mém-ben az elemzés során tervet dolgoztak ki az erdő- és fafeldolgozó gazdaságok további fejlesztésére. a terv figyelmezteti az erdőgazdasági vezetőket arra, az eddiginél is jobban mérlegeljék azt, hogy milyen jellegű műszaki fejlesztésre fordítják az anyagi eszközöket. a faanyagok megfelelő hasznosításáért is az eddiginél többet kell tenniük az erdő- és fafeldolgozó gazdaságoknak. /mti/

16.40/e

- 65 -

M-17⁴⁰

bb. 66. nemzetközileg is kimagasló eredményt hozott a rák elleni küzdelemben az ernyőfénykép-szűrés - a budapesti képviselőcsoport tanulmányútja fővárosi egészségügyi intézményekben

t if/gk/e zs hgy

1971. október 21.

az országgyűlés elé kerül néhány hónapon belül az új egészségügyi törvény javaslata - ez tette időszerűvé a budapesti képviselőcsoport csütörtökön tett tanulmányi látogatását több fővárosi egészségügyi intézményben: az országos onkológiai intézetben, a weil emil területvezető kórházban és a 4. kerületi rendelőintézetben.

dr. eckhardt sándor, az orvostudományok kandidátusa, igazgató-főorvos tájékoztatta az országos onkológiai intézetben az országgyűlés budapesti tagjait a rákellenes küzdelem helyzetéről és feladatairól. az intézetet és az irányítása alatt álló onkológiai hálózatot 1952-ben szervezte meg az egészségügyi minisztérium.

a hálózat - amelynek működését cytológiai állomások segítik - feladata: a daganatos betegek minél korábbi szakban történő felkutatása, megfelelő terápiás kezelése és utógondozása. a sugárterápiás ellátás érdekében sugárterápiás centrumokat építettek ki a budapesten működő onkológiai intézetben és a weil emil kórházon kívül szombathelyen, miskolcon, debrecenben és pécsen. évenként 1600-1700 új beteget vesznek fel az onkológiai intézetbe, a járóbeteg-ellátásban 150-180 beteg az intézet napi forgalma.

amint a képviselőknek elmondták, a rákot legnagyobb eredménnyel akkor tudják gyógyítani, ha a megbetegedést korai stádiumában felismerik. éppen ezért nagy jelentőségű a szűrőmozgalom. 1952 óta az onkológiai hálózat összesen mintegy 9 millió szűrővizsgálatot végzett, s évente mintegy 1200-1500 esetben ismernek fel idejekorán rosszindulatú daganatot /ezek legnagyobb része a női nemű szervekben és az emlőkben fordul elő/. a minél hatékonyabb gyógyítás érdekében azon fáradoznak, hogy szűrővizsgálati célokra felhasználják - bekapcsolják az ilyen jelzőszolgálatba - az egész egészségügyi hálózatot, tehát például a terhes-, a nővédelmi, a nemibeteg rendeléseket, az üzemorvosi rendelőket.

/folyt.köv./
16.55/e

- 66 -

KA 170r

bb. 66. /nemzetközileg is...folyt./e

a rák elleni küzdelemben jelentős előrehaladást hozott az ernyőfénykép-szűrés, amelynek segítségével sok korai tüdőrákos beteget meg lehetett menteni. évente hétmillió személyről készült ernyőfelvétel, amelyek révén nemcsak a tuberkulózis, hanem a tüdőrák „tettenerése”, is lehetővé válik. az utóbbiban szenvedő és megoperálható betegek 50 százalékát ilyen formában ismerik fel, s ez az arány nemzetközileg is kiemelkedő eredmény.

ami az onkológiai intézet tudományos tevékenységét illeti: jó másfél évtized alatt több mint 40 új gyógyszerrel foglalkoztak, s ezek közül törzskönyveztek és forgalomba is hoztak hat készítményt. a kutatások elsősorban a fehérvérűség és a nyirokcsomódaganatok kezelése terén jártak eredménnyel. a sugárkezeléshez is több új módszert dolgoztak ki, különösen figyelemre méltó az ugynevezett rácsbesugárzás technikája. egy évvel ezelőtt állították fel a szovjetunióból behozott betatron, s április óta - a kellő tapasztalatszerzés után - már betegeket is kezelnek vele. a betatron-terápiának - ami nagy dózisos besugárzást tesz lehetővé, anélkül, hogy a rákos rész egészséges környezetére ártalmas lenne - a test mélyén, illetőleg a bőr alatt elhelyezkedő daganatok gyógyításában van nagy jelentősége. természetesen az efféle terápia mellett továbbra is nagy fontosságú marad az olyan besugárzásos módszer, mint például a röntgenterápia. minderről az országgyűlési képviselők személyesen győződhettek meg a több mint két méter vastag befonfalú betatronkamra megtekintésével. láthatták azt is, hogy az óriási gyógyító-sugárzó készüléket - amelynek sugárnyalábját az alatta fekvő betegre irányítják - a kamra lezárása után egy másik helyiségből irányítják, vezérlik az orvosok, s ipari televíziók segítségével nézik, ellenőrzik a gyógykezelés minden mozzanatát.

az uzsoki utcai weil emil területvezető kórházban folyó gyógyító munkáról dr.szántó sándor igazgató-főorvos, az újpesti kerületi rendelőintézet tevékenységéről dr.marton zoltán igazgató-főorvos tájékoztatta a képviselőket, akiknek a látogatások után alkalmuk volt beszélgetni dr.bartha ferencsel, a főváros vezető főorvosával is. szóba kerültek - egyebek között - budapest egészségügyének negyedik ötéves tervi feladatai, ezen belül különösen az idejé teendők. ebben az évben mintegy 200 millió forint a beruházási előirányzat. a tervben 29 egészségügyi intézményi építkezés szerepel, ezek közül 22 már az előző évben is folyamatban volt, viszont ebben az esztendőben fogtak hozzá például a róbert károly köruti kórház szülészeti pavilonjának az építéséhez, a 10. kerületi rendelő bővítéséhez, két nővérrotthon kivitelezéséhez és más kórházbővítési, -korszerűsítési munkálatokhoz. 1975-ig hét új gyógyszertárat nyitnak a fővárosban. a tanácsi bölcsődékben a helyek számát 3 600-zal gyarapítják. több mint ezerrel növelik a kórházi ágyak számát, 45-tel az általános orvosi, 26-tal a gyermekorvosi körzetekét. /mt1/

17.00/e

-67-

KA 1710

bb 67. egyedi gépek helyett géplánc - nemzetközi gépbemutatót rendeztek bábolnán és komáromban

vid/kz/ny hgy

1971. október 21.

a szovjetunió, az ndk, bulgária és magyarország között egyezmény szabályozza az élelmiszergazdaság tudományos-műszaki és gazdasági fejlesztésével kapcsolatos együttműködést. az egyezmény keretében szervezett gépesítési és automatizálási munkacsoport szakemberei számára nagyszabású bemutató-sorozatot rendez a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium. a bemutatóra érkezett szovjet küldöttséget a.v. kardapolcev mezőgazdasági miniszterhelyettes, az ndk delegációját dr. i. zeemann, a mezőgazdasági gép- és anyagi-műszaki ellátási állami bizottság elnöke, a bolgár küldöttséget ivanova ivanka, a bolgár földművelés és élelmiszerügyi minisztérium képviselője vezeti. a magyar delegációt vezetője dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes. részt vesznek a bemutatón a magyar mezőgazdasági gépipar tudományos, oktató, fejlesztő és gyártó bázisának vezetői, köztük györgy gyula kohó- és gépipari miniszterhelyettes is.

a bemutató sorozat csütörtökön a bábolnai és a komáromi állami gazdaságban kezdődött meg. a vendégek a kukorica- és a cukorrépa termesztés, továbbá a növényvédelem hazánkban alkalmazott, illetve kialakulóban lévő komplex géprendszerével, valamint a szálas és a szemestakarmányok korszerű szárításával, feldolgozásával és tartósításával ismerkedtek meg. pénteken az agárdi, a szekszárdi és a hosszúhegyi állami gazdaságban a zártrendszerű sertéstartást tanulmányozzák.

x x x

az mti hírmagyaróza iraj:

bulgária után, 1970-ben magyarország is csatlakozott a szovjetunió, és az ndk által már korábban létrehozott közös bizottsághoz, amelynek fő célja, az élelmiszergazdaság technikai fejlődésének, a termelés koncentrálásának meggyorsítása. a négy ország közös bizottsága mellett az egyes országoknak külön kormánybizottsága is működik. a magyar kormánybizottság elnöke dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, titkára dr. gergely istván miniszterhelyettes.

/folyt köv/

-68-

M 1715

bb 67. / egyedi gépek...folyt/ny

a négyoldalú kormányközi együttműködésnek ezekben az években különösen fontos szerepe lesz. a négy ország közelmultban megtartott pártkongresszusán ugyanis kiemelt helyet kapott az élelmiszergazdaság gyorsabb ütemű, magasabb színvonalú fejlesztése. a feladatok nagyrésze az anyagi-műszaki ellátásra koncentrálnak, s ebben központi helyet foglal el a gépesítés. közismert, hogy a műszaki fejlesztésnek ez a területe az, amely a legnagyobb hatással van a termelés mennyiségének fokozására, minőségének javítására, a munka termelékenységének a növelésére. az együttműködésnek különös jelentőséget ad az is, hogy az egyedi gépeket felváltja a géprendszerek, gépláncok alkalmazásának korszaka.

a már kibontakozóban lévő együttműködés hasznosságát jól tükrözték a csütörtöki bemutatók is. a fölvonultatott gépparkban a szovjet, ndk, cshszlovák és magyar gyártmányú gépek mellett, több nyugat-európai és egyesült államokbeli gép is szerepelt. szovjet ndk együttműködéssel készül például most egy nagy teljesítőképességű cukorrépa betakarítógép. magyar és ndk együttműködéssel, a lipcsei veb bbg és a budapesti mezőgazdasági gépgyár közös fejlesztésével született meg a kertitox nevű növényvédő gépcsalád. több mint hatvan féle variációban készíthető különböző nagyságu, teljesítményű és rendeltetésű gépekkel a szántóföldi növénytermesztés, a szőlők és gyümölcsösök igényeit egyaránt kielégíti. /mti/

--

bb. 69. kádár jános és nyers rezső látogatása bábolnán

tm/e la

1971. október 21.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára és nyers rezső, a központi bizottság titkára dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter kíséretében csütörtök délután látogatást tett a bábolnai állami gazdaságban.

a vendégeket havasi ferenc, a megyei pártbizottság első titkára és dr. burgert róbert, az állami gazdaság vezérigazgatója fogadta.

burgert róbert vezérigazgató tájékoztatót adott arról a kezdeményezésről, amelyet az iparszerű kukoricatermesztés alapvetően új módszerének alkalmazása érdekében tesznek. elmondotta, hogy a nemzetközi és hazai kooperációkra, valamint a korszerű géprendszerekre és fejlett szervezési módszerekre épülő újszerű kukoricatermesztés fokozatos kibontakoztatása nagy népgazdasági haszonnal járhat.

ezt követően a vendégek a helyszínen megtekintették a kukoricatermesztés működésben lévő géprendszerét. elismerően nyilatkoztak a látottakról, a bábolnai kezdeményezésről. /mti/

17.10/e

- 69 -

M 1715

bb. 70. piotr jaroszewicz,

tm/e zs la

1971. október 21.

a lengyel népköztársaság minisztertanácsának elnöke - uton a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság felé - átrepülve hazánk felett, táviratban üdvözölte focs jenőt, a minisztertanács elnökét. /mti/

bb. 68. befejeződött tihanyban a szocialista országok politikai főiskolai vezetőinek konferenciája

vid/e fm la

1971. október 21.

tihanyban csütörtökön befejeződött a szocialista országok politikai főiskolai vezetőinek kétnapos konferenciája. a tanácskozáson - amelyen megvitatták a politikai oktató-nevelő munka tapasztalatait, a párfőiskolák további együttműködésének lehetőségeit - az mszmp központi bizottságának politikai főiskolája terjesztett elő referátumot, amelyhez molnár jános, rektorhelyettes fűzött kiegészítő tájékoztatást.

a tanácskozáson részt vett és felszólalt nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a politikai főiskola rektora.

a résztvevők őszinte, baráti légkörben, mindkét témakörrel teljes egyetértésben tanácskoztak.

x x x

a kétnapos konferenciáról, dr. vészi béla, az mszmp kb politikai főiskolájának rektorhelyettese nyilatkozott az mti munkatársának.

- kétnapos tanácskozásunkon összegeztük a baráti országok politikai főiskoláinak tapasztalatait - mondotta - megvitattuk, hogyan lehet továbbfejleszteni az oktató-nevelő munkát. e témakörben valamennyi felszólaló utalt a hallgatók önállóságára nevelésének módszereire. az oktató munka ne csak az ismeretek közlésére irányuljon, hanem segítse elő a hallgatók jellembeli készségének formálását is.

/folyt.köv./

~~17.15/e~~
17.15/e

- 70 -

NA-1720

bb. 68. /befejeződött tihanyban...folyt./e

a politikai műveltség megköveteli a hallgatók önállóságát, hogy összefüggéseiben tanulmányozzák a tananyagot, és tudják alkalmazni, hasznosítani saját munkájukban. törekvéseink között különösen hangsúlyt kap a készségek fejlesztése, s a tananyag elsajátításában nem tekintjük egyedüli módszernek a vizsgát, a beszámolót, hanem hasznosabb, ha a hallgatók önálló feladványokat oldanak meg, tanulmányokat készítenek és saját maguk tájékozódása alapján válnak képessé önálló állásfoglalásra.

- hasznosnak lehet minősíteni a konferenciát azért, mert számos konkrét témakörben megállapodás jött létre együttműködésre, az oktató-nevelő és a tudományos kutató munkában egyaránt. több testvérintézet is foglalkozik például a munkásosztály helyzetének, strukturájának, tudati állapotának vizsgálatával. érdeklődés mutatkozott annak tanulmányozására, hogy a különböző szinteken miként érvényesül a párt vezető szerepe. a magyar politikai főiskola például a párt vezető szerepét a közép-szintűpártiszervek szintjén tanulmányozza.

- megállapodtunk abban, hogy a testvérintézmények kölcsönösen kicserélik tapasztalataikat, megküldjük egymásnak kiadványainkat, s felhasználjuk a tudományos kutató munka tapasztalatait is. a konferencia résztvevőinek javaslatára a jövőben esztendőnként, vagy másfél évenként tartunk a mostanihoz hasonló tanácskozásokat - fejezte be nyilatkozatát dr. vészi béla rektorhelyettes. /mti/

bb. 71. csütörtökön hazaérkezett dubrovnikból

fk/e zs la

1971. október 21.

a pedagógusok szakszervezetének küldöttsége, amely az európai pedagógus szakszervezetek és szervezetek nemzetközi tanácskozásán vett részt. /mti/

embargo: 19.00 óráig!

bb. 74. hazánkba látogat otto winzer

tr/e zs la

1971. október 21.

péter jános külügyminiszter meghívására a közeli napokban hivatalos baráti látogatásra hazánkba érkezik otto winzer, a német demokratikus köztársaság külügyminisztere. /mti/

17.18/e

NA-1730

bb 72. munkás nagygyűlés veszprémben az ndk-magyar barátsági hét megnyitása alkalmából

vid/fm/ny la

1971. október 21.

veszprémben, a videoton gyáregység nagycsarnokában csütörtökön az ipari üzemek munkásai, a vállalatok és intézmények dolgozói közül mintegy kétezren gyűltek össze, hogy részt vegyenek az ndk-magyar barátsági hét első eseményén, a város dolgozóinak nagygyűlésén, a rendezvényen jelen volt dr. herbert plaschke, az ndk budapesti nagykövete, továbbá pap jános, az mszmp veszprém megyei bizottságának első titkára, dr. radnóti istván, a megyei tanács elnöke, a városi párt- és tanácsi szervek több vezetője.

nyisztor imre, a hazafias népfront veszprém megyei bizottságának titkára köszöntötte a megjelenteket, majd pap jános, a veszprém megyei pártbizottság első titkára mondott beszédet és emlékezett meg az ndk megalakulásának 22. évfordulójáról.

a nagygyűlésen felszólalt dr. herbert plaschke, az ndk budapesti nagykövete. /mti/

bb 73. sikerült ,, garanciális hét,, a szekszárdi műanyagajtógyárban

vid/fm/ny la

1971. október 21.

ugynevezett ,, garanciális hét,, fejeződött be csütörtökön a borsodi vegyikombinát szekszárdi új gyárában. egy héten át a milánói covema cégtől vásárolt modern gépsorok garanciális főpróbája zajlott le olasz szakemberek, szerelők részvételével. a gombnyomással irányítható olasz gépi berendezések jól vizsgáztak, s képesek a cég által garantált 210 műanyagajtó naponkénti legyártására.

egy évvel ezelőtt olaszországból már hoztak be műanyagajtókat kipróbálásra, s ezek jól beváltak a kísérletekben. a műanyagajtók tetszetősek, színtartóak, könnyen tisztíthatók és karbantarthatók, nincs ugynevezett vetemedésük, gyorsan felszerelhetők. a szekszárdi gyár műanyag- falburkoló elemeket is készít, s ezek különösen a nedves lakásokban kiválóan alkalmazhatók. títbesztétikusak, valamint hő- és kisebb mértékben hangszigetelők, házilag is feltehető a falra. a műanyagajtó- és falburkoló egyaránt igen előnyös az építőipar termelékenységére szempontjából.

/folyt köv/
17.33/ny

-72-

M-1740

bb 73. / sikerült.....folyt/ny

a garanciális próbákat követően, pénteken megkezdik a sorozatgyártást, és elsősorban a hazai építőipart akarják műanyagajtókkal, térelhatároló szerkezetekkel és falburkoló elemekkel ellátni. /mti/

bb 77. sopronban megkezdődtek a iv. temperöntési és mintakészítési napok - új műanyagok alkalmazásáról tárgyalnak az öntőipar szakemberei

vid/fm/ny la

1971. október 21.

az országos magyar bányászati és kohászati egyesült rendezésében csütörtökön a mtesz soproni székházában megkezdődtek a iv. temperöntési és mintakészítési napok, amelyeken 250 hazai öntőszakemberen kívül jugoszláv, svájci, ndk-beli, osztrák, csehszlovák és szíriai szakemberek is részt vesznek. az öntőnapokat nagyszabványi endre, az öntődei vállalat soproni vasöntődjének igazgatója nyitotta meg. a tanácskozáson megjelent zárai károly, a soproni városi pártbizottság első titkára és erdély sándor, a városi tanács elnöke is.

a tanácskozás első napján több előadás hangzott el a mintakészítésben alkalmazott műanyagokról; azokról az új anyagokról, amelyek a jelenleg használt műanyagoknál mérettartóbbak. miután világszerte növekszik a műanyagok alkalmazásának aránya, az öntődei mintakészítésben előtérbe kerülnek a speciális követelményeknek mindenben megfelelő új anyagok. ezekről tartott előadást jösef haas, a svájci ciba cég képviselője. a soproni vasöntőde - csak úgy, mint az iparág többi hazai vállalata-, jelenleg 40-45 százalékban alkalmazza a műanyagmintákat a homokformázásnál. a soproni vasöntőde, amelynek megtekintése szerepel a tanácskozás programjában, az ország egyik legrégebben működő öntődjé, ahol 1909-ben csapoltak először vasat. a vállalatot nemrégiben 250 millió forinttal költséggel korszerűsítették. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe

ny -la

a mai bb 69. számú hír / kádár jános és nyers rezső látogatása bábólnán / második bekezdésének első sorban a szöveg helyesen:

.... havasi ferenc, a komárom megyei pártbizottság első tit-

kára..... /mti/

17.40/ny

-73-

M-1740

bb. 76. Len-kenderipari vándorgyűlés győritti - egymilliárd forint a textilés „nehézipar,, fejlesztésére

vid/e fm la

1971. október 21.

a Len-kenderipar több mint 200 szakembere részvételével országos vándorgyűlés kezdődött csütörtökön győritti, a technika házában. a textilipari műszaki és természettudományos egyesület Len-kender szakosztályainak győri és csongrádi csoportja által rendezett tanácskozást dr. bakos zsigmond könnyűipari miniszterhelyettes nyitotta meg, aki a háromnapos vándorgyűlés bevezető előadásában az iparág középtávu fejlesztési tervével foglalkozott.

a győri tanácskozás egyik központi témája a hagyományos anyagokból készülő termékek műszálás, szintetikus anyagokkal történő korszerűsítése, a Len-kenderipart szinte forradalmasító folyamat megfelelő előkészítése, a mesterséges szál-programmal több előadás is foglalkozik a vándorgyűlés folyamán.

dr. bakos zsigmond miniszterhelyettes ismertette az elképzeléseket, amelyek szerint a Len-kenderiparnak - a textilszakma „nehéziparának,, - rekonstrukciójára a következő években csaknem egymilliárd forintot fordítanak. ez a fejlesztés része a hazai textilipar 12 milliárdos rekonstrukciójának. a Len-kenderipari korszerűsítés várható eredményeit ismertette a miniszterhelyettes elmondta, hogy a fonodai termelésben évente több mint 3 000 tonna többletre, szövődei vonatkozásban 6 millió négyzetméter termelésnövekedésre lehet számítani. a csomagolóanyagok termelésében ugyancsak jelentős növekedés és minőségi változás várható. az iparág gondjairól szólva elmondta, a mezőgazdasági termékek előállításában bekövetkezett változások kedvezőtlenül hatottak a munkaigényes Len-kendertermesztés alakulására. míg 1966-ban 23.5 ezer, addig 1970-ben csak mintegy 12 000 hektáron termesztettek kender a közös gazdaságok. ez a visszaesés alapjában gátolja a kenderipari termelést, ugyanakkor gondot okoz a kender feldolgozása is, a rendkívül alacsony technikai színvonal miatt. ezért a vállalatok nehéz helyzet elé állítják az iparág, illetve a termelés közvetlen irányítóit. az egymilliárdos fejlesztés csak akkor érheti el célját, a Len-kenderipar gyors fejlődését, ha a gazdaságosság minden területen érvényre jut. /mti/

17.43/e

- 74 -

17.47/e

bb. 75. guineai vendégek a kisz kb-nál

1 pr/gg/e zs la

1971. október 21.

a guineai demokrata párt öttagú delegációja - amely camara keoura egészségügyi államtitkár vezetésével az mszmp kb meghívására tartózkodik hazánkban - látogatást tett a kisz központi bizottságának székházában. a küldöttséget dr. gombár józsef, a kisz központi bizottságának titkára tájékoztatta ifjusági szövetségünk szervezeti felépítéséről és tevékenységéről. a találkozón több javaslat is elhangzott a kisz és a guineai ifjusági forradalmi szervezet /jrda/ együttműködésének összehangolására. /mti/

bb. 78. magyar-francia építésügyi műszaki-tudományos különmegállapodás

t sb/pá/e la

1971. október 21.

albin chalandon francia építési és lakásügyi miniszter csütörtökön megbeszéléseket folytatott bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszterrel. délután megtekintette a 3-as számú budapesti házgyárat és a füredi uti lakótelepet. a látogatás után az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban bondor józsef és albin chalandon különmegállapodást írt alá a francia építési- és lakásügyi minisztérium, valamint az építésügyi és városfejlesztési minisztérium közötti műszaki-tudományos együttműködésről.

ez a megállapodás tovább bővíti a kapcsolatokat, amelyek alapját az 1966 nyarán aláírt magyar-francia műszaki-tudományos együttműködési egyezmény teremtett meg. a külön megállapodásban rögzítették azokat az intézkedéseket, amelyekkel hatékony együttműködés alakulhat ki a két minisztérium között. elhatározták, hogy a közös érdekeknek megfelelően évente összehangolt munkaprogramokat dolgoznak ki. a programok elkészítése és a témák koordinálása érdekében elhatározták, hogy állandó magyar-francia szakértői csoportot hoznak létre, amelynek feladata elősegíteni és összehangolni a műszaki-tudományos együttműködést a területrendezés, a városfejlesztés, az építőipar és a lakásügy területein. az állandó csoport felváltva tartja majd üléseit párizsban, illetve budapesten, döntéseit pedig a magyar-francia műszaki tudományos együttműködési egyezmény alapján létrejött vegyes bizottság elé terjeszti. /mti/

17.47/ e

- 75 -

MT

a szerkesztőségek figyelmébe!

ie/e

1971. október 21.

mai bb. 25-ös hírünkre /az október 22-i gazdasági aktiva beszámolója/ az alábbi javításokat adjuk:

az 1. folytatás utolsó bekezdését /az utóbbi három... kiaknázásával/ kérjük törölni.

a 2. folytatás 5. sorától helyesen: ...jelentkeznek, s ez a körülmény táptalaja számos téves nézetnek. népgazdasági problémáink tekintélyes része...

a 2. folytatás utolsó bekezdésének 9. sora helyesen: ...változtatni, bár a jövőt...

a 3. folytatás első bekezdésének első sora: ...azzal a fel-fogással is - f o l y t a t t a -, hogy még...

az 5. folytatás 3. bekezdésének 6. sorában: ...az építési anyagok és a kivitelezés árának...

a 6. folytatás 3. bekezdésének utolsó mondatát /ebben... ..egyetértünk/ kérjük törölni.

a 8. folytatás első bekezdésének 5. sorában kezdődő mondatot /egy-egy ágazat... feladat/ kérjük törölni.

a 8. folytatás 3. bekezdésének utolsó mondatát /az egyezmény...bővítését/ kérjük törölni.

a 9. folytatás első bekezdését /a kormány...biztosításáról/ kérjük törölni.

a 9. folytatás utolsó bekezdésének 6. sorában: ilyen esetek - m o n d o t t a - helyenként...

a 10. folytatás 2. bekezdésének utolsó mondata /az ötéves terv...tartalmazza/ k i m a r a d .

a 11. folytatás első bekezdésének 5. sorában kezdődő mondat /nincs összhangban...között/ k i m a r a d .

a 11. folytatás 2. bekezdésének 7.-8. sorában az i n p r o - d u k t i v szó kimarad.

/folyt.köv./
13.48/e

- 76 -

NA-1845

/a szerkesztőségek figyelmébe...folyt./e

a 11. folytatás 3. bekezdése helyesen így végződik: ...és szatfedővel rendelkező eszközöket.

a 12. folytatás utolsó előtti sora: ...például a tsz-nyomdában v a g y öntődében...

a 15. folytatás első bekezdésének 4. sorában kezdődő mondat és az utána következő d e szó kimarad. a szöveg tehát helyesen: ...bizonytalanoknak, ingadoznak. ezért természetesen...

a 15. folytatás 4. bekezdésének 3. sora helyesen: ...a kölcsönös előnyök a l a p j á n ...

a 16. folytatás utolsó bekezdésének első mondata /a kormány... ..irányába hat/ k i m a r a d .

a 17. folytatás 3. bekezdésének első sora helyesen: ...Le kell szögezni - m o n d o t t a -, hogy ki...

a 18. folytatás 6. bekezdésének második sorában: ...fejlesztése, r e n d e z i k a kisiparral...

ugyanennek a bekezdésnek a 3.-4. sorában: m e g v i z s - g á l j á k ...

a 18. folytatás utolsó bekezdése így kezdődik: d o l g o z - n a k a tervszerű...

ugyanezen bekezdés 2. sorában: ...és m e g v i t a t n a k számos...

a 19. folytatás helyesen így kezdődik: a továbbiakban a beszámoló így folytatódott: tisztelt aktiva értekezlet! ...

a 21. folytatás második bekezdésének 2. sorában ...és nem v e s z i eléggé...

a 22. folytatás 5. bekezdésének 3. sorában: ...a közvéleményt e g y - e g y i n t é z k e d é s céljáról...

a 22. folytatás 6. bekezdése helyesen így kezdődik: a tömegtájékoztatás eszközei sokoldalúan és körültekintően...

/mti/

13.53/e

- 77 -

NA-1855

bb 79. dalostalálkozó salgótarjánban

vid/fm/ny la

1971. október 21.

salgótarjánba látogatott a fennállásának 50. évfordulóját ünneplő békéscsabai általános munkás dalkör. ebből az alkalomból csütörtökön a kohász művelődési központban dalostalálkozót rendeztek a salgótarjáni bányász, a pedagógus, a balassagyarmati és a pásztói szövetkezeti énekkarok részvételével.

a salgótarjáni és a békéscsabai munkáskórus kapcsolata régi keletű. a felszabadulás utáni első években rendezett munkás-paraszt kulturális találkozók alkalmával a salgótarjániak többször szerepeltek békéscsabán, amit annakidején salgótarjáni felépítésével a csabai munkásdalkör is viszonzott. a mostani találkozon a két város munkáskulturájának negyedszázados kapcsolatairól is megemlékeznek. /mti/

bb 80. a ,, dózsa,, című táncdráma bemutatója szekszárdon

vid/fm/ny la

1971. október 21.

csütörtökön szekszárdon mutatta be háromrészes új táncműsorát a magyar néphadsereg művészegyüttese. a műsorban a ,, mese a játékkatonáról,, és a ,, tíz magyar néptánc,, című kompozíció, továbbá novák ferenc - daróczi bárdos tamás ,, dózsa ,, című táncdrámája szerepelt. /mti/

bb 81. megkezdődött a téli zenei évad székesfehérvárott - a székesfehérvári szimfonikus zenekar hangversenye

vid/fm/ny la

1971. október 21.

zenebarátok vették birtokukba csütörtökön este a székesfehérvári vörösmarty színházat: megkezdődött a téli zenei évad. a nyolc előadásból álló hangversenysorozat első eseményeként a székesfehérvári szimfonikus zenekar lépett színpadra, s borlói rudolf vezényletével, valamint lux erika zongoraművésznő közreműködésével wagner ,, a nürnbergi mesterdalnokok,, című művének nyitányát, chopin e-moll zongoraversenyét és c. franck d-moll szimfóniáját adta elő. /mti/

18.55/ny

-78-

NA 1900

bb 82. hettai jénő ,, néma leventé-jének bemutatója a győri kislelődy színházban

vid/fm/ny la

1971. október 21.

csütörtökön a győri kislelődy színházban bemutatták hettai jénő ,, a néma levente,, című verses vígjátékát. a darabot dr. perédi lászló rendezte. a főbb szerepeket mester jános, szilágyi eta, balogh emese, bárány frigyos, s.tóth józsef és zsigrai anna-mária alakította. a díszleteket blanár györgy tervezte. /mti/

bb 83. minden jegy elkelt a nemzetközi felnőtt bábfesztivál pécsi előadásaira

vid/fm/ny la

1971. október 21.

a pécssett zajló 2. nemzetközi felnőtt-bábfesztivál második napján, csütörtökön már reggel megkezdődött az együttesek előadása, és estig hét csoport mutatkozott be - a miskolci ,, játsszunk együtt,, a szentlőrinci áfész ,, százszorszép,, a kassai ,, globus,, vörs község népi bábjátékosai, a kecskeméti ,, círnéka,, és a tiszakécskei diákotthon ,, szitakötő,, bábegyüttese a doktor sándor művelődési központban, a litván szszk-ból érkezett kaunaszi állami bábszínház pedig a pécsi kamaraszínházban szerepelt. az érdeklődés minden várakozást felülmúlt: valamennyi jegy előre elkelt, zsufolt nézőtér előtt játszanak az együttesek. /mti/

bb 84. időjárásjelentés

tm/ny la

1971. október 21.

a meteorológiai intézet jelenti október 21-én, csütörtökön 19 órakor:

változékony idő

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, északon többfelé, délen szórványosan előforduló futó esőkkel. időnként élénk, néhány helyen átmenetileg erős nyugati, északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 13-18 fok között. /mti/

18.55/ny

-79-

NA 1900

bb 85. közlekedési balesetek

-don/gk/ny la

1971. október 21.

Labanc gábor 26 éves gépkocsivezető a megengedettnél gyorsabban vezette személyautóját, és a 21. kerületi 2. rákóczi ferenc ut 307. számú ház előtt elütötte kalapos istvánné 46 éves budapesti szalagkezelőt. az asszony olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. Labanc gábor a rendőrség őrizetbe vette s eljárást indított ellene.

kőbányán a bihari ut 12.számú ház előtt a mozgó 13-as villamosra akart felugrani és a kerekek alá esett korpás jános 31 éves budapesti üveges. a fiatalembert súlyos sérüléssel kórházba vitték.

ujpesten a váci ut és az arany jános utca kereszteződésénél szentmiklóssy károly 52 éves budapesti vízvezeték-szerelő oldal-kocsis motorkerékpárjával nem tartotta be a követési távolságot és egy teherautónak ütközött. szentmiklóssy és utasa, sztan-kovics antal 49 éves budapesti vízvezeték-szerelő súlyosan megsérült. a mentők mindkettőjüket kórházba szállították. /mt1/

bb. 86. gazdasági vezetők értekezlete

la/e

1971. október 21.

pénteken reggel gazdasági vezetők értekezlete kezdődik a parlamentben. fock jend, a kormány elnöke gazdasági életünk időszerű kérdéseiről tájékoztatja a vállalatok, szövetkezetek és a gazdasági irányító szervek képviselőit, majd a résztvevők megvitatják a gazdasági építőmunka legfontosabb soronlévő feladatait. /mt1/

e m b a r g ó: 24.00 óráig, a rádióknak péntek reggel 7.00 óráig!

bb. 87. a rádió és a televízió

mm/tr/e zs la

1971. október 21.

részletesen beszámol a gazdasági vezetők pénteki parlamenti tanácskozásáról. a kossuth adón a szokásosnál bővebb időtartammal jelentkezik az esti krónika, s hangképeket ad az aktíváról, a televízióban pedig 20 órákor „gazdasági aktív-értekezlet, riportműsor a parlamentből, címmel hangzik el összeállítás. a közvetítést megyeri károly vezeti. /mt1/

19.12/e

- 80 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/e

1971. október 21.

a mai bb. 44. számú hír /megkezdődött a 4. magyar ortopéd kongresszus/ első bekezdésének 6. sorában a „szegedi,, szó helyett

d e b r e c e n i

irandó, tehát a szöveg helyesen:

...a debreceni és pécsi önálló ortopéd klinikák...
/mt1/

bb 88. ankét budapest gyógyfürdő- és üdüléstudgyéről

t ms/fk/ny zs la

1971. október 21.

a magyar urbanisztikai társaság csütörtöki ankétján a főváros gyógyfürdő- és üdüléstudgyi helyzetét vitatták meg várostervező mérnökök, vizgazdálkodási szakemberek, orvosok és más szakemberek.

dr. dongó pál, az országos gyógyfürdőügyei igazgatóság munkatársa bevezető előadásában rámutatott, hogy hazánk szinte páratlanul gazdag gyógyvizekben. kétszáz településen félezernél több névízkutat tartanak nyilván, amelyekből a stabil vízkészlet veszélyeztetése nélkül naponta mintegy 350 ezer köbméter viz nyerhető. e hatalmas mennyiségnek nyáron 39, télen 59 százaléka felhasználatlanul folyik el, gyógyászati célra mindössze 15 százalékát értékesítik.

a gyógyvizek hasznosítása szempontjából budapest kivételes helyzetet foglal el, mind természeti adottságainál, mind pedig világváros voltánál fogva. problémát okoz azonban a vízkészlet csökkenése és minőségének részbeni romlása. míg pár évvel ezelőtt 70 ezer köbméterre tehető a naponta felhasználható fővárosi gyógyvizek mennyiségét, ma már a fővárosi fürdőigazgatóság számításai szerint csak 50 ezerrel számolhatunk.

a fővárosi gyógyfürdőkben jelenleg mintegy 40 ezer köbméter vizet használnak fel, így a fejlesztésre mintegy 10 ezer köbméternyi tartalék áll rendelkezésre. új kutak fúrása évtizedek óta foglalkoztatja a szakembereket, a hivatalos szerveket és a közvéleményt. az eddigi kísérletek azonban eredménytelenek voltak, sőt a szakemberek nagy részének véleménye szerint az esetleges új kutak a meglévőktől vehetnek el a vizet. ez a kérdés tehát igen nagy figyelmet, gondosságot igényel.

/folyt köv/
19.33/ny

-81-

M-1940

bb 88. / ankét.....folyt/ny

a fejlesztési feladatok sorában említette meg dongó pál a császárfürdő rekonstrukcióját, amelynek során 300 ágyas új kórházi részleget is építenének. a fővárosi tanácsra hárul a gyógyfürdők rekonstrukciójának befejezése. elkészült a zuglói paszcai malom melletti gyógyforrásra építendő vegyesfürdő terve is. a fürdőigazgatóság anyagi erejéből azonban a rekonstrukción kívül csak újpest új fürdőjének felépítésére futja. a belkereskedelmi minisztérium építi az elsősorban gyógyidegenforgalmi célokat szolgáló margitszigeti gyógyfürdőt és gyógyszállót. ez lesz a közeljövő legnagyobb beruházása, amelyet a kormányhatározat alapján még a negyedik ötéves tervidőszakban kell befejezni.

az előadást széleskörű vita követte. számosan adtak kifejezést annak a véleményüknek, hogy a társadalmi erők és az érdekelt szervek összefogásával már előre ki kell dolgozni a magyar gyógyfürdőügy fejlődését célzó hosszútávú koncepciókat, tanulmányterveket, javaslatokat. abban is egyetértettek, hogy korántsem korlátlan a hazai gyógyvízkészlet és ez központi kérdésé teszi a gyógyforrások ésszerű kihasználását, a víz minőségének védelmét.

felvetették, hogy esetleg nemzetközi összefogással gyógyfürdőügyi kutató intézetet kellene létrehozni és többen rámutattak a fürdőterápiához értő szakemberek képzésének szükségességére is. /mti/

..

bb 89. a magyar-francia gazdasági és ipari együttműködési bizottság

tm/ny las

1971. október 21.

építőipari albizottságának budapesti ülése alkalmából albin chalandon francia építési és lakásügyi miniszter, valamint az albizottság francia tagjai látogatást tettek a budapesti francia műszaki és tudományos tájékoztatási központban. a látogatáson részt vett gerard amanrich, a francia köztársaság budapesti nagykövete és georges norveau kereskedelmi tanácsos. /mti/

19.40/ny

-82-

NF 1910

bb. 90. a „hangyaboly”, című új magyar film ünnepi bemutatója

i szö/fk/e zs la

1971. október 21.

a budapesti művészeti hetek filmművészeti esemény-sorozatának befejező aktusaként csütörtökön ünnepi bemutatón vetítették a budapesti puskin filmszínházban fábrí zoltán „hangyaboly”, című színes, szélesvásznú alkotását. a forgatókönyvet kaffka margit regénye alapján illés endre és fábrí zoltán írta. operatőr: illés györgy. a főbb szerepeket törőcsik mari, vass éva és makai margit alakítja.

az ünnepi filmbemutatón megjelent művészeti, társadalmi és politikai életünk sok ismert személyisége is. ott volt a film több alkotója és szereplője. a bemutató előtt ranódy lászló rendező, a filmművészek és filmalkalmazottak szakszervezetének elnöke köszöntötte a megjelenteket, összegezte a budapesti művészeti hetek filmeseményeinek tapasztalatait, méltatta a bemutatóra kerülő alkotást.

fábrí zoltán új filmjét a bemutató közönsége nagy tetszéssel fogadta. /mti/

...-

- v é g e -

20. 45/e

- 83 -

NF 2017